

Yerliköy Bizimköy

- şiirler -

Yayın Tarihi:

06.09.2019

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yayın Hakkı Notu: Bu e-kitapta yer alan şiirlerin tüm yayın hakları şairin kendisine ve / veya yasal temsilcilerine aittir. Şiirlerin kopyalanması gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman, şairin kendisi veya temsil hakkı verdiği kişinin isteği üzerine Antoloji.Com tarafından, şairin veya temsilcisinin beyanları doğrultusunda yayınlanmıştır. Bu dokümanın yayınlanması kullanılması dağıtılması kopyalanması ile ilgili husularda ve şiir içerikleri ile ilgili anlaşmazlıklarda Antoloji.Com hiç bir şekilde sorumlu ve taraf değildir.

Yerliköy Bizimköy

Eserleri:

A1 Yerliköy Hakkında

KONUM ve COĞRAFİ YAPI

Yerliköy; Çorum İli, İskilip İlçesine bağlı bir köydür.

İskilip İlçe merkezine uzaklığı 23, Çorum'a 75, Bayat'a 15, Ankara'ya ise 178 km'dir. İskilip'in güneybatısındadır. 4 km güneyinden Kızılırmak geçmektedir. Köyün arazisi Kızılırmak'a kadar uzanır.

Köyün ekilebilir tarım arazisi 32.000 Dönüm olup, köye ait arazi meralarla birlikte 50.000 Dönümü bulmaktadır (50 km²).

Yerliköy Bizimköy

A2 Yerliköy Tarihçe

BİZİM KÖY
Yerliköy

TARİHÇE:

"1530 Tarihinde Çorumlu Livası" adlı bir harita vardır.

Bu haritada Bayat'la birlikte bugün de aynı isimleri taşıyan Lapa (Yoncalı), Ovacık (Bugün Çankırı İli, Yapraklı İlçesine bağlı köy), Eymirşah (Emirşah), Şeyhler (Yenişihler), Kunduzlar (Kunduzlu Beldesi), Çerkeş, Evcı (Günümüzde İmamoğlu, Sarıkaya, Cevizli ve Taşlık yerleşim yerleri), Ak-Sekü (Akseki), Çay (Çayköy), Pancarlık, Yaticı (Bugünkü Yatukçu Mahallesi), Tuzcu Divanı (Bugünkü İskilip İlçesine Bağlı Yerliköy), Kalın-pelit (Kalınpelit), Demürçi (Demirciler), Kuşu (Yeşilçat), İlegi (İleği), Bel-viran (Belören) yerleşim alanlarının var olduğu görülmektedir.

Yukarıda da bahsedildiği gibi 500 yıl öncesinde Yerliköy'ün olduğu yerde Tuzcu Divanı adıyla bir yerleşim bulunduğu görülmektedir.

Köyün tarihini çok daha gerilere götürmek mümkündür.

Şöyleki; İnsan yaşamının en önemli maddelerinden biri "TUZ" dur. Yerliköy'de doğal kaynak suyu olarak tuzlu su çıkmakta, bu suyun güneş ısıyla buharlaşması sonucunda da tuz oluşmaktadır. Yakın zamana kadar Yerliköy'de TEKEL'e ait Tuz İşletmesi bulunmakta, bu işletmede hatırı sayılır miktarda tuz üretimi yapılmaktaydı.

Köyde birbirine olan mesafeleri 300-500 metre arasında değişen üç ayrı yerde "tuz gölleri" vardı. Bu göllerde doğal yoldan suyun buharlaşmasıyla tabanda tuz tortuları oluşur, bazı aralıklarla biriken bu tuz tortuları özel küreklerle tabandan sıyrılarak göl kenarlarında depolanırdı. Elde edilen bu "tuz" gibi "tuz" başta Yerliköy olmak üzere çevre köylerin ihtiyacını karşılayacak şekilde düşük bir ücretle halka satılırdı.

Yüzlerce yıldır işletilegelen Yerli Köy'deki bu tuz işletmesinin geçmişini kimse bilmemektedir.

İskilip tarihine bakıldığında "İskilip'te gelişen uygarlığı kavrayabilmek için özelde şu maddelerin genel insan uygarlık tarihindeki yerini iyice görmek gerekir; tuz, sirke, şarap, pekmez. Tuz, Roma uygarlığının adına yollar inşa ettiği bir vazgeçilmez uygarlık maddesidir. Adına savaşların yapıldığı, askerlerin maaşlarının tuzla ödendiği, devletlerin gelir için tuzdan vergi aldığı görmek bir vakiyadır. İskilip bağlamında Roma'ya bakarsak sırf bu nedenle Pontlarla savaşıp onların yerine kendileri İskilip coğrafyasına egemen olmuşlar ve yollar yapıp bu yollara Mil Taşları dikmişlerdir." denilmektedir. Burada bahsi geçen "TUZ", İskilip'te yalnızca iki köyde vardır. Birbirine komşu olan bu iki köy Yerliköy ve Çukurköy'dür. İnsanlık tarihi boyunca tuz her zaman önemini korumuş, buna bağlı olarak da, tarih boyunca ismi ne olursa olsun, Yerliköy her zaman bir yerleşim yeri olmuştur. Köyün kuzey kesiminde Ören Yeri ile karşısındaki

Yamaç isimli tepede çok sayıda bina temel kalıntıları bariz bir şekilde görülmektedir. Burada bir uçtan bir ucu 3 km olan; Sarayburun'dan Aculü'ye, Aculü'den Ören Yeri'ne, Ören Yeri'nden Mezarlığa, Mezarlıktan Sarayburun'a kadar büyükçe bir şehir bulunduğu bilinmektedir. Bahsi geçen bu şehrin ismiyle ilgili bir veri henüz yoktur. Yamaçta son zamanlara kadar kullanılan, "Acı Kuyu" denilen bir de kuyu vardı. Saray Burun mevkiinde bu şehrin yöneticilerine ait bir saray olduğu söylenmektedir. Buradan geçen Tekke Çayı'nın oyduğu çay yatağında bu saraya ait harman tuğlasıyla örülmüş duvar kalıntıları vardır. Ayrıca Hititlere ait mezarlar da bulunmaktadır.

Köyün güneyinde bulunan ve önceleri bağlık olan arazide, İskilip-Çukurköy-Mezarlık istikametinden gelip, "Muggatin Bağı" nın oradan geçerek Saray Buruna (Batı yönüne) doğru giden taş döşeli bir de yol vardır. Bu yolun İpek Yolu olduğu da söylenmektedir. Büyük olasılıkla yukarıdaki İskilip Tarihi'nde bahsi geçen yollardan biri de, bu yoldur.

Yerli Köy'lülere "Arap" denilmesi

Yerli Köy halkına "Arap" demelerinin nedeni Türklerin Arap kolundan geliyor olmaları olabilir. Türkistan'da Türklerin Arap isimli bir kolunun olduğu bilinmektedir. Köy halkının bildiğimiz Arap Milleti'nden gelmiş olması mümkün görünmemektedir.

Birincisi köy halkı Arapça bilmez. Şayet önceden gelip buralara yerleşmiş Arap'lar olsaydı, "zaman içerisinde Arapça unutulmuş" denilseydi bunun kabul edilebilirliği tartışılırdı. Çünkü zaman içerisinde Arapça bir miktar unutulmuş olsa bile bu gün yarı Arapça, yarı Türkçe konuşuluyor olurdu. Köy halkının gırtlak yapısı Arapçaya uygun olurdu ve Arapça kelimeler Arapça gırtlak yapısına göre konuşulurdu. Ayrıca bir dilin tamamen unutulması belki binlerce yıllık bir süreç gerektirir ki böyle bir şeyin olması mümkün değildir. Müslüman bir toplumun her gün içiçe olduğu Arapçayı unutması imkansızdır.

İkinci nedeni de köy halkı tamamen beyaz ırka mensuptur. Yüz ve ellerinin güneşten esmerleşmesi Arap olduğu anlamına gelmez. Güneş görmeyen kısımları beyaz ırktan olduklarını ispatlamaktadır.

□

Suat Zobu olarak benim kanaatim, köyün bu günkü yapısı; geçmişte birbirleriyle pek akrabalıkları olmayan 5-6 köklü aileden ibarettir. Örnek mi: mesela Keçeciler dediğimiz sülale Ali Bıyık (Ali Ağa)'ın dedesi ile Nuri Bıyık (Kel Nori)'nin dedesi kardeştir. Onların babası tek kişiye çıkıyor. Taş çatlasa 150 yıl. Karadoğan'lardan İsmail Karadoğan'ın dedesi ile İsa Karadoğan'ın dedesi amca çocukları. Karadayı'nın babası da büyük ihtimalle amca çocukları. Onlar biraz daha eski; de ki 200 yıl. Bu sülalenin Çankırı taraflarından geldiği söyleniyor. Abdıramanlar Osman Zobu'dan öncesi hep tek çocuk. İlginç olan Abdurrahman oğlu Osman olarak 5-6 nesil devam ediyor. Öncesinde Ömer, öncesinde Ali. Belki köyün en eskilerinden biri. Alikaa'lar, Karaçomar'lar da eskilerden. Lapalılar belli, Bayat köylerinden gelenler var Kelüssükler, Doğanlar, Örensekiden Kör'ler gibi.

□

Görüldüğü gibi bahsi geçen ailelerin kökeni ayrı ayrı yerlerdendir. Bu aileler sonra sonra

elbette birbirlerinden kız alıp vererek akraba olmuşlardır ama asıl köken farklıdır.

Bundan 200 yıl önce Yerliköy 10-12 aile (veya hane)'den oluşan bir köy olabilir. Bu aileler de % 95 ihtimalle şunlardır (O zaman soyadı olmadığı malum. Anlaşılır olması açısından soyadı olarak vereceğim) Alfabetik olarak:

□

Babayiğit

Bıyık

Çakmak-Doğru

Çalışkan-Kemelek

Güler-Göktaş

Karadoğan

Köse-Koç

Sert

Şen-Baş-Göktaş

Yıldırım

Zobu-Zobuoğlu

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

A3 Yerliköy Yemekler

Y E M E K L E R

En özel yemek olarak düğünlerde "İskilip Dolması" yapılmaktadır.

İSKİLİP DOLMASI

İleriki sayfalarda "İskilip Dolması" başlığı altında ayrıca verilmiştir. (B12)

...KÖYÜMÜZDEKİ BAZI YEMEK ÇEŞİTLERİ...

Tüm Anadolu'da olduğu gibi başta tarhana çorbası olmak üzere pek çok çorba çeşidi ile genellikle sulu yemekleri saymak mümkündür. Sulu yemek kültürünün gelişmesi Yerliköy'de yufka ekmeği kullanılmasına bağlanabilir.

BAZI YEMEK ÇEŞİTLERİ:

TARHANA ÇORBASI

TOYGA AŞI: Bir çorba çeşidi. İçine kuru fasulye, nohut, yarma katılarak yapılır. Biraz ekşimsi bir tad verilir. Görünüş olarak aşureye benzerliği vardır.

YARMA AŞI: Bir çorba çeşidi. Yoğurtlu veya yoğurtsuz olabilir. Yoğurtlusuna başka yerde yayla çorbası da denir (Bizden çalmışlar :)) .

PİRİNÇ ÇORBASI: Pirinçle yapılır. Sütlü veya sütsüz olabilir.

ÇATAL AŞI: Bir çorba çeşidi. Erişte ve yeşil mercimekle yapılır. Yoğurtlu veya yoğurtsuz olabilir.

BULGUR ÇORBASI: Bulgurla yapılır. İçine domates biber vb sebzeler de katılabilir.

YIRTMA AŞI: Taze asma yaprağıyla yapılır. Yapraklar elle yırtılarak parçalanır. İçine yarma konularak yapılır. Üzerine yoğurt dökülerek yenir. Taze soğanla, yufka ekmeği çok lezzetli olur.

BULGUR PİLAVI

PİRİNÇ PİLAVI

KEŞKEK

MADIMAK

HAĞLA (UN HELVASI) : Çorum unu iyice pembeleşinceye kadar tereyağıyla kavrulur. Önceden hazırlanan sıcak şerbet yavaşça bu una karıştırılarak helva hazırlanır. Ilıkla sıcak arası servis yapılır.

TURŞU: Turşu İskilip Turşusuyla aynıdır. Salatalık, göğ domates (Yeşil) , acur, kelek, biber salamuraya yatırılır. Yeteri kadar bekletildikten sonra salamura suyu süzülür. Üzüm sirkesi ile turşu kurulur. Afiyetle yenir.

Yerliköy Bizimköy

A4 Yerliköy Kültür

Kültür

Köyün gelenek, görenek ve yemekleri genel İskilip kültürü ile bazı farklılıklar göstermektedir. Mesela konuşmalar : "Geliver", "Gidiver" yerine İskilip'te "Gelüve", "Gidüve" denilmektedir. İskilip ağzında "i" yerine genellikle "ü" kullanılmaktadır. Bu duruma Yerliköy'ün hemen yakınındaki Hacıbayram, Çayköy, Kayaagzı gibi köylerde ve dağ köylerinde de rastlanılmaktadır. Yerliköy konuşmasında böyle bir şey yoktur. "Geliyormusun" yerine "Geliyon mu" (Buradaki n sağır n) gibi yöresel olarak kullanılan kelimeler olmasına rağmen Yerliköy konuşmasındaki pek çok kelime neredeyse İstanbul Türkçesine yakın olarak kullanılmaktadır.

Yerliköy Bizimköy

A5 İpek Efendimizden Kerametler Çay İkrarı

Suat Zobu'dan:

Babam rahmetli anlatmıştı (Mustafa Zobu) :

İpekEfendi Köyde pek bulunmazdı. Köyün içinde dikilirken Efendinin geldiğini duyduk. Asiye'nin Ahmet'le "Efendi gelmiş, hadi yanına gidelim" dedik.

Gülerek "Gerçi bize çay falan ikram etmez ya" diye konuşup gülüştük.

Vardık.

Hoş-beşten sonra oturduk.

Hal-hatır sorduktan sonra Efendi "Hanımım, çayları getir, misafirlerimiz 'belki bize çay falan ikram etmez' derler de, mahcup oluruz..! " diye seslendi, hafifçe gülümsedi.

Biz varmadan çayı hazırlatmış meğerse.

Bir utandık, bir utandık, gık diyemedik valla...

Hepsinin mekânı cennet olsun.

Yerliköy

.

Yerliköy Bizimköy

A6 İpek Efendimizden Kerametler Değirmenin Taşı

Tahsin İpek'ten gelen mesaj:

Ben de amcamla ilgili bir kıssa anlatacağım.

Esat Amcamın vefatından 3 yıl önce yazın köye izine gelmişim. Köyde Esat Amcanın evinin önünde oturuyorduk, O anlattı:

Bizim İpek Efendi yeni derviş olmuştu. Çay Köyü'ne değirmene gidiyorduk. Yolda bana "Esat Ağa değirmen beni selamlayacak" dedi. Ben de "İki günlük derviş olmakla neler söylüyorsun sen" dedim.

Değirmene yaklaştık; değirmenci telaş içinde bir suyun başına koşuyor, bir içeriye koşuyor. Biz içeriye girdiğimizde değirmenin taşı dönmüyordu. Biraz sonra taş dönmeye başladı. Tövbeler olsun böyle oldu" diye kendisi bana anlattı.

Bir sonraki yıl aynısını yine anlattırdım, tüylerim diken diken oldu. Ben bunu aynen naklediyorum, yanlışım ve yalanım yoktur. Allah şahidimdir.

Yerliköy

.

Yerliköy Bizimköy

A7 İpek Efendimizden Kerametler Karpuz

Celalettin Güler'den:

İlkokul 1. sınıfa gidiyorum. O sene babam bostanlığımıza yeni bir karpuz tohumu ekti. Bizim oralarda alışık olmadığımız kadar büyük karpuzlar oldu.

Aynı şehir karpuzları gibi.

İçinden en büyük karpuzu seçtim, ha'nin (Büyük sepet) dibindeki samandan karpuzun altına serdim, çürümesin diye.

Amacım İbrahim İpek Efendi'ye vermektir.

Mübarek, arada bir bize gelir, aşağı evin salonunda, fırınlı sobanın (guzine) yanındaki sedirin köşesine otururdu.

Cısır cısır kaynayan demlikten çay içer, sohbet ederdi.

Rahmetli gidene kadar köşeden kalkmaz, iki dizimin üstünde gözümü ayırmadan onu izlerdim.

Arada bir saçımı okşar:

"Senin adını ben koydum" derdi.

Aradan belli bir zaman geçtikten sonra Efendim yine bize geldi ve köşesine oturdu. Anam rahmetli çayını koymak için hareketlendiğinde "İhsaniye yeğenim, bırak şimdi çayı ben Celalettin'in iki aydır bana sakladığı karpuzu yemeye geldim" dedi.

Nasıl şaşırdık anlatamam.

Annem "Efendim nerden biliyorsunuz, Celalettin'in size karpuz sakladığını" diye sordu. Rahmetli de, "Ben bilirim" dedi gülerek.

Mekânı cennet olsun...

Yerliköy Bizimköy

A8 İpek Efendimizden Kerametler Memleket Havadisi

Fehmi Yağlı'dan:

Yerliköy'e imamlığa giderken rahmetli İpek Efendi'ye Sungurlu'dan itibaren yol arkadaşlığı yapmıştım. İkimiz de Tirkeş'li Fehmi Dede'nin dervişlerindendik.

İskilip'in Çeltek Köyü'ne geldik. İpek Efendi bizi bir günlüğüne Çeltek Köyü'nde bırakıp kendisi İskilip'e gitti.

Biz o akşam misafir olduğumuz Çeltek köyünde yattık. O gece rüyamda Çorum Sungurlu'yu, anamı, babamı, kendi ailemi gördüm. Yani o gece rüyamda bayağı Sungurlu ile uğraştım. Ertesi gün İpek Efendi şehirden Çeltek Köyüne geldi. Bana gece gördüğüm rüyaları ima ederek "İmam Sungurlu'da ne var ne yok?" dedi. Hayretler içinde kaldım.

Bana kerametini göstermişti.

Allah rahmetiyle muamele eylesin.

Mehmet YAĞLI
(Yerliköy' ün 1965-1972 Yıllarındaki Köy İmamı)

TEŞEKKÜRLER FEHMI YAĞLI KARDEŞİM

Yerliköy Bizimköy

A9 İpek Efendimizin Hayatı

İpekEfendi (KSA) Hazretleri, 20 Eylül 1934'de Çorum'un İskilip İlçesine bağlı Yerliköy'de doğdu.

Küçük yaşta Kur'an-ı Kerim'i hıfzederek, 14 yaşlarında, zamanın büyük şeyhlerinden Hüsnü Gülzari Hazretleri'nden el alarak, Halvet-i Uşşaki Tarikatı'na katıldı. Genç yaşında gecesini üçe bölerek, bir bölümünü uykuya, bir bölümünü Kur'an-ı Kerim okumaya, bir bölümünü de tesbih çekmek için ayıran İpek Efendi Hazretleri, bu düzene kendisini alıştırmak için yastık yerine bir kütüğü oyarak, rahat edemeyip gece uyanmasını bu şekilde temin etmişti.

17 yaşında evlenerek İskilip'e yerleşen İpek Efendi, İskilip'te Mekkeli Ömer Hoca'dan Arapça ve Tefsir dersleri alarak kısa zamanda yüksek derecelere geldi. Hüsnü Gülzari Hazretleri'nden 23 yaşlarında icazet alan İbrahim İpek Efendi, bu tarihten sonra insanları irşad için birçok beldede dolaştı ve İslâm'ı anlattı.

Sohbetlerinden onbinlerce kişi feyz alarak doğru yola tebdil etti. Birçok divanı bulunan ve zamanındaki 'dört kutup'tan biri olarak kabul edilen İbrahim İpek Hazretleri, 6 Haziran 2000 günü fâni âlemden, ebedi âleme irtihal etti. Kabri Yerliköy'de olan İbrahim İpek Hazretleri'nin kendi divanından, kabir taşlarında şu sözler yazılıdır:

Mücahid nefsi pak eyle,
Hem kendini hak eyle,
Ne öyledir ne böyle,
Kabrimde hay benim.

İrşat Dönemi ve Vefatı

İbrahim İpek Efendi 1962 yılında icazet almıştır. 1965 yılında şeyhinin, 1967'de ise ser halife Mehmet Ali Fehmi Dede'nin vefatıyla birlikte bilfiil hizmete başlayarak o yıllarda ikamet ettiği Yerli Köy merkez olmak üzere Çorum, Çankırı, Kırıkkale, Ankara gibi Anadolu'nun birçok yerini köy kasaba demeden dolaşarak insanlara hak ve hakikati, Allah ve Resulü'nün ve ehlibeytinin aşkını muhabbetini sevgisini duyurmak yolunda gayret sarf etmiştir.

İbrahim İpek Efendi Çorum, Çankırı, Kırıkkale, Ankara, İstanbul başta olmak la beraber birçok yurtiçi, Pakistan, Hindistan, Suriye, Irak, Suudi Arabistan, Almanya, Hollanda gibi de birçok yurt dışı seyahatlerinde bulunmuştur ve bu seyahatleri esnasında gerek yurdumuzda gerekse yurt dışında birçok insanın tasavvuf neşesiyle tanışmasına vesile olmuşlardır. Ve ayrıca bu seyahatleri esnasında ilim ve irfanlarıyla temayüz etmiş Mehmet Zahit Kotku, İsmail Hakkı Toprak, Muhammed Malik Alevi, Muhammet Mustafa Kamil, Muhammet Nezir, Şeyh Nazım Kıbrısı, Prof. Dr. M. Esat Coşan, Abdullah Çetin Faruki, Sıddık Naci Eren Balıkesiri, gibi birçok ilim, fikir ve gönül adamlarıyla da görüşmüştür.

İbrahim İpek Efendi ilk haccını 1965 yılında yapmış ve ömrünün sonuna kadar kırk küsur hac ve umre ziyaretinde bulunmuştur. Hac ve umre ziyaretlerinin çok olmasından dolayı kutsal topraklarda ve oraya gelen birçok İslam ülkesinden de mürit ve muhibbanı bulunmaktadır. Yetmişli yılların sonuna kadar köyünde daha sonra ise Çorum merkezde hizmetlerine devam eden Hacı İbrahim İpek Efendi 6 Haziran 2000 tarihinde vefat etmiş, Yerliköy kabristanında toprağa verilmiştir. Mekanı cennet olsun.

Yerliköy Bizimköy

B10 Bazı Anılar

Siz gençler bilmezsiniz de; eskiden traktör, biçerdöğەر falan yoktu. Kağnılar, at arabaları vardı öküz ve at koşulan. Ekinler tırpanla biçilirdi. BABAM Koca Mıstık'la Hoşafçı'nın üstüne tırpancı yoktu köyde. Biçilen ekinler yığın yapılır, dökülen sapları toplamak için tırmık çekilirdi.

Harmanlar köy önündeydi. Çayır Harman'dan Bağlar'a kadar. Her harmanda da bir haymalık. İçi tertemiz ve serindi. Tarladan saplar kağnılarla çekilir, düven sürülürdü. Öyle bir gıcılama vardı ki o kağnıların. Tozun toprağın içinde düven sürmek, harman aktarmak, yeterince ezilip saman haline gelen sapı yığın yapmak, harman savurmak ne zor işti. Ama zevkliydi de. İnsanlar zaman zaman birbirine yardım ederdi, mutluydu insanlar.

Sonra traktör geldi, sonra tek tük biçerdöğەر. Uzun müddet daha tırpan işi devam etti. Hayvanlara saman yapmak için gene birkaç tarla tırpanla biçilir, düvenle saman yapılırdı.

Hiç unutmam; Kıbrıs Barış Harekati'nda Babamgil Bekirağa'da tırpan biçiyordu. Barış Harekati'ndan sürekli haberler veren, Mehmet Amcam'ın pilli radyosunu, babamgilin yanında ilerletmek görevi benimdi.

Her evde inek, kömüş, koyun mutlaka bulunurdu. Hepsinden sürüler vardı, sığır, dana, kömüş, koyun sürüleri. Üç-beş tavuk, culuk, badı vardı her evde. Yumurtaya, sebzeğe para verilmezdi, doğaldı hepsi. Çoğu şeyi kendimiz yetiştirirdik.

.....

Bazılarınız belki hatırlamazsınız da; bizim öyle rengarenk oyuncaklarımız yoktu. Büyüklerimiz de pek oyuncak yapmazdı, hele hele çarşıdan-pazardan hiç alınmazdı. Oyuncaklarımızı kendimiz yapardık. Mehmet (Zobu) Amcam'ın usta sandığından "ÖDÜNÇ" aldığımız testere ve keserle ağaçtan traktör ve araba (römork) yapardık. Keserin ağzını mı köreltirdik bilmem, amcam genizden konuşmasıyla "Eşsek herifler gene mi benim aletleri ç/aldınız?" der, bize kızardı. Yaptığımız oyuncağın tekerleri, ya bıçakla yuvarlattığımız eski bir lastik ayakkabı tabanı, ya da amcamın testeresiyle kesebildiğimiz yuvarlak bir ağaçtı. Bazen iyi tarafına gelirsek amcam oyuncak yapardı bize.

Ayağımızda doğru dürüst ayakkabımız olmazdı. Yalınayak yürürdük çoğu kez. Tarla sınırlarındaki dikenler fena batardı. Sonra lastik ayakkabılarımız oldu. Kadınlar ise "SPOR" dedikleri üst ve yanlarında delikleri olan plastik ayakkabılar giyerdi. Yazın yakardı, kışın dondururdu.

.....

Siz hatırlamazsınız belki de; bizim çocukluğumuz dolu dolu geçti. Oyunlar oynardık, met, üçkoç, saklambaç, birdirbir, çelik-çomak vb. Her oyunun mevsimi mi olur, modası mı değişirdi bilmem bütün köyde bir oyun bir müddet oynanır, sonra diğer oyuna geçilirdi.

"Öksüz Oğlu" gezdirirdik çalılara dizdiğimiz Öksüzöğlü çiçekleriyle. Bulgur, tereyağı, yumurta toplar, bunu analarımızdan birine pişirterek arkadaşlar arasında kendimize ziyafet çekerdik.

Baharın çiğdem toplamaya giderdik. Köyün üstündeki tepelerden tülü sökerdik. Otluk Kırı'na çalığa giderdik. Otluk Kırı, Damlar, Ahlat bize ne kadar uzak gelirdi o zamanlar. Firik ederdik, ne güzel olurdu.

Kadınlar, genç kızlar cacığa gider, karavuk, tekecen, semirtlek toplarlar, yufka ekmekle dürüm yapıp yerdik.

.....

Gençler pek bilmezler de; eskiden bağlar vardı, köy önünde bahçeler vardı. Baharla birlikte bahçeleri beller, maşalamalar yapardık tırmıkla. Toprağı iyice havalandırır, içindeki otu çöpü temizlerdik. Topalak, baldırcan, biber, marul ekerdik.

Çayın suyu yazın iyice azalırdı gene de fırsatını bulur keşikle bir kaç defa sulardık bahçelerimizi. "Soğan ekerken osurulursa soğan acı olur" derlerdi. Derlerdi de babam rahmetli inadına zarıl zarıl osururdu. Acı soğan daha da acı olurdu... Aslında su kıttı. Susuz kaldığı için soğan acı olurdu.

Hemen hemen herkesin bağı vardı. Pekmez kaynatırdık. Üzümler olurdu, beyaz üzümler, tomur tomur kara üzümler, elmalar ekşili-tatlılı. Bağ bekçisi rahmetli Müggat Dayı çok kovaladı bizi zerdali ağaçlarından. "Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur" diye boşuna dememişler. Bağa bahçeye de bakmak gerekiyordu. Bağlar bakımsız kaldı. Tarlalardaki sapları yakma yüzünden bir kaç defa da yandı. O güzelim bağlar battı gitti. Son kalan tek tük ağaçları da kestiler, dümdüz tarlalar kaldı.

.....
Bazılarınız bilmeyebilir ama bizim köydeki her evde öyle şakır şakır sular akmazdı. Su kıttı. Karşı kuyu dediğimiz yerde bir su çıkardı acı mı acı. Kadınlar onunla çamaşır yıkardı. Caminin önündeki Çalhama'dan günlük kullanım için su alınırdı sırayla. İçme suyu olarak mezarlığın yanındaki tatlı kuyudan su çekilirdi (Sonradan öğrendik ki, o su aslında pek de tatlı bir su değilmiş). O kuyuda da analarımız ne çok sıra beklemişler, hep anlatırlardı.

Bizim köy su yönünden şanslıydı gene de; Üçdam, Suylan, Yarımca gibi köyler Irmak suyu (Kızılırmak) içerlerdi.

Yetmişli yılların başında Dorukseki Köyünün üstlerinden, ormandan Güllevik Suyu geldi. Bizim köyle birlikte 8-10 köy içme suyuna kavuştu. Bizim köyde YSE üç tane çeşme yaptırmıştı Güllevik Suyu akan. Bu çeşmelerden helkelerle su taşırdı kadınlar. Suyun evlerdeki musluklardan akması daha yeni, kaç yıl oldu şunun şurasında?

Elektrikle, telefon da yoktu o zamanlar. Gene Yetmişli yıllarda bir PTT Acentesi açıldı bakkal dükkanına. Tek hatlık bir telefon bağlandı. Dışarıdan telefon geldiğinde Rahmetli Mustafa Dayı (NOS) çağırırdı arananları. Ya da bir yeri arayacağınızda saatlerce beklerdiniz bağlansın diye.

Elektrik bile 1979 yılında geldi. Geldi ama ha bire kesilirdi, saatlerce günlerce elektrik gelmezdi.

.....
Suat Zobu
(Lakaplarla andığımız için özür)

Yerliköy Bizimköy

B11 İsimsiz Kahraman

Yerliköy'den aynı tertip 11 kişilerdi. Asker oldular.

7 Mart 1974'te birliğine teslim oldu Ali. Erzincan 59. Er Eğitim Tugay Komutanlığı'nda acemi er. Diğer 10 Yerliköylü başka yerlere gittiler. Komutanlarına kısa künye söylerken "Ali Karadoğan / Çorum - emret komutanım" demeye başladı Ali.

Zordu Askerlik. Soğuktu. "Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır" sözü Erzincan ayazına az bile söylenmişti. Burada bırak kazma küreği, kapıyı pencereyi bile yaktırırdı Mart. Erzurum soğuk derlerdi, derlerdi de Erzincan ise hiç de aşağı kalmazdı hani Erzurum'dan..

Yat, kalk, sürün, yat kalk sürün.. Sıkı bir acemilik devresi. Önceleri soğuk, sonra toz toprak..

Usta birliği Sarıkamış'a çıkınca içi cız etti açıkçası. Erzincan soğuğu derken Erzurum soğuğu ve gelecek kışı orada geçirme gerçeği içini ürpertti Temmuz sıcaklığında.

Kıbrıs'ta ortalık iyiden iyiye karışmaya başlamıştı. Nikos Sampson isimli EOKA-B terör örgütü lideri Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makaryos'u devirerek bir cunta hükümeti kurmuş Kıbrıs Türklerine yapılan katliamları da hızlandırmıştı. Türkiye, Türk Hükümeti diken üstündeydi.. Anadolu ayaktaydı..

Ali'nin Usta Birliği'ne, Sarıkamış'a gelmesinin üzerinden 16 gün geçmişti. Bir komutan geldi.

-- Arkadaşlar içinizde Ankara'ya gitmek isteyen var mı..? diye sordu.

Anlamışlardı. 3 kişi el kaldırdı, bu üç kişiden biri de Ali'ydi.

Aynı gün Erzurum'a gittiler. Oradan Osmaniye'ye gelip iki gün beklediler. Sonra Mersine geldiler, orada da bir müddet bekledikten sonra 19 Temmuz 1974 gecesi çıkarma gemisiyle hareket edip seherde karaya ayakbastılar. Kıbrıs'a çıktıkları söylendi. Gemide Beşparmak Dağları'nın karartısını görünce anlamışlardı aslında. O dağları hiç zorlanmadan çıktılar. Hiç birinde, hiçbir Mehmetçigimizde zerre kadar korku yoktu. Hepsi vatan aşkıyla tutuşan gencecik Mehmetçikler. Ölürse şehitliğe, kalırsa gaziliğe Allah Allah nidalarıyla koşan yiğitler..

Rumlar'ın silahları daha iyiydi, daha moderndi. Önceden daha iyi konumlanmış, daha iyi siperlenmişlerdi. Akılları sıra "Bu siperler 10 yılda bile sökülemez" diye övünüyorlardı. Hiç zorlanmadı Mehmetçik. Coşkun akan bir ırmağın önünde çöp kadar bile direnemediler. Birinci Barış Harekâtı'nda da, İkinci Barış Harekâtı'nda da en önlerdeydi Ali. Diğer Anadolu çocuklarıyla birlikte kahramanca savaştılar. Kısa sürede Kıbrıs'ın üçte birinden fazlası bizimdi.

17. 10.1975 tarihinde terhis oldu Ali. Savaş sona erince Kıbrıs Harekâtına katılan Gazilere Kıbrıs'a yerleşme hakkı tanındı. Ali de oraya yerleşmeyi tercih etti. Yıl 1976.

**

1985 yılında Almanya'ya gider Ali.

Almanya'daki arkadaşına sürekli takılan bir Alman ahbabı vardır. Habire Türkleri küçümsemekte şakayla karışık "siz Kıbrıs'a eşekle mi çıkacaksınız" diye dalga geçmektedir. Ali Almanya'ya gelince içine dert edinen Türk arkadaşında hemen jeton düşer. "Dur seni biriyle tanıştıracam" der Aliye. Dalga geçen Almanla tanıştırır. "İşte Kıbrıs'a çıkan Türklerden biri" der. Alman büyük alaka gösterir. "Siz Kıbrıs'a nasıl çıktınız" diye sorar. Bizimki cevabı yapıştırır:

-- Eşekle, eşekle..

**

Yıllar yıllar geçti. Ali Kıbrıs'ta ev bark sahibi oldu, toruna torbaya karıştı..

"İsimsiz kahraman" derler ya, Ali Karadoğan da isimsiz kahramanlardan birisi aslında. Yerliköy'ümüzün, Türkiye'mizin kahramanlarından biri..

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

B12 İskilip Dolması

İSKİLİP DOLMASI; "Dolma" deyince çoğunuzun aklına "Biber Dolması", "Kabak Dolması" falan gelir. Değil değil, alakası yok. İskilip Dolması özel günlerde, özellikle düğünlerde yapılan bir yemek türüdür.

Malzeme: Pirinç, et

Büyük kazanların tabanına kemiksiz et yaklaşık 10 cm yüksekliğinde sıralanıyor. Temiz sac ayağı (üç ayaklı demir) kazanın ortasına yerleştiriliyor. Sac ayağının üzerine yaklaşık 50 cm uzunluğunda temiz bir tahta konuluyor. Önceden ayıklanıp yıkanmış, beyaz bez torbaya yarıya kadar doldurulmuş pirinç, torbayla birlikte bu tahtanın üzerine yerleştiriliyor. Kazanın kapağı kapatılıp, hamurla kazanın ağzı iyice sıvanıyor. Buhar çıkması için bu hamurda bir miktar delik bırakılıyor. Bir çeşit düdüklü tencere gibi.

Bu şekilde düğünlerde yaklaşık 10 kazan hazırlanıyor.

Hazırlanan bu kazanların altına direkt olarak ateş verilmeyip bir kenarda yanan odunların közleri konuluyor. Akşam saat 21.00 de falan başlayan pişme işlemi ertesi gün sabah saat 10.00'a kadar devam ediyor. 10-11 saatlik hafif ateşte pişme süreci. Kazanların başında gençler nöbet tutarak sürekli közünü destekliyorlar. Kazandaki et; et suyunun buharı ile de pirinç yavaş yavaş pişiyor.

Saat 10.00 da kazan açılıyor. Et suyu buharında pişmiş pirinç karıştırılarak kabartılıyor.

Saat 11.00 civarında yemek başlıyor. Önce çorba veriliyor. Sonra İskilip Dolması lenger denilen büyük kalaylı bakır tabaklara konuluyor. Üzerine et suyu gezdiriliyor, lokum gibi pişmiş kemiksiz etle öbek yapıp servis ediliyor. Yanında mutlaka İskilip Turşusu ve sirkeli cacık bulunuyor.

Peşinden verilen un helvası standart menünün değişmez bir parçası.

İskilip'e, memleketime özgü bir yemek; bir İskilip düğününe katılmanızı öneririm.

Sevgiyle...

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

B13 Asiyenin Ahmet

26 Kasım 2011, 13:50

Toplumunu oluşturan insanlar bir bütünmüş gibi gelir bizlere. Ahmet, Mehmet, Hasan, Hüseyin der geçeriz. İnsanlar sağken farkına bile varmayız çoğu zaman. Ama kaybettiğimiz zaman yokluğunu hissederiz.

Bizim köyde yaşayan insanlar için de aynı şey geçerli değil mi? Sık sık gördüğümüz için, birlikte yaşlandığımızın farkına bile varmıyoruz. Bir gün öldüğünü duyup üzülmüyoruz. Allah'tan rahmet dilemekten başka yapacak bir şey olmuyor. Farklı farklı hikayelerin yaşandığı bir yaşam daha bitmiştir...

Ahmet Sarı, daha çok bilinen ve kendiyile bütünleşmiş adıyla Asiyenin Ahmet. Ben onu ne zaman görsem güler yüzlü görmüşümdür. Şu an da gözümün önündeki hayali bile gözlerine kadar gülen bir güler yüzdür.

60 ve 70'li yıllarda Almanya'ya gitmeler başladığında Asiyenin Ahmet'te Fransa'ya gitmiş, orada yıllarca çalışmış. Sonra yurda kesin dönüş yapmış. O yıllardan hatırladığım bu Almancıların çocuklarına getirdikleri muhteşem oyuncaklar. Ne imrendirirdi bizleri..

Sonrası.

Sonrasını hatırlıyorum, Asiyenin Ahmet'te köyde mütevazı bir hayat sürmeye başladı. Kimseye bir kötülüğü dokunmaz, kimsenin etlisine, sütlüsüne fazla karışmazdı. Bizim ev camiye yakın olduğundan camiye gelip giderken görürdüm. Gördüğümde de hal-hatır sormadan, konuşmadan geçmezdi. Köyün alt taraflarındaki "Sellektör" dediğimiz binanın oraya ne zaman gitseniz orada birkaç kişiyle şakalaşır, gülüşür görürdünüz onu...

Bir gün duyduk ki Asiyenin Ahmet kaza geçirmiş ve vefat etmiş; üzüldük tabii.

Allah rahmet eylesin, mekanı cennet olsun.

Suat ZOBU

.

Yerliköy Bizimköy

B14 İskilip Neden Bir Safranbolu Olmaz

İskilip üstünde bir kara bulut,
Ana ben gidiyom, sen beni unut.

.....

Gittik, bir çoğumuz gitti uzak gurbetlere ekmek için.

Analarımız bizleri unutmadı ama gördük ki; İskilipli İskilip'i unutmuş. O bırakıp gittiğimiz şehir yok artık.

* * *

Çocukluk şehrimiz, Yeşil İskilibimiz.

İki-üç katlı, cumbalı; cumbasında ahşap kafesli , o kafeslerin gerisinde nice mutlulukların yaşandığı masal şehrimiz.

İnsana saygılı, doğaya saygılı mimari yapılaşma. Anadolu'da sivil mimarinin gelişebildiği, günümüze aktarılabildiği ender şehirlerden biri.

Daracık, eğri büğrü sokaklarının her dönemecinde farklı bir mimari sürprizle, "ben de buradayım" diyen onurlu başkaldırışı ile karşımıza çıkıveren muhteşem konaklarıyla, Yivlik Suyu'yla, dolması, keşkeği, turşusuyla, bilmem kaç bin yıllık kalesiyle, yoğun gölgeli, tavus kuşlu parkında 25 kuruşa dünyanın en güzel limonatasını içtiğimiz bizim İskilip.

Bedri Rahmi'nin hayran kaldığı şehir. O şehirden ne kadarı kaldı geriye?

70'li yıllarda MeydanMahallesi'nde ilk 5 katlı apartman yapıldığında herkes yüksekliğine, büyüklüğüne hayran kaldı. Hiç kimse bilmedi ki, o apartman İskilip'in binlerce yıllık kültürel ve mimari birikiminin altına konulan bir dinamit. Sonraki yıllarda o güzelim evler yıkıldıkça yıkıldı, o apartmanlar yapıldıkça yapıldı.

Bizim Safranbolu'dan neyiz eksikti de güzelim şehrimiz korumaya alınmadı. Beypazarı'nın konakları bizimkilerden daha mı güzel de onlar korumaya alındı, şimdi turizme açılıp Beypazarı, Safranbolu "marka şehir" oldu?

Sayın yetkililer,

Bunca yıkıma, mimarinin, kültürün yok edilmesine göz yumdunuz da, şu Tosya Yolu (Nam-ı diğer Çorum-Kastamonu Yolu)'nun şehrin kalbine bıçak gibi saplanmasına nasıl izin verdiniz?

Bu nasıl bir şehircilik anlayışı, bu nasıl bir imar uygulaması? Bütün şehirlerde transit yollar şehir dışına alınırken İskilip'te neden şehrin ortasından geçer? Şehrin gelişmesine katkı mı sağlayacak? İskilip için ne yapılırsa yapılsın nüfusu buradan öteye gitmez (bunu da kanıksayalım lütfen).

Çayboyu'nun katledilmesi içinizi sızlatmadı mı?

Şehrin dışından gitseydi de Haca'ren (Hacıkarani)'den Uludere'ye gidecek Ahmet Bey arabasıyla 2-3 km fazla yol yapsaydı n'olur du sanki? Ağaç mı kesilecekti? Kaç ağaç kesildiyse sayısınca dikilemez miydi?

Sayın duyarlı kişiler, yaşam kalitenizi yükseltmenize kimse bir şey diyemez. Apartmanınızı, villanızı şehir dışına yapın.

İskilipliler, yetkililer;

İskilip'i neden bir Safranbolu yapmıyoruz, turizme açmıyoruz? Yöresel mimariyi yansıtan, anıtsal nitelik taşıyan yapıları tespit edip korumaya alın. N'olur İskilip'i koruyun, kalanlardan ne kurtarabilerseniz kurtarın. Torunlarımıza miras bir "İskilipcik" kalsın bari.

Lütfen.

Başka İskilip yok, olamaz da geçmiş olsun!..

Sevgiyle kalın.

Mimar Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

B15 Yerliköye Selam Söyleyin

Köyüme şiir yazmadan olur mu?
Doğduğumuz, büyüdüğümüz, çocukluğumuzun geçtiği yer unutulur mu?

Hani bülbül dermiş ya "İlle vatanım, ille vatanım" diye.
Sonra serbest bırakınca gitmiş bir çalı dibine konmuş.
Aşağıdaki şiir "BENİM KÖYÜM"e ithafımdır:
Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne

.....EPEYCE UZUN LÜTFEN SABIR.....

Gobeller yolunuz düşerse köye,
ANAMA, BABAMA selam söyleyin.
Münüp'e, Haydar'a, Şef'e, Seydi'ye,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Mamuk, Hediye'nin Omar, Mahir'e,
Hayati, Süreyya, Koca Bekir'e,
Selam edin zengin ile fakire,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Hacalil'in Hacı tarla sürerken,
Coruğun Sülüyman dürüm dürerken,
Murat Kemelek de eve girerken,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Osman Zobu oturmuşsa bir taşta,
Hüseyin Bıyık'ta eder temaşa,
Mehmet Gökteş şapka takmışsa başa,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Burhan Zobu, Dadaş, Bakkal Ali'ye,
Mehmet Bıyık'la Topal'ın Veli'ye
Ayşenin Ali'nin Hacı Sali'ye,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Arpalığa konan hacı leylekler,
Çiçeği böceği köyümü bekler,
Akşam sığırynan gelen inekler,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Caminin önünde sohbet ederken,
Emin Dayı her gün Şe're giderken,
Eski'nin İrbağam davar güderken,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Ağaca üşüşüp ötüşen kuşlar,
Seherde uyanıp niyaza başlar,
Çalılar dikenler topraklar taşlar,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Emrullah'ın evi kuyuya yakın,
Abdullah Güler'e selam bırakın,

Hanifi Gökçe'yi geçmeyin sakın,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Caminin gölgesi serindir yazda,
Mevla'm kabul etsin Hakka niyazda,
İçine dışına kıra biraz da,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Kel Battal, Kör Bayram, Dırış'ın İrfan,
Dobili'nin Hasan hemi de Orhan,
Ve Karadayı'nın Helacı Burhan,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Akşam alacası daha da erken,
Irmak tarafından bir yel eserken,
Lapa'lı Horuz da karpuz keserken,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Koc'Osman'ın Mıstık, Dazlak'ın Mıstık,
Köyün toprağına beraber bastık,
Dostluk direğine bayrağı astık,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Bir yanda Aydoğan bir yanda kepir
İpek Efendimiz O Mübarek Pir
Öte Oba Beri Oba hepsi bir
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Kışlardan beriye dolanmış bahar
Yine yemyeşilmiş bizim oralar
Kırları güzelmiş bak bu aralar
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Pirinç ekilirken ırmağın orda
Tarla sürülürken suluda kırdı
Çayın gözesinde Acı Pınarda
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Burhan zabahınan giderken işe
Esmesin ürüzgar değmesin döşe
Doğuya batıya hem de dört köşe
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Ölü Taşı'ndan da Suylan görünür,
Görünür kış-bahar sise bürünür,
Akşama Irmak'tan köye yürünür,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

·
Halim, Ali İhsan hemi de Fazlı
Kimsenin yemeği olmasın tuzlu
Mavzer kurşunundan daha da hızlı
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Sarayburun işte Ahlat'ta bura,
Arapkırı orda Külfüyük şura,
Domuzgölü, Yamaç yerinde dura,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Kafa yorma aklın ermez feleğe,
Kendini bil dostum yaşama değe,
Rüstem, Ahmet, Özlem, bizim Meleğe,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Kışlar geçmiş mevsim bahara ermiş,
Ekini yeşermiş otu yeşermiş,
Allah güzelliği köyüme vermiş,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Mahmut'un Omar da çıkınca cama,
İster Salı olsun, isterse Cuma,
Meryem Abılamla Ahmet Amcama,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Yanık bir sedayla okunur ezan,
Bir seher vaktinde köyünden o an,
İstanbul'a gitmiş Nurettin Aslan,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Sapdere üzeri Otluk Kırınına,
Dününe, bu güne hem de yarına,
Selam edin yokluğuna varına,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Celal Bıyık evi tepenin başı,
Ali Göktaş ile Ahmet Onbaşı,
Görünce Ahmet'le Mustafa BAŞ'ı,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin...

· Mevsimler sarkınca Nisan Ayı'na,
Gökten rahmet düşer köyün payına,
Sular seller gelir Tekke Çayı'na,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin...

· Şeref, Kırık, Hasan kurban yüzerken,
Gençler köy içinde bayram gezerken,
Vehbi'nin Hasan da şiir yazarken,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Coşkun akan suyu ile övüşür,
Bayat Çayı Tekke Çayı kavuşur,
Kavuşur Irmağa doğru savuşur,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

· Dağılgan Düzü'nde kalmasın ekin,

Biçtirin sapını harmana çekin,
Un yapın buğdaydan helal tüketin,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Yukarı Obu'ya, Öte Obu'ya,
Hatice Bacı'ya, Satı Abu'ya,
Koca çınar Abdurrahman Zobu'ya,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Sakaröküz'e de karlar düşünce,
Asma'nın üstünden duman aşınca,
Deli deli Tekke Çayı coşunca,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Gilice'nin Yaşar Veli'nin Talip,
Muhtar çay içerken tarladan gelip,
Oturun büyüğü küçüğü bilip,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Doğuştan bellidir boyumla enim,
Köyüme özlemim tükenmez benim,
Alaattin, Abdurrahman yeğenim,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Cunnu'ya, Gıdı'ya, Hacı Musta'ya,
Ak Derviş'e, Topal Akif Ustaya,
Selam edin sağlamına, hastaya,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Köpüre de Kızılırmak köpüre,
Eminenin Kuyusu'na, Kepir'e,
İpek Efendime, mübarek Pir'e,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

İyiyle güzelle andırın beni,
Vatan özlemiyle yandırın beni,
Güllevik Suyu'yla kandırın beni,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Türbe'ye Yamaç'a Karşı Kuyu'ya,
Sapdere içinden akışan suya,
Pantı'nın Mırsal'a Arif Doğru'ya,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Ortaca ötesi Yılgınlık beri,
Arpalık önünde köyden içeri,
Bedel'le Erdoğan kalmasın geri,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Bağların arası çiçek bezeli,
Çiçekler çiçeği dünya güzeli,
Eninde sonunda ezel ezeli,

Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
A'la'nın Yüksel'e hemde Hacı'ya,
Dayıya Halaya Abla Bacıya,
Çorak'ın Dere'den akan Acı'ya,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Kuyu'nun altında Acı Pınar'da,
Daha söyleyecek çok şeyler var da,
Kırgınlık düşmanlık dursun kenarda,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Külfüyük bir yanda Irmak bir yanda,
Mal maşat kalmasın yazı yabanda,
Akşam olup eve geldiği anda,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Hoşafçı'nın Mıstık gider tarlaya,
Bazen traktörle bazen de yaya,
Hüseyin Güler'e Ali Ağaya,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Dilerim hiç kimse kalmasın naçar,
Gönül kapısını sevgiler açar,
Bu dünyaya gelen mutlaka göçer,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Konak'ın önünde harman yerinde,
Feramis'i Eldivas'ı görün de,
Bir sonraki ayın yirmi birinde,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Mehmet Zobu, Yaşar Zobu orada,
Hamza, Emre, Rüştü vardır arada,
Necati'yle Fehmi Şerhat burada,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Tavuğa culuğa bütün bir köye
Emberin Memede Nazlı bibiye
Okuyan efendi dinleyen beye
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Ekin harmanında kalmasın yaba,
Toplayın daneyi olmasın heba,
Kimler geldi geçti sığmaz hesaba,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.
Hasan Şen, Kadir Şen, Gımo, Haldirim,
Yunus Yıldırım'la, Hikmet Yıldırım,
Külfüyük, Ortaca ve de Kaldırım,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

.

Mustafa'yla Orhan, Eminin Ahmet,
Muhittin Dayıya varın bir zahmet,
Evdeyse Ayşenin Alinin Mehmet,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Çayın suyu savağına dolarken,
Mulla Ahmet arpalığı sularken,
Yaşar Köse her gün namaz kılarken,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Yazımızı böyle yazmış Yaradan,
Kimler geldi kimler geçti buradan,
Mesafeyi kaldıralım aradan,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Ayak izlerim var topraklarında,
Emeklerim durur yapraklarında,
Çocukluğum kaldı sokaklarında,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Ârefe gelip de bayram olunca,
Her eve sevinçle huzur dolunca,
Gurbet elden herkes köye gelince,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Günde yetmiş kere anam sılamı,
Dostluk üzerine edem kelamı,
Acülü başından verem selamı,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Ali Karadoğan Kıbrıs'a gitti,
Adil İstanbul'da ömür tüketti,
Suat Zobu burdan selamlar etti,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

Yiyecek ekmeğim içecek suyum,
Can çıkmayınca çıkmıyor huyum,
Yerli Köyündenim Suat Zobu'yum,
Benden Yerliköy'e selam söyleyin..

(Lakaplarla andığımız için özür)

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

B16 Yerliköye Yağmur Yağardı

Köyüme şiir yazmadan olur mu?

Doğduğumuz, büyüdüğümüz, çocukluğumuzun geçtiği yer unutulur mu?

Hani bülbül dermiş ya "İlle vatanım, ille vatanım" diye.

Sonra serbest bırakınca gitmiş bir çalı dibine konmuş.

Aşağıdaki şiir "BENİM KÖYÜME" ithafımdır:

Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne
-----EPEYCE UZUN LÜTFEN SABIR-----

Y E R L İ K Ö Y 'e yağmur yağardı,

E kinler yeşerir,

R engarenk çiçekler açardı.

L imon sarısıydı

İ ğde çiçeği,

K ırmızı gelincikler

Ö yle güzeldi ki. Ve...

Y ağmur yağardı Yerliköye.

Yağmur yağardı çisil çisil,

Islansakta umursamazdık.

Yağmur bereketti, yağmur mutluluk.

Damla damla düşerdi,

Damlalar küçük derecikler oluşturur,

Akardı Tekke Çayı'na,

Sonra Kızılırmak'a,

Oradan sonsuz denizlere ulaşırdı,

Sonra denizlerde buhar olur,

Ve yağardı,

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Bahçelerimiz vardı köy önünde,

Çok kişinin de bağı,

Elma, armut, zerdali,

Üzümler olurdu,

Kara üzümler.

Pekmez kaynatır,

Şirasına ekmek banardık.

Her şey doğaldı.

Herkesin evinin önünde,

Küçük bir bahçesi vardı,

Karaağaçlı Dere'den karaçalı keser,

Getirirdik,

Kenarına çit yapar;

Maydanoz, tere, marul,

Domates, biber ekerdik,

Ektiğimize değerdi.

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Güz geldi mi tarlalar sürülür,

Dihızına ekmezdik tohumu.

Önce karasabanlar,

Kağnılar vardı.

Tırpanla biçilirdi ekinler.

Sabahları erken sapa gidilir,

Çayır Harman'dan bağlara kadar,

Harmanlar olurdu,

Düven sürerdik.

Her harmanda da birer haymalık,

İçi serin,

Çam seneklerde buz gibiydi sular.

İnsanlar birbirine yardım ederdi.

Yağmur da yağardı;

Yerliköye dostluk yağardı.

Sonra traktörler,

Sonra makineler çıktı.

Ekinleri biçer-döğerti,

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Ne yol vardı, ne iz,

Çayır Harmandan giden yol,

Adam yutacak kadar çamur,

İskilip'e Dokuz Gedik'ten giderdik.

Nerde araba, yürürdük,

Yürürdük Hacıbayram'ın altından,

Köye kadar,

Üşenmezdik.

Çankırı Yolu yapıldı neden sonra,

Bir gün makinalar geldi,

Adına greyder derler;

Yardı Konağın önünden,

Killik Burun'dan,

Çocuğuz ya seyire koştuk.

Derelerden tepelerden

Köyün yolu bağlandı

Çankırı yoluna.

İskilip'in pazarı Çarşamba,

Bayat pazarı Cuma'ydı.

Bayat küçüktü,

Köydü sanki,

İskilip daha büyük.

İskilip demezdik ki oysa,

O hep "Şeğher"di,

İskilip'e daha çok yağsa da,

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Bahar gelir, yaz gelir, kış gelir,

Günler kısılır uzardı.

Kar yağardı, dolu yağardı,

İlla ki Yerliköye yağmur yağardı.

Yılginlağa'da mantar biter,

Kaynarca'da semirtlek,

Yol boylarında madımak vardı.

Tekecen, karavuk, yemlik toplanır,

Katık olurdu yufkaya.

Türbeden Güneş doğar,

Asma Tepesi'inden batardı.

Aydoğan'dan Ay doğardı.

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Her evin tavuğu, culuğu, badısı,

Herkesin bir kaç ineği,

Bir-iki kömüğu,

Üç-beş koyunu vardı.

Eski'nin İrbaam: Davar,

Arifin Ali: Sığır,

Hediye'nin Omar: Dana,

Çocuklar: Kuzu güder,

Kadınlar hayvan sağardı,

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Yerliköy'e yağmur yağardı.

Bazen de yağmazdı,

Karaoğlan Kırır'nda ekinler sararır,

Külfüyük'te mercimekler solar,

Arap Kırında arpalar kurumaya yüz tutardı.

Sarayburun'dan Bekirağa'ya,

Mezarlık'tan Kaynarca'ya,

Giden yolların tozu göğe yükselir,

Domuz Gölü'ndeki tarlalar ayak sığacak kadar yarılırdı.

Çoğu zaman:

Sırtında cübbesi,

Başında bembeyaz sarığı,

Her zamanki saygınlığıyla,

İpek Efendimiz en önde,

Türbe'ye yağmur duasına çıkardık.

Bir kaç kurban kesilir,

Kazanlarda bulgur pilavı ve et yapılırdı.

Hiç bir zaman doyasıya yiyemezdik,

Ama pilav güzeldi.

Allah'a yalvarır, yakarırdık,

Göğe bir bulut ağardı;

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Nerde doğalgaz, nerde yakacak,

Karakaya'dan kömür getirir,

Yılgınlık'tan yılgın keser,

Kışın yakardık.

Habire pınsırdı namussuz.

Yerliköye yağmur yağardı.

Sel gelirdi Tekke ayı'na,

Ya da Bayat ayı'na,

Selinti toplardık.

Yoktu, yoksuldu Yerliköy.

Pirinç ekilirdi ırmağa,

Ekerken dertti, biçerken soğuk,

Son güz olurdu, kırağı düşer,

Asma'ya duman ağardı,

Yerliköy'e yağmur yağardı.

..

Yerliköy'e yağmur yağardı.

Binlerce kez yağdı,

Yağdı...

Bizler de birer yağmur tanesiydik aslında;

Damla damla yağdık.

Kimimiz küçük dereciklere karıştı,

Aktı gurbetlere;

Kimimiz toprağa...

.....

Bir varmış, bir yokmuş,

...Biri varmış, biri yokmuş;

.....Az da olsa,

.....Yerliköy'e,

.....Hala

.....yağmur

.....yağarmış...

-

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

B17 Yerliköye Özlemim

.....
Köyüme şiir yazmadan olur mu?
Doğduğumuz, büyüdüğümüz, çocukluğumuzun geçtiği yer unutulur mu?
Hani bülbül dermiş ya "İlle vatanım, ille vatanım" diye.
Sonra serbest bırakınca gitmiş bir çalı dibine konmuş.
Aşağıdaki şiir "BENİM KÖYÜM"e ithafımdır:
Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne
.....

Yine buram buram gözümde tüter,
Yürüyüp Irmak'tan varsam diyorum.
Bahar gelir çiğdem çiçekler biter,
Toprağına yüzüm sürsem diyorum.

Yüzüm sürsem toprağına, taşına,
Özlemim var baharına kışına,
Oturupta bir sobanın başına,
Dostlarla sohbete varsam diyorum.

Yaz-baharda Tekke Çayı coşunca,
Hasretliği gönlümüzden taşınca,
Aydoğan'dan Aculü'yü aşınca,
Yerli Köyü ordan görsem diyorum.

Kar yağarken Dağılgan'ın düzüne,
Harıl harıl yanmalı ki guzine,
Patlıcan gömüpte saman közüne,
Yufka ekmeğinen dürsem diyorum.

Kuzular baharın erken doğardı,
Kadınlar Irmak'ta davar sağardı,
Asma dumanlıysa yağmur yağardı,
Islanıp çamura girsem diyorum.

Kağnılar, öküzler, sabanlar vardı,
Harmanlar olurdu üç ay kopardı,
Kimi buğday biçer saman yapardı,
Ekin ekip tarla sürsem diyorum.

Ekin eker yorgun eve gelirdik,
Bire beş-on, belki on beş alırdık,
"Nimettir" der değerini bilirdik,
Şükür edip Hak'ka, dursam diyorum.

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

B19 Atın Kuyruğu

Süleyman Dayı (KÖR) rahmetli de ilginç şeyler anlatırdı. Keloğlan'la ilgili, Şıpla'yla ilgili, Tıgloğluyla ilgili falan. Keloğlan mesela 3 haklık buğday çuvalını (Yaklaşık 100 kg) dişiyle ambarın gözünden çıkarırmış.

Süleyman Dayı'nın ağzından:

Babam cins bir cirit atı aldı, at da ne at ama. Biz de daha yeni delikanlıyız; ata, cirite hevesimiz var. Başka bir köyde düğün varmış, cirit oynanacak. Biz ata binecek çağda değiliz. Cirite de katılalım istiyoruz.

Babam, Şıpla'ya rica etti "Bizim ata sen bin" diye. Şıpla "Tamam" dedi, gittik o köye. Ciritten önce atı yormayalım diye üzerine bile binmiyoruz. Başka başka atlara binerek gittik. Cirit alanına vardık. Diğer köylerden de ciritçiler gelmiş. Belki 40-50 tane at var. Gelen giden bizim ata maşallah çekiyor. "Maşallah, maşallah, at da atmış haa" diyor.

Cirit başlamadan "Dayının atın kuyruğunu bağlayın" dedi.

Bağladık, atın sağına-soluna-arkasına-önüne geçip bakıyor "Cıık-cıık uzun oldu". Hadi yeniden bağla. "Cıık kısa oldu". Gözlerinin birini kapatıp bakıyor. Nişan alır gibi parmağını ileriye uzatıyor, kendi kendine bir hesap yapar gibi mırıl mırıl mırıldanıyor. Yere çömelip bakıyor. İııh olmadı. Uzun oldu, kısa oldu derken cirit başladı.

" Dayı cirit başladı".

"Başlasın yeğen; atın kuyruğunu iyi bağlamazsan olmaz".

Biz bağla çöz-bağla çöz, atın kuyruğunun ayarını veremedi cirit bitti.

"Dayı cirite katılmadan cirit bitti, biz bir atın kuyruğunu bağlayamadık" dedik.

"Geç geldik yeğenim, daha önceden gelip hazırlıklarımızı yapmamız lazımdı" dedi. Hazırlık dediği de atın kuyruğu! .. Atı yarıştırılmadan döndük geldik, hevesimiz kursağımızda kaldı.

O atı bir kere olsun cirite sokamadan sattık gitti. Yerliköy

Yerliköy Bizimköy

C20 Bizim Köylü

Rahmetli Süleyman Dayı (Süleyman Kör) ilginç şeyler anlatırdı. Evi köyün alt yanında, Suylan Yolu'nun kenarındaydı.

*

Bir gün evin önünde otururken yoldan ağır iki kişi geldi. Selam-aleyküm selamdan sonra "hele oturun bi soluklanın" dedim.

- Nerelisiniz, nereden gelip nereye gidiyorsunuz, diye sordum.

- Bu köylüyüz, bu köye geldik, deyince şaka yapıyorlar herhalde diye gülümseyerek yüzlerine baktım.

Adamlar "şaka yapmadıklarını, dedelerinin bu köylü olduğunu, gençliğinde bir nedenden dolayı köye küsüp Tosya'ya gittiğini, ölmeden önce 'Ben İskilip'in Yerliköyü'ndenim. Ortaca 'da, şurda burda tarlalarımız var, evimiz de köyün üst taraflarında. Sakın kimseden mal mülk istemeyin ama mutlaka gidin topraklarımızı görün, benim için havasını soluyun, suyunu için" diye vasiyet etti. Biz de bunun üzerine köye geldik" dediler.

Arkadaş bizi "Ortaca'ya bir de Kara bilmem ne Kırı varmış, oraya götürür müsün?" dediler.

Karaoğlan Kırı'mı dedim. Evet evet ora dediler.

Traktörle oralara götürüp gezdirdim, yemeklerini yedirdim, bir gece misafir ettim gönderdim.

**

Ömer 1834 Çorum/İskilip/Yerliköy doğumlu. Gülizar, Fatma, Mustafa, Halil, Hüseyin isimli beş çocuğu var. Hüseyin 1911 yılında genç yaşta vefat ediyor. Gülizar ve Fatma Yerliköy 'de kalıyor, evlenip evlenmedikleri belli değil. Mustafa Yerliköy 'de yaşıyor, evleniyor ve hiç çocuğu olmuyor. 1930 yılında Yerliköy 'de vefat ediyor.

Halil. Halil bir nedenden dolayı köyü terk edip gidiyor, Tosya'nın bir köyüne yerleşiyor. Onun iki oğlu oluyor Osman ve Mehmet. Osman 1927, Mehmet 1929 doğumlu. Halil iki çocuğu yetim bırakarak genç yaşta vefat ediyor. Çocuklar başka akrabalarının bakımıyla büyüyorlar, küçük yaşta yetim kaldıkları için Yerliköy ile olan bağlantıyı tam olarak öğrenemiyorlar. 2005 yılında Mehmet, 2008 yılında da Osman vefat ediyor. Mekânları cennet olsun. (Resimde görülen Mehmet)

**

Yerliköy İskilip Facebook Sayfasına Ercan Tuna diye birisinden arkadaşlık isteği geldi. Ben mesaj gönderdim. "Evet Yerliköy'lüyüm, daha doğrusu dedemin köyü" şeklinde cevap geldi.

Ercan Tuna ile konuşmalarımız neticesinde yukarıdaki Tosya hikâyesi ortaya çıktı. Ercan hikâyede küçük yaşta yetim kalan Mehmet Tuna'nın torunu imiş. Soyadı kanunu büyük dedesi Halil'in Tosya'ya gidişinden çok sonra olduğu için Tuna soyadını almışlar. 1965 yılına kadar kütükleri İskilip'teymiş. 1965 yılında zor oluyor diye Tosya'ya aldirmişlar.. En başta aktardığım Süleyman Dayı'nın anlattığı ile Ercan'ın anlattıkları çok yerde örtüşüyor.

Ercan'ın anlattıklarında daha somut şeyler var. Resimdeki soy ağacında Yerliköy de açıkça yazıyor.

Ercan hepimizin akrabası olabilir.

Köyüne hoş geldin Ercan Tuna.

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

C21 Yerliköyden Mektup 1

Sevgili arkadaşım,
Yelliköyden bi urttan gittiniz. Bi dinnak olsun haberinizi alamadık. Küşümleniyok açıkçası. Mektup salmaya keşik gelmedi ellağam. Ben seni daha yangılı bilirdim oysa. Şindi sana kerç etmekte haksız mıyım allasen?

Neyise nasılsın iyi misin? Çoluk çocuk iyilerdir inşallah.

Buraları soracak olursan şükür yuvarlanıp gidiyoruz. Köyü soracak olursan herkez işinde gücünde işte. Konu komşu da iyiler çok şükür. Mıstafa bildir bu zaman askere gittiydi tam bi sene oldu. 6 ay kaldı gelmesine. Herkez iyi hoşta komşunun torunları çok feşel kız anam. Gobelleri çok çılpık. İyice şinnediler bu ara. İkide bir cam kırma mı dersin, evi barkı taşlama mı dersin. Neyse..

Tavuğa, culuğa gelince; bizim tavuk soyhalar pinniğe yımirtlıyacağına, iriliğin biciğine dadanmışlar. Kapiyı ırık görünce oraya yımirtlıyolar. O dağal bi gancık köpek dadanmış ikide bir yımirtaları yiyo soyha. Bizim samannığın ardına da bi köpek gunnamış, tam dokuz tene eniği var. İlazımlı bi şey olsa bi dene olsun gunnamaz meret. Gözünü gözle dur alimallah.

Geçen gün bize misafir geldi. Bizim yeni gelin misafirlere Kuyu'nun buz gibi suyu dururken Çalhama'nın suyundan çay yapmış. Mıradın abdest suyu gibiydi valla. İrezil kepaze olduk. Çalhama dedim de aklıma geldi. Tam zunnuğuna birisi ağaç çakmış. Onu çıkartmak için çok uğraştılar. Poresi kırıldı. Yüzüm sizden gara olsun orda bi de it üleşi vardı. Abariyyy nasılda yiril yiril kokuyo bi görsen. Bi Allahın kulu çıhıpta onu oradan kaldırıp atmıyo.

Havalar ısınmaya başladı yavaş yavaş. Bağ bahça işleri başladı bi taraftan. Biz de Gira günü bahçayı maşaladık, kemireleri serdik. Damın temeğine kadar kemire dolduydu. Gelinler birezini tezek yaptılar. Düşenbeye kadar bahçayla uğraştık, ikişer maşalama topalak, baldırcan, gumpir ektik. Madeniz, dorotu ney de ektik. Su sıyırdıp bahçeyi suvardık. Bizim güccük gobel birez çalışınca zırcımıya başladı eccik. Hiç bişeye de dayantısı yok. Ham armut gibi adamın ümüğüne duruyo. Bi şey deyince de zıgarmaya, hemen zeklenmiye başlıyo. Kökünü mesimiyo adamı. Hep emmileri şineltti. Artık sitkım sıyrıldı valla. Şeytan bazen duluğuna duluğuna bi sumsuk vur ya da yılmanık zopayı al eline, kıçına kıçına bi vur diyo. Ama olmaz ki, delağannı çocuk. Böyük oğlan öyle değel Allahtan. Askerdeki Mıstafamsa bambaşka. Uyaroğlu. 6 ayı var tezkereye.

Havalar ısınıyo, zaman geçiyo gız anam. Şunun şurasında ırgatlığa ne kaldı ki. İrgatlık dedim de, bu sene de mübarek İramazan ırgatlığa denk geliyo. O sıcakta aç susuz ekin biç, talladan sap getir, düven sür, harman savur adamın imanı gevriyo valla. Sıcakta olsa harman zamanının ayrı bi tadı oluyo hani. İramazanın tadı da başka. Ağşama bi tarhana çorbası, bi salata, bir iki de yemek yetiyo. Zöhürde taptapı çöreği ısıcak ısıcak, bi de hoşaf ohh. Yeni nesil onu da beğenmiyo ya. Neymiş taptapı çöreği adamın midesini ekşitiyormuş. Hele hoşaf yerine ille de çay olacak. Geceleyin çay olur mu allasen?

Şindi ekinlerin firik zamanı. Dün gobeller firik edip gelmişler, onu yidik ağşam. Ekinler kalksın da o zaman hedik ederik. Sen çok seven de ah gönderebilsek. Bulgurda Kümüğün Samiyi, Hediyeinin Omarı ney çağırıp sohu döğdürürük. Bi horuz keserik, bi de havla bastık mı iyi şennikli olur akşamınan serinnik düşünce. Senin bulgurunu, yarmanı gönderirik, hiç merak etme. Şindilik başka diyeceğem yok. Baki selamlar.

Seni candan seven arkadaşın.

(Suat Zobu)

.

Yerliköy Bizimköy

C22 Yerliköyden Mektup 2

Sevgili arkadaşım,

Yelliköyden gittiğinden beri hiç haber alamaz olduk gayli. İbdilki yazdığım mektuba da cevap vermedin. İnsan iki cızım olsun bir şeyler yazar hayırsız. Ya da çocuklara yazdırır. Ben de habire kerç ediyom ister istemez.

Bıldır bu vahıtlarda Şe're giden birinden duyduydum. Bek irahatimişsiniz. "Suları muları evin içinde akıyo" dedi. İyi de evin içinde akan su her tarafı batırmıyo mu? Ortalık rutubetlenip sası sası gokmuyo mu? Abdesane bile evin içinde dediler. Doğrumu allasen..? Yiril yiril gohar valla. Evin içine girilmez gohudan.

Ekmeği ney de bakkaldan alıyormuşsunuz. Zahmetinden gurtulursunuz emme ona paramı yeter. Benim de canım çekiyor şe'er ekmaani ara sıra. Bazen "bi şe'er ekmaa olsa da yufka ekmaan içine dürüp yisek" diyom hani.

Bizim bura çok zahmetli anam. Ekmek et, asbap yu, bulaşık yıka, mala maşamata bak. Bağda bahçede çalış. Çalış babam çalış...

Hele piriç soyha, hele piriç soyha... Ekmesi bi dert, biçmesi bi dert, yaz gış gendini gebert. Devamlı suyun, balçığın içindesin.

Piriç de neyin nesi dersin şimdi. Bizim burda piriç ekmeye başladılar bir de. Neymiş, parası iyiyimiş. Parası batsın.

Bi şirket var, Tosyalı Boynarinin diyorlar. Onlar epeyce para harcadılar. Gocaman gocaman ganallar açtılar. Irmağın üstüne gocaman bi bent, bi de köprü yaptılar.

Irmağın suyunu çevirdiler bu yana. Akıyo ganallardan devamlı. Büyük ganal, güccük ganal, ayak ganalı diyorlar. Büyük ganal Gaynarcanın altından geçiyor. Öte geçede de Ambarcı'da, Çeltek'te, oralarda da yapmışlar Tozluburun'a gadar. Bizim aşşağıda Çukurköy de bile var.

Garnarcanın altından Irmağan kıyısına kadar olan kısımda her eve 7,5 dönüm yer dağıttılar. Hazine arazisiymiş. 30-40 metre genişlikte, Irmağa kadar uzanan 6-7 yüz metre uzunluğunda ince uzun bir arazi işte. Araziyi boydan boya 40 metreye 40 metre gibi göllere bölüyorsun. Aynı maşalama yapar gibi. Kenarlarındaki yükseltilere "kaş" diyorlar. Böyle göllere bölmezsen su ahıp gidiyo. Arazi düz gibi gözükse de düz değilmiş meğer. Suyun göllenmesi, göllenip ısınması gerekirmiş ki piriç bu suda yetişsin.

İşte böyle, boydan boya göl göl yapacaksın. Bir sürü göl. Her gölün alt yanından diğerine akan bi ayağı var. Her gün kontrol edeceksin ki gaşı yihıpta göldeki su boşalmasın. Pirici ekmeden önce göllere suyu dolduracaksın, Suyulan'dan keşenciye getittirip kömüşlerle keşen yaptıracaksın. Keşen de ne dersin kömüşlerin arkasına tapanı bağıyorlar, dön babam dön. Suyunan toprağı karıştırıp mırık haline getiriyorlar yani. Bu arada gabuklu çeltik tohomunu tehliz torbalara ıslayıp 5-6 gün çillendireceksin, çok durdurursan gızar, az durdurursan çillenmez. Çok çillenirse de bu sefer çilleri gırılır cılık olur. Ayarını iyi bileceksin. Ondan sonra göllere ekeceksin balçığın içine. Ekin gibi bi sefer ektin orda bitmiyor ki. Ekine gurban oluyum. Devamlı suyun içinde olacak bu zikkim. Göl susuz kalmamalı. Büyük ganaldan su akacak gölün başından, ayak ganalına gadar piricin dibinden akacak, göleklili duracak hep.

İlacı var, gübresi var, hele hele darısı. Amanin bi darı oluyo, bi darı oluyo, pirici hiç şeneltmiyo soyha.

Tek tek darıyı alacaksın. O namussuzu da kökünden sökmezsen 10-15 gün içinde geri eski haline geliyor. Darıyı yolmak da ayrı bi marifet. Suyun içinde kökünü bulacaksın, parmaklarını kökün altından aralarına daldıracaksın, çekip çıkaracaksın köküyle birlikte. Bazıları adamın kolunu koparıyor valla. Yalınayak ağşamaca suyun içindesin. Çıkardığın darıları kaşın üstüne atacaksın. Kaşlara uzaksan ortada toplayıp ara sıra kenara taşıyacaksın. Eğil kalk, eğil kalk adamın beli bihinı kalmıyor. Çocuklarla beraber ölüp geberiyok darı yolacağız diye. Çocuklar sıhılıyo anam. Gurt yok, guş yok. Oğlan darının

kökünü top gibi yapıp yapıp gıza atıyo ara sıra. Gızın beline, poposuna küütt. Zavallı birden neye uğradığını şaşırıp "Anam öldüm" diye feryat ediyö. Zarıl zarıl ağlıyo bazan. Biz gızıyoz mızıyoz ama ne yapacaksın sıkılıyorlar işte. Birbirine takışmadan duramıyorlar.

İki üç sefer alıyorsun darıyı.

Sarı sarı kelleyi çıkarıp da aşağıya doğru saldı mı da bek güzel oluyo anam piriç soyhada.

Ekimin sonlarına doğru anca geliyor biçim zamanı.

Orakla biçiyoruz. Bazen ırgat tutuyoruz. Dorukseki'den, Çayköy'den, Örenseki'den, Pancarlık'tan geliyorlar.

Biçilen piriçleri deste deste yapıp bağıyorsun, Adına "koçek" diyorlar. Bu köçekleri yüklenip omuzunda taa büyük kanalın başına kadar taşıyorsun. Onun da harmanı oluyor ekin harmanı gibi Gaynarca'da. Yığın yapıyorsun. Yığında durdukça da içten içe kızıyor, küfleniyor, çürümeye yüz tutuyor. Habire aktaracaksın.

Sonra patuz diyorlar bi makine var. Sıran gelince patuza vuruyorsun. Öyle bir günde iki günde de gelmiyor ki sıra. Bekle Allah bekle.

Koçek çekerken de, patuza vururken de bu piriçin kılçığı, tozu adamı mahvediyor. Arpanın tozu falan halt etmiş yanında. Havalarda da o zamanlar öyle soğuk oluyor ki, çoğu sabah kırağı düşüyor üstüne.

Daha patuza vururken nerden haber alıyorsa şirketin adamları hemen damlıyo. Çıkan CEÇ'in her tarafına möhür vuruyorlar. Bi tane "Möhür Ali" diye biri var, gavur mu gavur düz. Yangından mal kaçırıyor ellağam. Onun gözünde bizler hırsızız sanki. Çıkanın yarısını alıyorlar şirket hakkı olarak. Möhürü bozarsan cezası varmış. Bütün sene boyunca sen çamurun çaylağın içinde debelen, onlar gelsin yarısını alsın götürsün. Dikilip kala kalıyorsun, adamın öyle bir zoruna gidiyor ki...

Bitti mi?

Bitmedi. Kalan piriçi gurutacaksın. O mevsimde de gurumuyor ki, habire yağmur yağıyor. Guruyunca motura yükleyip Tosya'ya götürüyorlar. Köyde satarsan daha ucuza gidiyor. Tosya'da çeltik fabrikaları varmış. Orada kabuğundan ayırttırıp öyle satıyorlar. Yüzde 50-60-70 verim veriyormuş. Taneler ne kadar dolgun olursa yüzdesi de o kadar yüksek işte. Mostrası orada çıkıyor. 10-15 gün Tosya'da sıra bekleyip, işini halledip geliyorsun köye.

Sonuçta eline geçen 3 kuruş. Allah bereket versin gene de ne yapacaksın...

Amanın lafı çok uzattım. Bu kadar yeter. Başka zaman da başka şeyler anlatırım. Bizim derdimiz anlat anlat bitmez kardeş.

Şindilik başka diyeceğim yok. Baki selamlar.

Acele cevap beklerim.

Seni candan seven arkadaşın.

(Suat Zobu)

KÖYÜMÜZDE KULLANILAN AMA MAALESEF UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BAZI KELİMELER.

BU ve DİĞER YAZILAR İÇİN DE SÖZLÜK

Bizim orada kullanılan (Çorum/İskilip) ama maalesef unutulmaya yüz tutmuş bazı kelimeler.

A

Aboo: hayret nidası

Ağa: baba,

Ağca: beyaz,

Ağnanmak: yuvarlanmak, at, eşek gibi hayvanların yuvarlanması,
Aha: işte,
Ahacık: işte burda
Alaçık: ağaç dallarıyla iskeleti kurulmuş ve ul kilimle örtülü çadır. (alacık)
Alma: elma
Amaa: şaşırmak
Ambar: hububat deposu,
Anadut: buđđay ve benzeri ekin destesini remorka veya başka bir araca yüklemeye
kullanılan üç kollu harman aleti. Tarım aracı,
Annacı: karşısı
Annacıma gel: karşıma gel
Aş: yemek
Aşamınan: akşamleyin
Avu: zehir
Ayakyolu: tuvalet

B

Baba ıkasıca: sinirlenilen kişiye söylenen söz
Badal: merdiven basamağı
Bahra / bakraç: bakırdan küçük kova
Balak: manda yavrusu
Baldırcan: patlıcan
Bardak: am ağacından oyulmuş 7-8 litrelik su kabı, seneğin küçüğü. "eski amlar
bardak oldu" deyimini buradan gelmektedir. şimdi ise bardak su bardağı-çay bardağı
olarak algılanmaktadır. Su içmek için kullanılan bu günkü bardak yerine "tas"
kullanılmaktaydı,
Batman: yaklaşık 20 litrelik sıvı ölçü birimi,
Bayakdan: biraz önce
Bazlama: sacda pişirilen yuvarlak ekmek
Bekit: kapat, rt
Belermek: gözleri büyüterek öfkeyle bakmak,
Bildir: geçen sene,
Bıza' : buzağı
Bi hapaz: bir avuç
Bi dıhım : bir lokma
Bibi : uzaktan kadın akraba,
Bicimcik: azıcık, az olan şey
Biçki : testere türü
Biley taşı : kesici araçları iyeleyen alet
Biz : delik delmeye yarayan alet,
Bostan : kavun, karpuz tarlası
Boyunduruk : Çift süren hayvanları birlikte yürüten ağaç ember
Boz : 1- sürülmemiş toprak, 2- renksiz, gri renkte olan, bomboz: rengi atmış, bomboz
olmuş: hastalıktan rengi iyice sararmış.
Bğr: yan taraf, vücudun yan tarafı, böbreklerin olduğu kısım
Brtletmek: bir şeyi haşlamak
Br : zehirli bir örümcek türü,
Bucaklık: evde kap kacak konulan yer,
Bulamaç: undan yapılan cıvık yiyecek
Bundan keyli : bundan sonra,
Buymak: Çok şmek,

Büngüldemek: suyun yerden fokurdaması,
Bürgü: yemeni,

C

Cahal : cahil, tam yetişmemiş, delikanlı
Camiş : manda
Canavar: kurt
Candarma: jandarma
Cerek: uzun ince ağaç, uzun boylular için de kullanılır
Cıbir: parasız, pulsuz
Cılga : patika-keçi yolu,
Cincik: camdan yapılmış eşya,
Circir : fermuar
Cimciklemek : çimdik atmak, çimdiklemek
Cirpeden: hızlıca, birdenbire
Cof cof : süs
Culuk: hindi
Cuvara: sigara
Cüce : civciv
Cücük: civciv

Ç

Ça'al: küçük taşlardan oluşan yığın.
Çalhama : yoğurtla ayran arası kıvamdaki yoğurt,
Çandı : evin, ambarın köşesi
Çapıt : bez parçası
Çarkıt: bozuk - külüstür,
Çatal kapı: bahçeli evlerin dış kapısı
Çebiş : bir yaşındaki erkek keçi,
Çemkirmek : 1 . Birine karşı gelmek, sert cevap vermek. 2 . Halk ağzında köpek kesik kesik havlamak.
Çingı: kıvılcım,
Çıvıtmak: oyunbozanlık
Çiğit: çekirdek
Çilermek: su sızması,
Çimmek: yıkanmak
Çinilemek: çınlamak,
Çor: hastalık,
Çöğdürmek: küçük abdest yapmak (özellikle çocuklarda)
Çöğmek: yana yatmak,
Çökelik: evde yapılan bir peynir türü,
Çömelmek: dizlerinin üstüne çökmek
Çömütmek: çömelmek,
Çördük : armutun küçüğü
Çörtleşen / çörtlen: pınarlarda ve çatılarda su akan yer,

D

Dalmak: bir yere girmek
Dam kürüme: ahır süpürmek

Dam: ahır, çatı
Darı: mısır tanesi
Demrağ: egzema
Deze: teyze
Dıldıbiz : fakir
Dibek: ağaçtan yapılmış havan, sohu
Dinelmek: ayakta durmak dirgen : harmanda sapları yayan çatallı araç
Dolama: parmağın iltihaplanıp şişmesi
Donyağ: içyağ - çok soğu insanlar için de kullanılır -
Dölek: düzlük,
Döş : göğüs
Döven : düven,
Duluk: avurt
Duncukmak : nefessiz kalmak, somurtmak,
Dürzü : (aslen bir mezheptir) aşağılamak için kullanılır
Düve: bir yaşındaki dişi inek yavrusu,
Düven: harmanda traktör, at veya öküzle çekilen, ekinleri ezip saman yapmaya yarayan, aralıklarla kesici taşlar monte edilmiş kızak

E

Eci: kız kardeş, bacı, abla,
Ecicik : azıcık, bir tutam ekti: yiyecek konusunda yüzsüzlük yapan
Ellağam : herhalde, galiba
Ellik: ekin biçerken el parmaklarına takılan ağaç parmaklıklar.
Emişik: bir memeden emen kardeş olmayan yavrular.
Emme : ama
Emmi: amca
Empirme: kadın elbise kumaşı.
Enek: misket, bilye
Enik: kedi, köpek yavrusu
Enteri: zıbın, elbise
Erişmek : (meyvalar için) olgunlaşmak
Erze: kapıyı kapalı tutmaya yarayan demir
Evlek: ekin ekerken ayrılan bölüm,
Evmek : acele etmek
Evrağaç/evirgeç: ekmek çevirmeye yarayan uzun yassı tandır değneği,
Eyy: efendim
Eze: vücut, beden

F

Fağrimek : yaşlanmak, ihtiyarlamak
Felfecir okumak : gözlerin fıldır fıldır dönmesi
Ferik : piliç
Fırıldak: oyuncak, kendisine güvenilmeyen, sahtekar
Firik : kızarıp olgunlaşmaya başlayan buğday başaklarının ateşte kavrulmuş yenmesi,
Fişne: vişne

G

Gabak : kabak, kel

Galbır: elekten büyük olan eleme aracı.
Gamaşmak : mayhoşluk
Gamyon : kamyon
Ganara: yemekten başka bir şey düşünmeyen işe yaramaz kimse, lüzumsuz işlerle uğraşan
Garipsemek: özlemek,
Gaste : gazete
Gavillemek: kararlaştırmak,
Gavurga: patlamamış mısır, buğday kavurması
Gayillenmek: kabul etmek,
Gayli/keyli : artık
Gedik: dişleri dökülmüş olan,
Gerneşmek: gerinmek,
Gı : erkeğin kadına seslenişi
Gibraşma: kıpırdama, hareket etme
Gıdık : çene altı
Gıran giresice: ilenç (hastalık bulun inşallah)
Gıran: toplu ölümlere sebep olan hastalık.
Gidişmek : kaşınmak
Gobel : erkek çocuğu,
Gocuk : kış giysisi
Godek / gudük: kısa
Göğ böğrölce : taze fasulye
Göğermek : yeşermek
Göğsemek : hayvanların çiftleşmeye hazır olması
Gök: yerine göre mavi-yeşil,
Göynek: gömlek biçimli gecelik,
Göynüme : olgunlaşmayı da öte geçmek
Guguk : kuş türü
Gunnamak: eşeğin, köpeğin doğurması,
Gurk: yavru için yumurtaya basan ya da yeni civcivleri olan tavuk.
Guvermek: yeşermek,
Güğüm: bakırdan yapılan büyük su kabı, helke
Günnük : yevmiye

H

Habe : heybe,
Hağ: sırtta taşınan büyük sepet,
Hamut: çift süren öküzün boynuna takılır,
Hapaz: avuç
Haral : büyük kıl çuval,
Hayat : avlu
Hazetmek / hazitmek : beğenmek, hoşlanmak
Heçlemek: bozmak, atılacak hale getirmek, berbat etmek
Hedik : haşlanmış buğday
Hela: tuvalet
Helke : su kabı,
Hergele: işsiz sapsız, yaramaz insanlar için söylenen söz.
Heşlenme: boşa gitme
Heyka : hikaye
Hırka: eskiden kadınların giydiği folklorik bir giysi.

Hızar : ağaç biçen biçki
Hinkirmek: sümkürmek,
Holluk : fol
Horanta : çoluk-çocuk
Hörüklemek: bir şeyi ağzına kadar doldurmak,
Huysukma:tedirgin olma, çekinme, huylanma
Hürü: huri

I

Irakı: rakı
Iramazan: ramazan
Irbık: ibrik
Irza: rıza
Isıcak: sıcak
İslağaç : yufka ekmek pişirirken çevirmeye yarayan yassı tahta
İslama : ekmek ıslama
İşgın: fidanın sürgün kısmı - filiz,

İ

İbrik : abdest almaya yarayan su kabı,
İdare: gazyağı ve fitil kullanılarak kullanılan camsız aydınlatma aracı.
İkileme : tarlayı ikinci kez sürme
İleğen : leğen
İlergün/ürelüğün: dünden önceki gün
İlistir: delikli süzme kabı
İliye: öyle değil mi
İrilik : samanın irisinin konulduğu yer,
İt dirseği : göz kenarında çıkan bir kabarcık
İya' : kaburga kemiği,

K

Kademsiz: şansız, talihsiz, uğuru olmayan
Kaktır: ittir.
Kapçık : kabuk
Karavuk : baharda toplanarak yenilen ot,
Kaş : uçurum, tepe sırtı
Kaşıklık : kaşık konulan askılı tahta kap,
Katık: yoğurt, ayran,
Kaynata: kayınpeder
Kekil: yeni gelinlerin kulak yanlarında kesilerek şekil verilen saç
Kele: pekiştirme sözü,
Kelem : lahana
Kemre: hayvan gübresi
Kendigelen: yere dökülen tahılın ertesi yıl kendiliğinden bitmesi,
Kertmek: oymak, işaret koymak kes: samanın incesi yendikten sonra, yemlikte kalan iri kısmı
Kesek: tarlanın sürülmesinden sonra oluşan iri toprak parçaları.
Keskenmek: atacakmış gibi, vuracakmış gibi yapmak,
Keş: yağsız peynir

Kimçitmak: keserken koparmak,
Kır: yazı-yaban,
Kıran girmek: bitmek sona ermek, salgın hastalık
Kırık: kadınların yabancı erkek dostu
Kırlık: koyunların yününü, keçilerin kılını kesmede kullanılan bir tür makas
Kırmak: kesmek
Kırmaşmak / kıpraşmak: kımıldamak,
Kısrak: dişi at
Kıyak yapmak : iyilik yapmak, torpil geçmek
Kirez: kiraz
Kışkışlemek: kışkırtmak,
Kostak: forslu olan,
Kömbe: alttan ve üstten odun ve tezek ateşiyle sinide pişirilen mayalı çörek
Kömüş: manda,
Kösüre : kesici araçları iyeleyen bir alet , bileği
Köynek: atlet yerine kullanılan iç çamaşırı,
Kuruluk: yüksekçe yer
Kuytuk: çukurca yer
Küle: buğday ölçü birimi, kavanoz şeklinde kap, küçük yağ fıçısı,
Külük: balyoz,
Küpür: süpürünce çıkan toz toprak,
Küskü: sopa
Kütük: ağaç gövdesi, kısa, bodur

L

Türkçede L ile başlayan kelime pek yoktur.
Leğen: abdest alırken suyun döküldüğü kap,
Lök: gaz lambasının cam takılan kısmı
Löküs: lüks(gaz yakıtlı aydınlatma aracı)

M

Ma'da : başka
Madara: rezil olma, alay konusu
Madeniz: maydanoz
Mağza : bodrum kat odası
Mañana : bahane
Mal: büyükbaş hayvan
Malama : savrulmaya hazır samanla tane karışımı yığın,
Malamat : rezil,
Maşalama : bahçede sebze ekmek için ayrılan küçük bölümler,
Meccanen: bedava, beleş
Meğsimek: mühimsemek, önemsemek, drğer vermek
Merdimen: merdiven
Misir: mısır
Mostra: gerçek, gerçek yüzünün ortaya çıkması.
Motur: traktör
Musmul: mundar olmayan - temiz,
Muzur: yaramaz, yaramaz işler yapan
Münkürücü: iyilik bilmez , nankör.

N

Nacak: küçük balta

N'oldum delisi: konumu, durumu değişince havalara giren insan.

Nahal : nasıl

Narasın: ne arar (narasın giz anam yok)

Niyittin : ne yaptın

Nodul : ucunda çivi olan sopa,

O

Ocaklık : eski evlerde ateş yanan yer

Okka: bir kilogramdan biraz fazla ağırlık ölçüsü

Oklağa: oklava

Okuma: davet, davetiye

Ö

Ödüm koptu: çok korktum

Öğnük: önlük

Ögörsemek : ineklerde çiftleşme arzusu

Öndere: ucu çivili uzun sırık, övendere

Önlük: kadınların ev işi yaparken önlerine taktıkları bez,

Örlemek: bağlamak

Ötügün: öteki gün, önceki gün

Övendere: nodul,

Özemek: bir şeyi fazla uzatmak, yoğurt vb malzeleri cıvıklaştırmak

P

Palaspandıras: hazırlıksız, alelacele ile hareket etmek.

Pantul: pantolon

Parpı: şifalı çamur

Paya: havalı, cakalı

Pece: baca,

Peşkir: el havlusu

Pınsık: (ateş için) bir türlü alev almayan, habire tüten, pasif

Pırtmak: hızlıca kopmak, ayrılmak, kaçmak,

Pinnik: kümes,

Poğsumak: buharlanıp ıslanmak

Pörtleme: dışına taşma

Pu'ar: pınar, su yalağı, çeşme

Pürtük: küçük parça

R

Türkçede r ile başlayan kelime pek yoktur.

S

Saban: çift sürmeye yarayan tarım aleti,

Sac ayağı:

Sacayağı: üzerinde yemek pişirilen üç ayaklı demir
Saçkı: tandırda yakılan ot,
Saçma: serpme
Sahan: tabak,
Sahanlık: tabak konulan yer,
Sallı: ağır
Sap yiyip, saman sıçmak: ne dediğini bilmeden saçma sapan konuşmak.
Sap: ekin sapı/iri saman,
Segirt: koş
Seki: oturak,
Seklem: (kıl çuval), silgi (banyo havlusu),
Sekmen: zeminden 30-40 cm yükseklikteki yer
Sene: yıl
Senek: çam ağacının kütüğünden oyulan, tarlalara su içmek için götürülen, yaklaşık 20 litrelik su kabı,
Senit: üzerinde hamur açılan, meyve, sebze doğranan tahta tabla.
Sergen: raf
Siğme: akıtma, işeme
Sini: büyük tepsi
Sinsin: ateş çevresinde oynanan oyun
Sohum: yufka ekmekten yapılan, sulu yemek almaya yarayan kaşık gibi parça
Sokranmak: homurdanmak,
Soku: bulgur, keşkek dövülen dibek
Sokum-sohum: yufka ekmeğin kaşık gibi kullanılması,
Somak: mısır koçanı
Sorumak: yüzünü ekşiterek oturmak
Söbe: tam yuvarlak olmayan
Sündürme: uzatma
Sütlük: eskiden yemek, yoğurt ve yağ gibi yiyeceklerin koyulduğu yer.
Süzme: bez ile süzölmüş yoğurt

Ş

Şafak: alın
Şaplak: şamar
Şepit: bazlama ekmeği
Şıvgın: sürgün, ince dal
Şilepe: yapış yapış
Şindi / şindik: şimdi,
Şipit: terlik,
Şippedenek: hemencecik
Şirevit: üzömlerin pekmez yapmak için doldurulduğu, çıkan şıraların alt yanındaki bir delikten boşaltıldığı ağaçtan yapılmış v harfi şeklinde olan 2,5 metre uzunluğunda, 1 metre genişliğine ve 80 cm yüksekliğinde at arabası veya kağrı ile taşımaya uygun, üstü açık olan depo,
Şişek: kısır koyun,

T

Talla: tarla
Tas: bardak anlamında da kullanılır, çukur tabak anlamında da
Tataram: üşütme sonucu mide ekşimesi, mideyi bozmak, kusmak

Tavatır: çok iyi, güzel
Tekecen: baharda toplanarak yenilen ot,
Temek: ahırdan hayvan dışkılarının atıldığı delik, küçük pencere,
Tengdirmek: ortadan kaybolmak, ölmek, elden çıkarmak
Tepik: tekme
Tınaz: saman yığını,
Tınaz: harman düvenler tarafından dövüldükten sonra yığılan saman ve tanelerin karışımı olan yığın.
Tingir: kova,
Tokaç: çamaşır yıkarken, çamaşıruları dövmeye yarar ağaçtan gereç
Toklu: bir yaşındaki koyun yavrusu,
Tomruk: kalın ağaç
Topalak: domates
Tuğmen: kuşlarda ibik,
Tummak: suya dalmak,
Tumman: eskiden bezden yapılmış genelde kadınların giydiği pantolon biçimli giyecek,
Tülemek: kuşların tüy çıkarması, mecazi: maddi bakımdan iyi duruma gelmek,
Tünek: tavukların tünediği yer,

U

Uçuklama: dudakta kabarcık oluşması
Uğra: un
Urba: giysi

Ü

Üç etek: folklorik giysi, setilyon
Üğrün üğrün: gizli, gizli
Üleş: pay,
Ünnemek: çağırmak
Ürelüğün: ileri gün, geçen gün,
Ürümek: havlamak(köpek ürüyor derler)
Ürüya: rüya
Ütelemek: tavuk, hayvan tüylerini ateşte yakmak, ot/ekin dallarını ateşte yakmak,

V

Verep: yamaç,

Y

Yaba: harman savurmaya yarayan tarım aleti,
Yad: yabancı, el
Yal: kedi ve köpeklere verilen un ve su karışımı yiyecek.
Yalak: hayvanların su içtikleri kap
Yağlık: mendil ya da iş yaparken boyuna bağlanan bez
Yapak: bayanlarda saçların taranmamış hali, yapaklı
Yavsu: inek at gibi hayvanlar üzerinde yaşayan bir asalak canlı.
Yaykamak: çanak, tabak gibi kaplara su tutmak, durulamak.
Yazı: tarla - yeryüzü,
Yelikmek: şımarmak

Yellenmek: yokuş aşığı iniş esnasında hızlanmak, ayrıca gaz çıkarmak
Yel-yepelek: hazırlıksız alalacele hareket etmek
Yemlik: 1- baharda toplanarak yenilen ot,
Yemlik: 2- hayvanların yem yediğı oluk,
Yırak: uzak,
Yiğnik: hafif
Yirik: yırtık
Yoha / yuha: sığ
Yoz: yabani
Yumak: yıkamak,
Yunacak: pis, dinsiz,
Yunmak: yıkanmak-çimmek,
Yüklük: evde yatak yorgan konulan yer,
Yülümek: kazımak, tıraş etmek,
Yüssük: yüzük

Z

Zabın: fakir, çaresiz
Zağar: köpek
Zeklenmek: alay etmek, alaylı taklit yapmak,
Zevzek: geveze
Zi'armak: oyunbozanlık,
Zıbın: kadınların giydiğı basma entari
Zikkım: zakkum
Zımzıklamak: yumruklamak
Zırzop: elde avuçta durmayan insan.
Zikke: hayvan ipi bağlamaya yarayan demir kazık.
Zilli: biraz hareketli ve oynak kız çocuklarına söylenir.
Zükkem: nezle

Yerliköy

. Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

C23 Yerliköyden Bazı Hatıralar 5

Bazılarınız bilmeyebilir ama Yerliköy'deki her evde öyle şakır şakır sular akmazdı. Su kıttı o zamanlar. Karşı kuyu dediğimiz yerden bir su çıkardı. Acı mı acıydı. Aslında kuyuya benzer bir şey de yoktu ama Acı Kuyu diyorlardı işte. Belki de eskiden kuyu vardı kim bilir..! Bizim gördüğümüz, büyükçe yalpık bir taşın altından kaynakayan suyun çevresi biraz kazılmış, etrafına taşlar dizilmiş, kovaların sığacağı kadar derin olan bir çukurluktu. Kadınlar o çukurdan kovalarla suyu alırlar, çamaşır yıkarlardı. Analarımız orada bizi az çimdirmede, onlar çamaşır yıkarken biz az oynamadık oralarda...

Eskilerde bu suyun bir kısmı köyün girişine, Dilaver'in evinin alt tarafına kadar getirilmiş oraya bir çeşme yapılmıştı. O çeşmenin illa ki bir adı vardı ama şimdi unuttum. Su seviyesi kurtarmadığı için olsa gerek çayın kenarında oldukça düşük kottaydı. O yüzden ikide bir sel basar, çeşmenin etrafını millerdi. Sonra o çeşme iyice kayboldu gitti. Daha sonra gene Karşı Kuyu'nun suyunu getirerek Akyavan'ın evinin oraya bir çeşme yaptılar. Buradaki 3-4 oluğa dolan sularla da hayvanlarımızı sulardık. Bir çeşme de Sellektör'ün orada vardı. Oradan da hayvanları sulardık.

Bir de Caminin önünde Çalhama diye bir çeşme vardı. İnsanlar günlük kullanım için su alırlardı sırayla. İçme suyu olarak mezarlığın yanındaki tatlı kuyudan su çekilirdi (Sonradan öğrendik ki, o su aslında pek de tatlı bir su değilmiş). O kuyuda da analarımız ne çok sıra beklemişler, hep anlatırlardı.

Bizim Yerliköy su yönünden şanslıydı gene de; Üçdam, Suylan, Yarımca gibi köyler Irmak suyu (Kızılırmak) içerlerdi.

Yetmişli yılların başında Dorukseki Köyünün üstlerinden, ormandan Güllevik Suyu geldi. Bizim köyle birlikte 8-10 köy içme suyuna kavuştu. Bizim köyde YSE üç tane çeşme yaptırmıştı Güllevik Suyu akan. Bu çeşmelerden helkelerle su taşırdı kadınlar. Suyun evlerdeki musluklardan akması daha yeni, kaç yıl oldu şunun şurasında?

Elektrikle, telefon da yoktu o zamanlar. Gene Yetmişli yıllarda bir PTT Acentesi açıldı bakkal dükkanına. Tek hatlık bir telefon bağlandı. Dışarıdan telefon geldiğinde Rahmetli Mustafa Dayı (NOS) çağırırdı arananları. Ya da bir yeri arayacağınızda saatlerce beklerdiniz bağlansın diye.

Elektrik bile 1979 yılında geldi. Geldi ama ha bire kesilirdi, saatlerce günlerce elektrik gelmezdi. Yerliköy

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

C24 Yerliköyden Bazı Hatıralar 4

Gençler pek bilmezler de; bizim köyde eskiden bağlar vardı, köy önünde bahçeler vardı.

Baharla birlikte bahçeleri beller, maşalamalar yapardık tırmıkla. Toprağı iyice havalandırır, içindeki otu çöpü temizlerdik. Topalak, baldırcan, biber, marul ekerdik tavlı toprağa. Çayın suyu yazın iyice azalırdı. Gene de fırsatını bulur keşikle bir kaç defa sulardık bahçelerimizi. "Soğan ekerken osurursan soğan acı olur" derlerdi. Derlerdi de babam rahmetli inadına zarıl zarıl osururdu. Acı soğan daha da acı olurdu... O acılık osurmaktan değil soğanın sulama suyunun kit olmasındanmış meğerse..

Hemen hemen herkesin bağı vardı. Pekmez kaynatırdık. Üzümler olurdu, beyaz üzümler, tomur tomur kara üzümler, elmalar ekşili-tatlılı. Bağ bekçisi rahmetli Müggat Dayı çok kovaladı bizi zerdali ağaçlarından.

Tosbağa (Kaplumbağa) lar o kadar çoktu ki bağlarda. Üzümler daha korukken başlardı salkımları sogurmaya. Sadece çöplerini bırakırlardı. Sapa giderken çuvallara doldurup taa uzak tarlalara atarlardı tosbağaları. Ama bir kaç gün sonra geri gelirlerdi. Babam rahmetli anlatırdı. Bizim bağdan 10-15 tane tosbağayı yakalamış, çuvala doldurmuş. Götürüp Karaoğlan Kırını'na atacak. Sabah ezanı sapa giderken bakmış Şakir Dayı da sapa gidiyor kağniyla. Üzerinde bir örtü, resmen uyuyarak gidiyor. Babam çuvaldaki tosbağaları boşaltıyor kağniya. Tarlaya varınca Şakir Dayı bakıyor ki kağnıda tosbağa kaynıyor. Anlatıyormuş, "Ulan hepsini anladım da kağniya nasıl çıktı bu meretler onu anlayamadım.." Babamgil tekrar tekrar anlattırıp gülüyorlarmış. Ne günler bee..

"Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur" diye boşuna dememişler. Bağa bahçeye de bakmak gerekiyordu. Dedem rahmetli sağken çalışır çabalar bir şekilde bağa baktırırdı. Her baharda bellettirir otuyla çöpüyle, ağacıyla dalıyla, heveğiyle budamasıyla ilgilenirdi. O öldükten sonra diğer bağlar gibi bizim bağ da bakımsız kaldı. Tarlalardaki ekin saplarını yakma yüzünden bir kaç defa yandı bağımız. O güzelim bağlar battı gitti vesselam. Son kalan tek tük ağaçları da kestiler, şimdi dümdüz tarla oldu hepsi..

Yerliköy

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

C26 Yerliköyden Bazı Hatıralar 3

Siz hatırlamazsınız belki de; Yerliköy'de bizim çocukluğumuz dolu dolu geçti. Oyunlar oynardık, met, üçkoç, saklambaç, birdirbir, çelik-çomak vb. Her oyunun mevsimi mi olur, modası mı değişirdi bilmem bütün köyde bir oyun bir müddet oynanır, sonra diğer oyuna geçilirdi.

“Öksüz Oğlu” gezdirirdik çalılara dizdiğimiz Öksüzöğlü çiçekleriyle. Bulgur, tereyağı, yumurta toplar, bunu analarımızdan birine pişirterek arkadaşlar arasında kendimize ziyafet çekerdik.

Baharın çiğdem toplamaya giderdik. Köyün üstündeki tepelerden tülü sökerdik. Otluk Kırı'na çalığa giderdik. Otluk Kırı, Damlar, Ahlat bize ne kadar uzak gelirdi o zamanlar.

Firik ederdik, ne güzel olurdu.

Kadınlar, genç kızlar cacığa gider, karavuk, tekecen, semirtlek toplarlar, yufka ekmekle dürüm yapıp yerdik. Yerliköy Yerli

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

C27 Yerliköyden Bazı Hatıralar 2

Bazılarınız belki hatırlamazsınız da; bizim öyle rengarenk oyuncaklarımız yoktu. Büyüklerimiz de pek oyuncak yapmazdı, hele hele çarşıdan-pazardan hiç alınmazdı.

Oyuncaklarımızı kendimiz yapardık. Mehmet (Zobu) Amcamın usta sandığından "ÖDÜNÇ" aldığımız testere ve keserle ağaçtan traktör ve araba (römork) yapardık. Keserin ağzını mı köreltirdik bilmem, amcam genizden konuşmasıyla "Eşsek herifler gene mi benim aletleri ç/aldınız?" der, bize kızardı. Yaptığımız oyuncağın tekerleri, ya bıçakla yuvarlattığımız eski bir lastik ayakkabı tabanı, ya da amcamın testeresiyle kesebildiğimiz yuvarlak bir ağaçtı. Bazen iyi tarafına gelirsek amcam oyuncak yapardı bize.

Ayağımızda doğru dürüst ayakkabımız olmazdı. Yalınayak yürürdük çoğu kez. Tarla sınırlarındaki dikenler fena batardı. Sonra lastik ayakkabılarımız oldu. Kadınlar ise "SPOR" dedikleri üst ve yanlarında delikleri olan plastik ayakkabılar giyerdi. Yazın yakardı, kışın dondururdu.

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

C28 Yerliköyden Bazı Hatıralar 1

Siz gençler bilmezsiniz de; eskiden traktör, biçerdöğör falan yoktu. Kağnılar, at arabaları vardı öküz ve at koşulan. Ekinler tırpanla biçilirdi. BABAM Koca Mıstık'la Hoşafçı'nın üstüne tırpancı yoktu köyde. Biçilen ekinler yığın yapılır, dökülen sapları toplamak için tırmık çekilirdi.

Harmanlar köy önündeydi. Çayır Harman'dan Bağlar'a kadar. Her harmanda da bir haymalık. İçi tertemiz ve serindi. Tarladan saplar kağnılarla çekilir, düven sürülürdü. Öyle bir gıcılama vardı ki o kağnıların. Tozun toprağın içinde düven sürmek, harman aktarmak, yeterince ezilip saman haline gelen sapı yığın yapmak, harman savurmak ne zor işti. Ama zevkliydi de. İnsanlar zaman zaman birbirine yardım ederdi, mutluydu insanlar.

Sonra traktör geldi, sonra tek tük biçerdöğör. Uzun müddet daha tırpan işi devam etti. Hayvanlara saman yapmak için gene birkaç tarla tırpanla biçilir, düvenle saman yapılırdı.

Hiç unutmam; Kıbrıs Barış Harekati'nda Babamgil Bekirağa'da tırpan biçiyordu. Barış Harekati'ndan sürekli haberler veren, Mehmet Amcam'ın pilli radyosunu, babamgilin yanında ilerletmek görevi benimdi.

Her evde inek, kömüş, koyun mutlaka bulunurdu. Hepsinden sürüler vardı, sığır, dana, kömüş, koyun sürüleri. Üç-beş tavuk, culuk, badı vardı her evde. Yumurtaya, sebzeye para verilmezdi, doğaldı hepsi. Çoğu şeyi kendimiz yetiştirirdik.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

C29 Yerliköyde Yaşam

Gençler pek bilmezler de; eskiden bağlar vardı, köy önünde bahçeler vardı. Baharla birlikte bahçeleri beller, maşalamalar yapardık tırmıkla. Toprağı iyice havalandırır, içindeki otu çöpü temizlerdik. Topalak, baldırcan, biber, marul ekerdik.

Çayın suyu yazın iyice azalırdı gene de fırsatını bulur keşikle bir kaç defa sulardık bahçelerimizi. Sebzeye para vermezdik. Her şey doğaldı.

"Soğan ekerken osurursan soğan çok acı olur" derlerdi. Derlerdi de babam rahmetli inadına zarıl zarıl osururdu. Acı soğan daha da acı olurdu... Soğanın acılığı aslında ondan değilmiş, kıt kanaat sulandığından, susuzluktan acı olurmuş meğerse.

Hemen hemen herkesin bağı vardı. Pekmez kaynatırdık. Üzümler olurdu, beyaz üzümler, tomur tomur kara üzümler, elmalar ekşili-tatlılı. Bağ bekçisi rahmetli Müggat Dayı çok kovaladı bizi zerdali ağaçlarından."Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur" diye boşuna dememişler. Bağa bahçeye de bakmak gerekiyordu. Bağlar bakımsız kaldı. Tarlalardaki sapları yakma yüzünden bir kaç defa da yandı. O güzelim bağlar battı gitti. Son kalan tek tük ağaçları da kestiler, dümdüz tarlalar kaldı.

Bazılarınız bilmeyebilir ama bizim köydeki her evde öyle şakır şakır sular akmazdı. Su kıttı. Karşı kuyu dediğimiz yerde bir su çıkardı acı mı acı. Kadınlar onunla çamaşır yıkardı. Caminin önündeki Çalhama'dan günlük kullanım için su alınırdı sırayla. İçme suyu olarak mezarlığın yanındaki tatlı kuyudan su çekilirdi (Sonradan öğrendik ki, o su aslında pek de tatlı bir su değilmiş). O kuyuda da analarımız ne çok sıra beklemişler, hep anlatırlardı.

Bizim köy su yönünden şanslıydı gene de; Üçdam, Suylan, Yarımca gibi köyler Irmak suyu (Kızılırmak) içerlerdi.

Yetmişli yılların başında Dorukseki Köyünün üstlerinden, ormandan Güllevik Suyu geldi. Bizim köyle birlikte 8-10 köy içme suyuna kavuştu. Bizim köyde YSE üç tane çeşme yaptırmıştı Güllevik Suyu akan. Bu çeşmelerden helkelerle su taşırdı kadınlar. Suyun evlerdeki musluklardan akması daha yeni, kaç yıl oldu şunun şurasında?

Elektrikle, telefon da yoktu o zamanlar. Gene Yetmişli yıllarda bir PTT Acentesi açıldı bakkal dükkanına. Tek hatlık bir telefon bağlandı. Dışarıdan telefon geldiğinde Rahmetli Mustafa Dayı (NOS) çağırırdı arananları. Ya da bir yeri arayacağınızda saatlerce beklerdiniz bağlansın diye.

Elektrik bile 1979 yılında geldi. Geldi ama ha bire kesilirdi, saatlerce günlerce elektrik gelmezdi.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

D30 Yerliköyde Yağmur Duası

Dün bizim köyde yağmur duası vardı.

Allah kabul etsin. Allah köyümüze, yurdumuza bol rahmet versin, bereketli yıllar nasip etsin. Vatanımıza milletimize zeval vermesin inşallah.

Yağmur duaları hep bahar aylarında yapılır. Ne güzel bir adet...

Her yıl köyümüzde yağmur duasına çıkılır. Allah rızası için kurbanlar kesilir. Genellikle etli bulgur pilavı yapılarak gelenlere ikram edilir.

Ben uzun zamandır bizim köydeki yağmur dualarına katılamadım.

Bizim çocukluğumuzda da yağmur dualarına çıkılırdı. O zamanlar bir tane kurban kesilir, hatırladığım kadarıyla bir kazan bulgur pilavı yapılırdı. O bulgur pilavı kıt kanaat olur, kimse doyasıya yiyemezdi. Et mi? Bi dihim et düşerse ne ala...

Şimdi...

Şimdi maşallah resimlerden görüyoruz 5-6 kazan pilav yapıyorlar sanırım. Et de mutlaka ona göredir. Herkes doyasıya yiyordur. Biz o zamanlar doyasıya yiyemezdik hiç. İçimde uhde kalmış.

Şimdi her şey bol bolamat ama köyde kimse kalmadı.

Bu yağmur dualarındaki pilavın lezzeti de başka oluyor Allah için.

Maksat pilav yemek değil elbette. Dostları görmek, toplu olarak Allah'a yakarmak, o ortamı solumak. Güzel tarafı o.

Allah'ım dualarımızı kabul etsin. Bereketi, rahmeti üzerimizden eksik olmasın. En önemlisi herkese sağlık sıhhat versin inşallah.

AMİN...

Suat Zobu

10Mayıs2BİN15

Yerliköy Bizimköy

D31 Yerliköyde Harman Zamanı

Siz gençler bilmezsiniz de; eskiden traktör, biçerdöğör falan yoktu. Kağnılar, at arabaları vardı öküz ve at koşulan. Ekinler tırpanla biçilirdi. BABAM Koca Mıstık'la Hoşafçı'nın üstüne tırpancı yoktu köyde. Biçilen ekinler yığın yapılır, dökülen sapları toplamak için tırmık çekilirdi.

Harmanlar köy önündeydi. Çayır Harman'dan Bağlar'a kadar. Her harmanda da bir haymalık.

İçi tertemiz ve serindi. Tarladan saplar kağnılarla çekilir, düven sürülürdü. Öyle bir gıcılama vardı ki o kağnıların. Tozun toprağın içinde düven sürmek, harman aktarmak, yeterince ezilip saman haline gelen sapı yığın yapmak, harman savurmak ne zor işti. Ama zevkliydi de. İnsanlar zaman zaman birbirine yardım ederdi, mutluydu insanlar.

Sonra traktör geldi, sonra tek tük biçerdöğör. Uzun müddet daha tırpan işi devam etti. Hayvanlara saman yapmak için gene birkaç tarla tırpanla biçilir, düvenle saman yapılırdı.

Hiç unutmam; Kıbrıs Barış Harekati'nda Babamgil Bekirağa'da tırpan biçiyordu. Barış Harekati'ndan sürekli haberler veren, Mehmet Amcam'ın pilli radyosunu, babamgilin yanında ilerletmek görevi benimdi.

Her evde inek, kömüş (Manda), koyun mutlaka bulunurdu. Hepsinden sürüler vardı, sığır, dana, kömüş, koyun sürüleri. Üç-beş tavuk, culuk, badı vardı her evde. Yumurtaya, sebzeye para verilmezdi, doğaldı hepsi. Çoğu şeyi kendimiz yetiştirirdik.

Suat Zobu

yerliköy

.

Yerliköy Bizimköy

D32 Yerliköyde Çocukluk

Bazılarınız belki hatırlamazsınız da; bizim öyle rengarenk oyuncaklarımız yoktu.

Büyüklerimiz de pek oyuncak yapmazdı, hele hele çarşıdan-pazardan hiç alınmazdı.

Oyuncaklarımızı kendimiz yapardık. Mehmet (Zobu) (29 Mart 2017 tarihinde 91 yaşında vefat etti. Mekanı cennet olsun) (Akderviş) Amcam'ın usta sandığından "ÖDÜNÇ" aldığımız testere ve keserle ağaçtan traktör ve araba (römork) yapardık. Keserin ağzını mı köreltirdik bilmem, amcam genizden konuşmasıyla "Eşşek herifler gene mi benim aletleri ç/aldınız?" der, bize kızardı. Amcam ustaydı. Köydeki eski ahşap evlerin belki yarısını o yapmıştır. Çevre köylerde bile ev yada başka binalar yapmışlığı vardır. Bu arada şunu anlatmadan geçemeyeceğim:

Amcamın usta sandığını nasıl açıyorduk..? Usta sandığı tahtadan yapılmış, kapağı olan, bir asma kilitle de kilitlenmiş bir sandıktı. Kapak kilitliydi. Kilidin anahtarı mı..? Yok, yok..

Kapak kapalı iken bir tarafında asma kilit, arka kısmında da 2 adet menteşe vardı. Menteşenin bir parçası sandığın ana gövdesinde diğer parçası ise kapakta sabit durumdaydı. Bu iki parçanın karşılıklı delikleri bir adet 6'lık çiviyle birbirine tutturulmuş çivilerin uçları da hafif bükülmüş vaziyetteydi. Biz o çivilerdeki eğrilikleri düzeltir, çivileri menteşeden çıkararak kapağı tersten yani menteşe tarafından açar, amcamın gözü gibi baktığı usta aletlerini alıp kullanır, işimiz bitip yerine koyunca da geri menteşeyi eski haline getirerek sandığı kapatırdık. Aletlerin ağzını da bozardık tabii..

Yaptığımız oyuncağın tekerleri, ya bıçakla yuvarlattığımız eski bir lastik ayakkabı tabanı, ya da amcamın testeresiyle kesebildiğimiz yuvarlak bir ağaçtı. Bazen iyi tarafına gelirsek amcam oyuncak yapardı bize.

Ayağımızda doğru dürüst ayakkabımız olmazdı. Yalınayak yürürdük çoğu kez. Tarla sınırlarındaki dikenler fena batardı. Sonra lastik ayakkabılarımız oldu. Kadınlar ise "SPOR" dedikleri üst ve yanlarında delikleri olan plastik ayakkabılar giyerdi. Yazın yakardı, kışın dondururdu.

Siz hatırlamazsınız belki de; bizim çocukluğumuz dolu dolu geçti. Oyunlar oynardık, met, üçkoç, saklambaç, birdirbir, çelik-çomak vb. Her oyunun mevsimi mi olur, modası mı değişirdi bilmem bütün köyde bir oyun bir müddet oynanır, sonra diğer oyuna geçilirdi.

"Öksüz Oğlu" gezdirirdik çalılara dizdiğimiz Öksüzöğlü çiçekleriyle. Bulgur, tereyağı, yumurta toplar, bunu analarımızdan birine pişirterek arkadaşlar arasında kendimize ziyafet çekerdik.

Baharın çiğdem toplamaya giderdik. Köyün üstündeki tepelerden tülü sökerdik. Otluk Kırı'na çalığa giderdik. Otluk Kırı, Dorukseki'nin Damlar'ı, Ahlat bize ne kadar uzak gelirdi o zamanlar.

Firik ederdik, ne güzel olurdu.

Kadınlar, genç kızlar cacığa gider, karavuk, tekecen, semirtlek toplarlar, yufka ekmekle dürüm yapıp yerdik.

Suat Zobu

yerliköy

Yerliköy Bizimköy

D33 Yerliköy Yerinde Duruyor Ama

Ozan Arif 'in "Köyüm Eski Köyüm Değil" diye bir türküsü vardı. Orada bahsedildiği şekilde Anadolu'nun tüm köyleri gibi bizim Yerliköy de eski köyümüz değil artık.

Bundan 20-25 yıl önce her hanesi doluydu, her evin bacasından yaşama dair dumanlar tüterdi. Yok yoksul da olsa insanlar mutluydu. Şimdi köyümüz hala yerinde duruyor ama içi boşalmış. Kimsecikler yok desen yeridir. Çoğumuz köyün dışında yaşıyoruz. Köye artık ya cenazelerde ya da yakınlarımızdan birinin düğünü falan olursa gidebiliyoruz.

14 Nisan 2015 tarihinde Rahmetli Muhittin Dayı'nın Hanımı, aynı zamanda dünürümüz olan Güldane Abıla vefat edince köye gittim.

150 haneli köy Yerliköy'den geriye topu topu kaç hane kalmış ki..? Başsağılığına gelenlerin çoğu dışarıdan gelenlerdi. Evin önündeki bahçede oturduk uzun süre. Pırıl pırıl bir güneş var. Otların böceklerin uyandığı bir nisan günü, pırıl pırıl bir bahar günü.. Tertemiz bir hava. Gökyüzü masmavi.

Gelen insanlara baktım da... Gençlerin çoğunu tanımıyorum. Belli bir yaşın üzerindeki de uzun zamandan sonra görüyorum. Yıllar ne çok şeyleri değiştiriyor.

(Peşin peşin söyleyeyim burada bahsi geçen kişilerin bazılarını lakaplarıyla anacağım, kimse kusura bakmasın.)

Akyavan'ın Gımo var karşıda, sağında Hayati, solunda Rafet. Sohbet ediyorlar. Görmeyeli belki 35 yıl olmuş. Başında şapkası, kıralmış saçı sakalıyla kalktı topallayarak yanıma geldi. Sağ dizinde problem varmış. Uzun uzun konuştuk.

Topal Akif'i getirdiler arabayla. Belli ki yürüyemiyor artık.

Kösenin Yaşar, Gardiyan, diğer kardeşleri Mustafa geldi. Ben bu Mustafa'yı ne zaman görsem hep sakallarının ortasında göz çukurlarına kadar gülen bir yüzle görürüm. Gardiyan'ın oğlu Osman Hoca da yanlarında. Onlar da oturdular biraz.

İkindin namazına camiye gittik. Abdestlerimizi alıp caminin gölge tarafındaki banklara oturduk tek sıra. İpe dizilmiş tespih taneleri gibiydik. Caminin içinde Osman Hoca fırsat bu fırsat deyip vaaza başlamış. Gıdı ikide bir yekiniyor "La içeri girelim de biz de ecik vaaz dinleyelim" diyor, ama gitmeye de hiç niyeti yok aslında. Mahmut'un Omar "Lan aslanım otur oturduğun yerde işte" diyor gülererek. Oturuyor Gıdı.

Ezan yakinken biz de girdik içeri.

Vaazın konusu "vade yetip de Azrail'in gelme zamanı". Elbette gelecek Hocam, şimdiye kadar Azrail'in gelmediği bir tek insan var mı yeryüzünde? ..

Osman Hocam işinize karışmak gibi olmasın ama maksat korkutmak mı, yoksa İslam'ın güzelliğini anlatmak mı? Bu mevzular İslam'ın güzellikleri ön planda olacak şekilde anlatılamaz mı Allasen?

Namazdan sonra cenazeyi kaldırdık. Mekanı cennet olsun.

Nisan ayının ortaları ya, köy için en güzel mevsim bu günler. Her taraf yemyeşil. Bizim oranın otlarındaki yeşillik bile ayrı güzellikte valla.

Ağabeyim Burhan'la Mezarlıktan dönerken Eyüp Ağa'nın Hüseyin evinin önünden yukarı doğrulup "Gelin bir bardak çayımı için" dedi gözlerinin içine kadar olan tüm gülyeryüzlülüğü ile. Severim Hüseyin'i. Her zaman bir gülyeryüzü, bir muzip tarafı vardır.

Ağabeyim "Çok sağol, cenaze evinde içeriz, oraya gitmemiz lazım" diye cevapladı. Ben, "Valla birer bardak çayını içelim, ben bu adamı kaç yıldır görmüyorum" dedim. Yolun alt yanındaki uzun duvarın bir başından Abim dolandı, diğer başından ben dolandım, evin önüne indik. Başka yerden bir misafiri daha varmış. Teyzesinin oğlu Erdoğan vardı, hemen gitti. Eşki vardı. Bu Eşki'nın kıyafetini oldum olası anlayamamışımdır; Afganistan mı, Arabistan mı, Pakistan stili mi bilmiyorum. Açık griye alan alışılmadık bir renkte bol şalvar, acayip bir şey işte. Sanırım özel diktiriyor. Sakal dersene öyle abartılı ki..! Oysa bizim köyde insanlar normal pantolon, gömlek, ceket falan giyiyor; eskiden beri de öyle.. Yaşlılarda bir kumaş yelek ki, bu kumaş yeleklerin çoğunun sağ cebinde mutlaka köstekli bir saat olurdu. Serkisof marka daha makbul.. Sakalları ise daha derli toplu.

Evin önündeki masaya yakın oturduk. Güleryüzlü iki genç çay ikram etti sağolsunlar -Gençler isimlerinizi bilmiyorum kusura bakmayın-. İkişer bardak içtik, mis gibi aydan. Sohbet ettik. Hüseyin her zaman esprili.

Vedalaşıp ayrıldık.

Okulun bahçesinde 3-4 ocuk oynuyordu. Onları görünce "Okul açık mı? " diye sordum abime. "Açık" dedi.

"Kaç ocuk var? "

"14 tane, yalnız seneye dört tanesi İskilip'e gidecek. On ocuk kalırsa sorun yok ama dokuza düştüğü anda okul kapanıyor."

Kanunen öyleymiş. İnşallah dokuza düşmez de, okul da kapanmaz.

Bir zamanlar 120-130 çocuğun okula gittiği koca Yerliköy'ün haline bakar mısınız? ..

Bizim köy yerinde duruyor ama içi boşalmış içi...
10-15 sene sonrasını hiç düşünemiyorum bile...

Suat Zobu
14.04.2015

Yerliköy Bizimköy

D34 Yerliköy Nüfus

Tüm Anadolu köyleri gibi Yerliköy de sürekli göç vermektedir. Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere nüfusta sürekli bir azalma söz konusudur.

Yerliköyün verdiği göçlerden Ankara'da 200 hane, İstanbul'da 150 Hane, Çorum merkezde 50 hane, diğer şehirlerde de 100 hane olmak üzere köyün dışında yaklaşık 500 hane Yerliköylü yaşıyor. Türkiye ortalamasına göre 4,5 kişilik aile büyüklüğüne göre bir hesap yapıldığında köyün dışında 2.250 Yerliköylü yaşamaktadır.

Nüfus Bilgileri	
Yıl	Toplam
2012	395
2011	418
2000	647
1990	795
1985	905

Yerliköy Bizimköy

D35 Yerliköy

Köyüme şiir yazmadan olur mu?
Doğduğumuz, büyüdüğümüz, çocukluğumuzun geçtiği yer unutulur mu?
Hani bülbül dermiş ya "İlle vatanım, ille vatanım" diye.

-
Sonra serbest bırakınca gitmiş bir çalı dibine konmuş.
Aşağıdaki şiir "BENİM KÖYÜM"e ithafımdır:
Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne

-
Bir sabah erkenden terkettik seni,
Dönüp yine sana geldik Yerliköy,
Yıllar ilerledi, farkettik seni,
Seninle ağladık, güldük Yerliköy

-
Kırlarında yazın kuzu güderdik,
Tohum eker biçer harman ederdik,
Harmanda tarlaya sapa giderdik,
O günlerden mahrum kaldık Yerliköy

-
Arpalar sararsın, buğdaylar başak,
Yüz-yüzelli koyun, bir de boz eşek,
Bir yastık, bir yorgan, yerde de döşek,
Olsaydı yeterdi bildik Yerliköy.

-
Dilerim yavrular çokça büyüsün,
Bebeler beşikte rahat uyusun,
Sen ki İskilip'in Yerli Köyüsün,
Turnalarla selam saldık Yerliköy.

-
Bahar gelip Tekke Çayı coşunca,
İçimizde hasretliği taşınca,
Aydoğan'dan Aculü'yü aşınca,
Seni karşımızda bulduk Yerliköy.

-
Karaoğlan Kır, Irmak Bucağı,
Kışların soğuğu, yazın sığıcı,
Herkesin tüterdi evi, ocağı,
Dağılıp tarumar olduk Yerliköy.

-
Tekke Çayı geçer gider önünden,
Oturup baktım da Yamaç yönünden,
Çok şeyler değişmiş eski gününden,
Akan yaşımızı sildik Yerliköy

-
Dedem Hacı Osman hayır yapardı,
Bıdık Dedem, Şıpla, Helmi yaşardı,
Hacı Gidiş, Hacı Musa, Nos vardı,
Şimdi geçmiş güne daldık Yerliköy

-
Koca Mıstık derler yiğit adamdı,
Kimseye kötülük etmez; atamdı,
Canımdı, ciğerim benim babamdı,
Kaybettik sarardık solduk Yerliköy,

-
Nerede duracak bilmem bu gemi,
Ölüm olur kaybederim dengemi,
Genç yaşta yitirdik Gülen Yengemi,
Üzüldük, ağladık, kaldık Yerliköy,

-
Toylak, Şehit Tahsin düştü toprağa,
Halil Ağa sanki, benzerdi dağa,
Hamdinin Osman'da ağaydı ağa,
Ölünce kıymetin bildik Yerliköy.

-
Eskiler anlatır Tatlı Kuyuyu,
Azize Bibiyi, Vehbi Dayıyı,
Allah bilir ancak gerçek sayıyı,
Yazmaya kalktıktık sıldık Yerliköy.

-
İki Mehmet vardı, kaderi birdi,
Lepid'le, Mehmet Şen; kavak bitirdi,
Bekir Güler "CAN"dı, kaza geçirdi,
Gurbet elde tek-tek öldük Yerliköy,

-
Muhittin, Süleyman, Pine, Hidayet,
Asiyenin Ahmet, Kösenin Ahmet,
İrecebin Osman, Hacı, Kel Mehmet,
Dobilinin Ahmet, Yusufun Ahmet,

-
Eyüp Ağa, Murat Bıyık, Kör Mehmet,
Galip, Ziya, Ocoo, Mahmut, Del'Ahmet,
Hepsine Fatiha, hepsine rahmet,
Okuduk, üfledik, saldı Yerliköy.

-
Kara Mehmet, Koca Osman birazı,
Ali Ağa, Anti, Pantı, Tongaz'ı,
"Dokuuuz tekbiir ileeee" bayram namazı,
Eski camide de kıldık Yerliköy.

-
Ecel geldi nice kapı kapandı,
Mustafa Bıyık'ta taze fidandı,
Nurullah Demir'le yüreğim yandı,
Günden güne kahır olduk Yerliköy.

-
Bazı günler varki hepsi karadır,
İrfanla Çelebi bizde yaradır,
İpek Efendi'nin yeri buradır,
Şükür dersimizi aldık Yerliköy

-
Yerliköyün ismi Yelli dediler,
Geçen günler zaten belli dediler,
Yaşımı sordum da Elli dediler,
Bizler de ihtiyar olduk Yerliköy.

-
Yanarım ömrüme, yanar ağlarım,

Geçip gitti boşa güzel çağlarım,
Ölüm, ölüm olur kara bağlarım,
Yaşlanıp sonuna geldik Yerliköy

-
(NOT: İnsanları köydeki lakapları ile anıyoruz ama başka türlü de nasıl anlatılır ki?
Mesela Dazlak ve Tongaz'ın gerçek ismini bilen bizim köyde kaç kişi vardır? Dazlak =
İsmail DEMİR, Tongaz = Hüseyin AKTAŞ. Kelüssük rahmetli de Hüseyin AKTAŞ. Hadi
anlatın bakalım şimdi :)) Akrabaları kusura bakmasınlar.)

-
Suat Zobu

·
Yerliköy Bizimköy

D36 Dedem ve Dilenci

Dedemle ilgili epey maceramız oldu.

Babamın Babası Osman Dedem rahmetli çok hayırsever biriydi. Dilencileri falan boş çevirmez, fazla fazla verirdi.

Bir dilenci gelmiş, Dedemin verdiğiyle yetinmemiş. "Osman Ağa, yanıma birini ver de köyü beraber dolaşalım" demiş.

Dedem de dilencinin yanına beni verdi. Beraber tüm evleri tek tek dolaştık. 11-12 yaşında falan ancak varım. Bütün köy beni tanıyor, Abdıramanın Osmanın Torunu kapılarına gelmiş, severler de beni. Herkesten Allah razı olsun hiç kimse boş çevirmedi. Herkes bir şeyler verdi.

Toplananlar epeyce vardı.

Tadı damağında kalmış olacak ki, aynı dilenci ertesi yıl gene geldi. Gelir gelmez de Dedemi buldu. Dedem "Hadi oğlum şunu bir daha dolaştır" dedi. "Ben utanıyorum, dolaştırmam" dedim.

Dedem ısrar ediyordu.

Baktım olacak gibi değil. Dedemden kurtuluş yok.

Bizim bağın orada, Uzun Tarla'daki harmana kaçtım. Dedem peşim sıra harmana geldi, babam rahmetliye "Bu senin oğlun dilenciyi dolaştırmıyor" diye şikayet etti.

Babama da "Ben utanıyorum, dolaştırmam" dedim.

Babam "Bu sefer de dolaştırıver" dedi. Ben "Hayır dolaştırmam" dedim ısrarla.

İş gittikçe ciddileşiyor. Tarlanın içine doğru anızdan koştum, babam da peşimden. Kısa sürede beni yakaladı.

"Bak döverim, git şu işi hallet" dedi. Baktım pabuç pahalı, artık harmanda durmanın tarağı da geçti.

Köye döndüm. Dedem de peşim sıra geliyor. Hızlı hızlı Dedemden önce gelip Ümmühan Teyzemin evinin orada bir yerlere saklandım.

Dedem beni bulamayınca kendisi dolaştırmaya kalkmış dilenciyi. Bir kaç ev sonra da yorulmuş. Dilenciye "kendin dolaş" demiş, başından savmış.

Sonradan, Dedemin baston menzilinın dışından ben de olayı takip ettim. Dilenci açısından işler iyi gitmiyordu. Hasılat oldukça düşüktü.

Dilencide moral sıfır döndü Dedemin yanına. Dedem de düşük hasılat karşısında bozuldu tabii. "Köpoğlu dolaştırırsan ne olurdu, bak bir şey toplayamamış" diyor bana. Sokranıyor öfkeli öfkeli.

Yapacak bir şey de yok.

Dilenci gitti.

Gidiş o gidiş oldu, bir daha da gelmedi.

Suat Zobu

yerliköy

Yerliköy Bizimköy

D37 Çimento

Geçen gün köye düğüne gittik.

Hüseyin Bıyık, Ağabeyim Burhan Zobu, Mehmet Bıyık falan oturuyoruz; yanımıza Şef (Hüseyin Kemelek)'te geldi. Hüseyin Bıyık iki de bir "Ben deyim yüz teker, sen de yüzelli teker" deyip gülüyor.

"Hele anlat şunu" dedim.

Hüseyin Bıyık anlatmaya başladı (Buradaki abartılara dikkat, süper valla):

Mulla Ahmet'le Keloğlan'ın Hüseyin Ankara'da çalışmaya gitmişler. Etimesgut'ta 1 kamyon çimento indirmişler. Adam birer yevmiyeyi hak ettiniz, Dikmen'de de çimento inecek, onu da indirin ayrıca yevmiye vereyim demiş. Orada da bir kamyon indirmişler, birer yevmiye daha almışlar.

Derken bir TIR çimento daha gelmiş.

Adam bunu da indirin ikişer hatta üçer yevmiye daha vereyim demiş. Şartolsun TIR'ın bir ucu Dikmen'de, bir ucu Mamak'tan yeni çıkmış (İki yerin arası en az 5 km :))). Ben deyim 100 tekeri var, sen de 150 teker. "Lan abi etme-eyleme, biz bunu indiremek" deseler de, adam belindeki silahını göstererek "Lan valla ikinizi de vururum, inşaata da gömerim. Ben şimdi nereden adam bulayım; indireceksiniz, beşer de yevmiye vereceğim" demiş. (Yevmiye bolluğu).

Bi yol kaçabilseler Ulus'u bulacaklar ama kaçamamışlar. Biraz paranın hatırına, daha çok silahın hatırına TIR'ı da indirmişler. Adam söylediği yevmiyeleri de vermiş. Ama ikisi de çimento mu, adam mı belli değil, bi tek gözleri ışıldıyor.

"Arkadaş bi hamama gidip iyice yıkanalım bari" demişler.

Kaç tane hamama gittilerse "Bu çimento bizim hamamı doldurur, donar kalır temizleyemeyiz de" diyerek hiçbiri hamamdan içeri almamış.

"Arkadaş size birer yevmiye, ikişer yevmiye verelim (Hamam parası da yevmiye)" deseler de hamamcılar kabul etmemiş.

En son birisi "Arkadaş şu hamamın dışında hortumla sizi bi yıkayalım ondan sonra hamama girin" demiş.

Öylelikle yıkanabilmişler de kurtulmuşlar. Yerliköy

Suat ZOBU

Yerliköy Facebook

Yerliköy Bizimköy

D38 Çiğdem Çiçek Açmış Yerli Köyünde

Kışlar yaza kaçmış Yerli Köyü'mde,
Coşar Tekke Çayı akışır şimdi...
Çiğdem çiçek açmış Yerli Köyü'mde,
Mis olur toprağı kokuşur şimdi...

-
Ekinler boy verir tavında dibi,
Yaratmış güzelce mutlak sahibi,
Yeşerir baharda cennetler gibi,
Çayırı çimeni yakışır şimdi...

-
Tarla gübreleme, ark'ın kazısı,
Ekin sulamaya gider bazısı,
Kavuşur akşamla koyun kuzusu,
Meler melil melil bakışır şimdi...

-
Tekecen, semirtlek, karavuk gelir,
Yufka ekmeğine dürenler bilir,
Yılgınlığa giden mantarı bulur,
Bulgur pilavına çıkışır şimdi...

-
Gene de kurulu sobalar var da,
Çoluğu çocuğu hepsi dışarda,
Bütün işler güçler başlar baharda,
Akşamı sabahı çakışır şimdi...
Köyüme güzellik yakışır şimdi...

-
23Şubat2BİN16
Suat Zobu

.
Yerliköy Bizimköy

D39 Köyün Adı

Yerli Köy' n adına, köydeki kullanılıŐı ile YELLİ KÖY de denilmektedir; r zg rlı anlamında. Köy konumu nedeniyle her zaman r zg r alacak durumdadır. Bu nedenle RÜZGARLI tanımı daha doğru olabilir. Daha sonraları "Yelli Köy" den "Yerli Köy" ismine doğru dönüŐüm olmuştur.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

E40 Neyini Sevem Yerliköy

.
Bağın yok bahçen yok neyini övem,
İlle de vatansın ille Yerliköy..
Anam yok babam yok neyini sevem,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Otların büyüyüp göğe mi erdi,
Dalda çeşit çeşit meyve mi verdi,
Kuş sütü eksiksiz sofraya mı serdi,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Ekinin olmazdı suyun da kıttı,
İrmaktan ovaya su mu akıttı,
Petrolün mü vardı sıvı yakıttı,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Tepeler dereler kuru mu kuru,
Altınla mı doldu Tuz'un çukuru,
Ormana mı döndü o Otluk Kırısı,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Ne insanlar gelip geçti yolundan,
Karağlan Kırısından Domuz Gölü'nden,
Yağan kardan yağmurundan dolundan,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Şende ağabeyim iki bacım var,
İpek Efendimiz başa tacım var,
Havan da suyunda da ilacım var,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Varımsın yoğumsun hem sahibimsin,
Altından tahtımsın köşküm gibimsin,
Bülbülün konuştuğu çalı dibimsin,
İlle de vatansın ille Yerliköy..

.
Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

E41 Püryani

Asıl adı İbrahim BAŞ. 1951 Yılında Yerliköy'de doğdu. Önceleri saz çalmasına rağmen daha sonra saz çalmayı bıraktı. Bir kaç plağı ve kaseti yayınlandı.

Çorum şehir merkezinde ikamet etmeye başladı.

Bir kamu kurumunda memur olarak çalışıp emekli oldu. Son zamanlarında tasavvufi şiirler yazdı. Uzun süre kanser hastalığına karşı yaşam mücadelesi verdi. 1 Ekim 2013 tarihinde aramızdan ayrılarak Yerliköy Kabristanı'na defnedildi.

Mekanı cennet olsun.

İbrahim Baş Hocam,
Aşık Püryani Ustam, ALLAH Rahmet eyleye;

Yanarsın Püryani, boşu boşuna,
Gidiyorsun bir hayalin peşine,
Çekildi atımız, binek taşına,
Şen misafir, yalan Dünya Han gibi.
PÜRYANİ

Başımız sağ olsun, Mekanın CENNET olsun.

(İhvani ŞEN, Hasan Hoca) 0538 221 03 03

Akıl ermez YARADANın işine
Ne hikmetse av gönderir peşine,
Birgün PÜRYANİNİN mezar taşına,
Konup acı-acı ötersin Baykuş...

-Aşık PÜRYANİ Yerliköy...
,.İHVANİMDAN DuA.0,538,221,03,03.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

E42 Püryani Gönül Şiiri

Uyan seher vakti, kelpeler yatarmış.
İhlas ile hakka şükreyle gönül.
Rabbim kula türlü nimetler vermiş,
Her nefeste hakka şükreyle gönül..!

Hakk'ı hak gözüyle görmeyen kördür,
Nefsine uyanın mekânı nardır,
Elbet kâinatın sahibi vardır,
Mülk sahipsiz olmaz fikreyle gönül..!

Ah edip İbrahim haline ağla,
Yaradan aşkına ciğerin dağla,
Dermanı olmayan dert vermez Mevla,
Üzülme haline şükreyle gönül..!

Püryani

Yerliköy Bizimköy

E43 Caminin Otu

3 Ocak 2011, 08:50
AYŞENİN ALİ' DEN HATIRALAR:

Dedemgil caminin önündeki çayırları biçmişler, çuvallayıp caminin önüne koymuşlar.

Hacı Gıdış da "Ben bu çayırları götürüp danalara vereyim" demiş.

Orada bulunan Ayşenin Ali de "Bu ot caminin otu; benden 50 Lira, sen ver 50 Lirayı sen götür" demiş.

Hacı Gıdış "Senin ineğin yok, otu ne yapacaksın" demiş.

Ayşenin Ali "Ot caminin otu, parası da camiye gidecek olduktan sonra götürür küllükten aşağı dökerim" demiş.

Bunun üzerine Hacı Gıdış'tan 50 Lirayı alarak camiye vermiş.

Allah her ikisine de rahmet eylesin. (Amin).

Torunu Sefa ÇALIŞKAN

Yerliköy Bizimköy

E44 Gardaş Semra Yıldırım Şiiri

8 Aralık 2011, 09:53

Şehit Tahsin Yıldırım

DAHA BEN COCUKKEN BIRAKIP GITTİN,
YILLARDIR HASRETİNLE YANARIM GARDAŞ!
GENC YAŞIMDA BEN DE TÜKENİP BİTTİM,
YARALARIM SIZLAR KANARIM GARDAŞ!

UNUTMADIM SANA VERDİĞİM SUYU,
DÜNYA YALAN, DÜNYA BİR DİPSİZ KUYU,
SEN TOPRAĞIŒDA HUZURLA UYU,
BEN DE BİR GÜN OLUR GELİRİM GARDAŞ!

SEN GİTTİN BABAMIZIN BELİ BÜKÜLDÜ,
ANAMIN GÖZYAŞLARI İRMAGA DÖKÜLDÜ,
BENİM DE ÇİÇEKLERİM SOLDU, SÖKÜLDÜ,
BU YAŞANANLARI GÖRDÜN MÜ GARDAŞ!

ABİM ÇOK YALNIZIM HEM DE YARALI,
GÜNEŞİM ŞONDÜ GÜNLERİM KARALI,
DERTLER ÜST ÜSTE OLMUŞ SANKİ SİRALI,
BENİ DE AL YANINA ARTIK BE GARDAŞ!

ON BEŞ YIL YOLLARINI GÖZLEDİM,
BACIM DEYİP SARILMANI ÖZLEDİM,
AĞAN GÖZYAŞLARIMI ZORLA GİZLEDİM,
YÜREĞİM DAYANMIYO ARTIK CAN GARDAŞ!

BAYRAĞIN GÖRDÜKÇE YÜREĞİM YANAR,
AÇIN HEP İÇİMDE DÜRMEYEN KANAR,
GÖRENLER BENİ DELİ DİVANE SANAR,
DAGLADIN SİNEMİ ERİTTİN GARDAŞ!

MEKANIN CENNET KABRİN NUR OLSUN.
BACISINDAN GARDAŞINA HATIRA OLSUN,

Semra YILDIRIM

.

Yerliköy Bizimköy

E45 Benim Değerlerim Vardı Çağla Üstündağ

2 Şubat 2012, 10:11

Benim değerlerim vardı; Eyüp Babam, Babaannem, Murat Amcam, Ali Babam, Fatma Anam, Anaannem...

Mesela dayılarım: 3 tane dayım vardı, üçü de şahsına münhasır insanlardı. En büyüğü Recep Dayıma Annem "Ebicağ" derdi ne demekse. Anneme her konuda yardımcı olan, neşeli, kahkahalarla gülen biriydi. Bizim evde her şeydi; sanki doktoru veterinerdi, çok vasıfları olan biriydi.

Mehmet (Kel Mehmet) Dayım; saçlarının ucu kıvrır kıvırdı. Beni omzuna alır, ağabeyimin elinden tutar gün boyu bizi oyalardı. Çocuğu yoktu. Evinin önünde harika bir bahçesi, bahçesinde türlü türlü meyve ağaçları vardı. Bir gün ineğini satmış bana da bebek almış, Cıkçık Ebeme de tıngır (Kova) almış. Çok şakacı biriydi.

Sadık Dayım; herkes ona "Kara Sadık" derdi. Aslında çok iyi kalpli, çok sevecen, bizleri seven bir dayıydı. Anneme O da düşküdü. Gelir gider hatır sorardı. İlginç bir adamdı, sürekli Birinci Sigarası ve demli çay içer, ava gitmeyi severdi. Biricik oğlunu vatana şehit verdi.

Eyüp Babama gelince; çok duygusal, dik duran, iyi kalpli, kimseyi geri çevirmeyen, merhametli birisiydi. Sabahları saat 5'te kalkar, dama giderdi. Babaannem o gelinceye kadar iki bardaklık çay yapardı. İş bitince gelir pencerenin önünde karşılıklı oturup çay içer ve radyodan halk hikayesi dinlerlerdi. Gün ağarınca kadar sohbet ederlerdi. Bu da bana harika bir duygu verirdi. Sabahları o keyiflerine şahit olabilmek için erken kalkıp gelir yarı uykulu yanlarında otururdum. Benim adıma da o radyo piyeslerinden duyup koymuşlar. Babaannem gerçekten çok Osmanlı bir kadındı. O zamana göre çok kültürlüydü, kendini yetiştirmesini çok iyi bilirdi.

Ali Babam çok otoriter, herkesin korkup çekindiği biriydi. Köyün ağasıydı, ama ben ona sarılır öperdim, korku ve sevgiyi bir arada yaşardım, yine uzak kalmazdım. Bana hazine değerinde öğütler vermiştir. Hep saklar, aklımda tutarım; asil birisiydi. Ya Fatma Anam! Çok duygusal, herkesin derdini kendi derdi bilen ve hep ağlayan biriydi. Çok yumuşak kalpliydi. Onu da çok seviyordum, evlendiğimde çok ağlamıştı.

Bunlar hepimizin yaşamında olduğu gibi beynimizin en sağlam yerine kazanmış anılarımız ve değerlerimiz. Geçmişimizi yad etmek için paylaşmak istedim...

Çağla Üstündağ

Yerliköy Bizimköy

E46 Abdurrahman

Ŗu anda 98 yaŖında olan Amcam Abdurrahman Zobu, Rahmetli Babam Mustafa Zobu ve onların nezdinde tertemiz tüm Anadolu insanımıza ithafımdır.
(Ekim 2013'de amcamı kaybettik maalesef. Mekanı cennet olsun)...

O saf, masum, temiz ve candan,

O insan, insan gibi insan,

Abdurrahman.

Darb-ı meseldir bilir "Elini, belini, dilini",

BeŖ vakit secde eder,

Hakk'a açar elini,

Dua eder, diler dileyeyeğini kalpten,

Aracısız,

Bir olan,

Rahim ve Rahman,

Doksan dokuz isimli, doksan dokuzuna kurban...

Riyadan uzak, candan, yürekten,

Bir Anadolu insanı Abdurrahman...

..

Ne Ŗalvar giyer,

Ne garip bir cüppe ne de baŖında sarık,

Anadan atadan,

Ne grmŖse o,

Abdurrahman,

Tekke bilmez, tarikat bilmez,

Bir yerde değildir göbek bağı,

Allah'a el açar, aracısız yalvarır,

Her gün beŖ vakit baŖı secdeye varır.

Ne İnan kılıklı ne Afgan,
Küçükle küçüktür, büyükle büyük,
İnsanlığı artar, eksilmez...
Saf Anadolu insanı, insan gibi insan...
Tertemiz sakalı, tertemiz yüzü,
Adam gibi adam; Abdurrahman...
Abdurrahman,
Benim ÖZ AMCAM...

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

E47 Ey Ihvanım

Ey Ihvan'ım el emindir Muhammed
Miski amber gül emindir Muhammed
Rahmeten lil alemindir Muhammed
Aleyhisselam'dan selam getirdim..

Rabbim Teyzemi ve cümle Ümmeti Muhammed'i Resulü zişanımız Ahmet'i mahmudu
Muhammed Mustafa'ya komşu eylesin.. Amin..
Bi hürmeti Taha ve Yasin ve selamın alel mürselin velhamdülillahi Rabbil Alamin..

Ihvani Şen Ufuk

Yerliköy Bizimköy

E48 Suat Zobu Yaşamı

Mimarım.

Evliyim, 2 oğlum var.

Ankara'da ikamet ediyorum.

Güzel olan her şey ilgimi çekiyor.

Fırsat buldukça okuyorum.

Ara sıra da bir şeyler yazıyorum.

Ben Kimim..?

Elli dört yaşında kendi halinde,

Yaşayan biriyim ölü değilim,

Aka ak diyorum karaya kara,

Benim rengim nettir flu değilim...

..

Bir şeyin eskisi yenisi değil,

Ne çibanım ne de birinde siğil,

Birine bükül de birine eğil,

Çiğneyip geçilen yolu değilim...

..

Vatan, bayrak, millet bire binedir,

Bende insaniyet daha öncedir,

Yaradana boynum kıldan incedir,

Şükür başkasının kulu değilim...

Ben Suat Zobu'yum...

BEN BU'yum

Yaşım elli dokuz kendi halimde,
Yaşayan biriyim ölü değilim,
Ak aktır kara da kara dilimde,
Benim rengim nettir flu değilim...

-

Bir şeyin eskisi yenisi değil,
Ne çibanım ne de birinde sığıl,
Birilerine bükül birine eğil,
Çiğneyip geçilen yolu değilim...

-

Vatan, bayrak, millet, bire binedir,
Bende insaniyet daha öncedir,
Yaradan'a boynum kıldan incedir,
Şükür başkasının kulu değilim...

-

Yavan-yağlı kaynar helaldir aşım
Fıldır fıldır dönmez gözümle kaşım
Vatana millete kurbandır başım
Kimsenin maşası eli değilim..

-

Doğuştan ne isem sonra da o'yum
Ortama uyarak değişmez huyum
Uzamaz kısalmaz aynıdır boyum
Sallanan ağacın dalı değilim..

-

İnsanlık hakkını çalmadım şükür
Aç kaldım da esir kalmadım şükür
Tarihte hiç köle olmadım şükür
Emperyal güçlerin malı değilim..

-

Ben Türkoğlu Türküm asildir kanım
Altay'dan Balkan'a uzar bir yanım
Vatanın uğruna fedadır canım
Sönmüş Milletlerin külü değilim..

-

İl'im Çorum benim İlçe'm İskilip
Tavrımı koyarım Hakk'ı hak bilip
Haksızlığın karşısına dikilip
Susup da kalamam lal'i değilim..

-

Beni Türk yaratmış şükür Yaradan
Müslümanım söylüyorum buradan
Bozulmam bin yıl da geçse aradan
Esip dinen poyraz yeli değilim..

-

Ben insanım söyleyecek sözüm çok
Üçün beşin hesabına gözüm tok
Boştan yere övünmeye lüzum yok
Bir deli yağmurun seli değilim..

-

Oğuz soyundanım Salur Koluyum
İnsanca yaşarım adam oğluyum
Beni sorarlarsa Suat Zobu'yum
Hainin soysuzun dölü değilim..

-
Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

E49 İhvani Şiiri Kırşehir Tepesi Delik Tuzla

·
Bizim köyden yedi sekiz hane var
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da
Emekliye acaba kaç sene var
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
Şu Arapoğlu'nun İrfan çarşıda
Mıstık ile İrecepte karşıda
Çeltekliilerin de gözü turşuda
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
Gıyalı Helminin evladı Hammer
Hamdinin Osmanın damadı Hammer
Benim bu şiire ağladı Hammer
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
Köşke konan Torriğinen Servettir
Karabacak Hoşafçının Mehmettir
Cunnuynan Dadaşın adı Ahmettir
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
Mustafa Bıyık'a verildi berat
Salata var tuz yok Dadaş'a arat
Duvara sürtüyor Beşlinin Murat
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
Hasan Hocam biz gurbete alıştık
Dırışın Cunnunun orda buluştuk
Bu şiire hep beraber gülüştük
Kırşehir Tepesi Delik Tuzla'da

·
İhvani Şen
Kırşehir Mucur Yolundan sağa dönünce Tepesi Delik Tuzla
0538 221 03 03

·
Yerliköy Bizimköy

F50 Çağrışımlar

Rahmetli Anama, Babama, Dedelerime, Amcalarıma kısaca tüm geçmişlerimize
özlemler..
Tüm köylülerimiz için..
Kabirleri nur ile dolsun,
Mekanları cennet olsun..

.
Köyüme uğradım yıllardan sonra
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..
Ömür denen uzun yollardan sonra
Gelmiş sonbaharlar yaprak döküyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Bir tike saadet kalmış orada
Nice mutluluklar varmış burada
Çocukluk günümüz durur şurada
Kapıyı açmış da anam bakıyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Bir yalnızlık var ki yırtar yüreği
Kala kalmış orda kazma küreği
Bir zaman yapılmış ekmek çöreği
Tandırın içinde misler kokuyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Köyümü görünce Anamı andım
Bir duvar dibinden gelecek sandım
İçim burkuluyor yandım da yandım
Allah'ım düşünmek boğaz tıkıyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Satı Abu'm ile Anama gittik
Mezarı başında dualar ettik
Toprağı üstünde ot olup bittik
Elinde olmadan hüzün çöküyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Benim köyüm örneklerden bir tane
Terk edilmiş Anadolu'm virane
Kapısı kilitli bilmem kaç hane
Kızılırmak olmuş zaman akıyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Ağabeyim Burhan yaşlanmış bu yaz
Gördüm ki neşesi biraz daha az
Saçları seyrelmiş doruklar beyaz
Dününe bu güne hasret ekliyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

.
Bir sancı vurur ki yaman mı yaman
Boğaz düğüm düğüm ölüm el aman
Asma Tepesi'ne ağıyor duman

Hüzünlü havada şimşek çakıyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

·
Hatice hastaymış Hayati hasta
Sezdirmez kimseye çocuklar yasta
Göz görür de yürek dayanmaz usta
İnsanlar kadere boyun büküyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

·
Yerliköy nedir ki taş ile toprak
Birkaç tane ağaç biraz da yaprak
Toprak taşa değil yaşanmışa bak
Anan baban deden öne çıkıyor
Geçmişin özlemi yürek yakıyor..

Suat Zobu

·
Yerliköy Bizimköy

F51 Abdurrahman Zobu Şiiri 1 ile 9

Bir ile dokuz

Sılaya az gurbete çokuz

Ekmek davasıdır bizimkisi

Kendimize az millete çokuz

Vatan sevdasıdır özde yanan

Hainlikte yokuz..

.

Bir ile dokuz sırrımızdır bizim

Her bakışta arar sılayı gözlerim

Ana, baba, gardaş özlemim

.

Abdurrahman ZOBU

.

Yerliköy Bizimköy

F52 Anam

Şiirin Hikayesi

22.10.2002 Tarihinde Babamı, 23.03.2013 Tarihinde de Anamı kaybettik.

Her ikisinin de mekanları cennet olsun.

Nurlar içinde yatın Anam, Babam...

.

Tam da üç yıl oldu koyup gidişin,

Senin yerin asla dolmadı Anam..

Kulağımda durur "yavrum" deyişin,

Başka ses hatırdada kalmadı Anam.

-

Büyüttün bizleri yoklukla, azla,

Severdin yürekten en derin hazla,

Görürdüm daima namaz niyazla,

Dünyaya tamahın olmadı Anam..

-

Yokluk nedir Anam bilenler bilir,

Yaşanılan ne varsa hatıra gelir,

Bir yumurta nasıl beş dürüm olur,

Kimseler sırrını bilmedi Anam..

-

Yemekler yapardın sevgi katarak,

Verirdin bizlere eşit tutarak,

Yanımızda iken stres atarak,

Yüzünde gülücük solmadı Anam..

-

Belki yirmi belki otuz yaşında,

Çamaşır yıkardın yassı taşında,

Çimdirirdin bizi ocak başında,

O günler geriye gelmedi Anam..

-
Ana baba size saygı güderiz,
Bazen sever, bazen sitem ederiz,
Sizin hakkınızı nasıl öderiz,
Kantarlar tartıya almadı Anam..

-
Suat Zobu
22MART2BİN16
ANKARA

-
MEKANIN CENNET OLSUN ANAM.. NUR İÇİNDE YAT..

.
Hece, Suat Zobu Şiir
Yerliköy Bizimköy

F53 Anılar Gocuk

23 Ocak 2011, 09:51

Mustafa TIĞLI diye bir öğretmenimiz vardı. Bizim köyde 1964-1969 yılları arasında 5 yıl falan görev yaptı. İskilip'in içindendi. (Hasan Şen ve ben sınıfta dersleri en iyi olan kişilerdik. Hasan'la sürekli yarış halinde olurduk. Mustafa Tıgılı "Hasan'la Sükut okuyup ileride bana mektup gönderecekler" derdi ama gönderemedik, ihmal ettik. Mektup yazamadık ama telefonla görüşme imkanımız oldu. İlkokul 1-2-3. sınıfları O'nda okuduk; sonra O, köyden tayin oldu.)

İyi bir öğretmendi, çok disiplinliydi, soba demiriyle döverdi valla. Uzun bir çubuğu vardı, sıraların arasından ta öbür taraftakinin kafasına vururdu. Zavallı Mahir'i çok döverdi (Mahir'den helallik alması lazım-Mehmet İpek'in lafı). İyi de öğretirdi hani.

Gökçe'nin Mehmet (Mehmet İPEK)'le Vehbi'nin Nori (Nurettin Şen) anlatıyor:

E. S. E'ye güzel bir gocuk almış. E. onu giyip kurum kurum kuruluyor, öyle bir forslu geziyor ki görenleri çatlatıyor alimallah. Biz de çocuğuz kıskanıyoruz tabii. Bir gün gocuğu çıkarıp bahçe duvarının üzerine koymuş. "Aha lan gocuk burda" dedik, Kümbüdün Mirat'la (Murat Çakmak) birlikte kürekle gocuğu kestik. E. bi gördü gocuğu, kıyameti kopardı. Doğru Mustafa Tıgılı'ya gidip şikayet etti. Öğretmen bizleri topladı sınıfa "Bu gocuğu kim kestiye çıksın bakalım" dedi. Erkeksen çık.

Arif'e (Arif Doğru) "Git caminin hocasını çağır gel" dedi. Arif dışarı çıktı.

"Şimdi caminin hocası gelecek. Çeşitli dualar okuyacak. Bu gocuğu kesenlerin yüzleri morarmaya başlayacak, gözleri pörtleyecek. Karınları şişmeye başlayacak (Ulaa ne poh yedik biz diyoruz içimizden). Karınları şişecek, şişecek sonra buuumm patlayacak".

Biz başladık ağlamaya. Süklüm püklüm ayağa kalktık "Biz kestik öğretmenim" dedik.

"Ariiiiff gel yapanlar açığa çıktı" diye seslendi. Meğerse Arif'i önceden kurmuş, kapının önündeymiş, hiç gitmemiş hocaya falan. Lan arkadaş bizi bi dövdü, bi dövdü, üzerimize çıkıp tepindi resmen...

Sonra E'den özür diletti, diletti ama neye yarar, olan oldu. E'nin gocuğu gitti, biz eşek sudan gelinceye dayak yedik..

* * *

Mehmet İpek ve Nurettin Şen'den aktaran:

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

F54 Arkadaş

Şiirin Hikayesi

- Çocukluk arkadaşım İhvani Şen'i saçlara kar düşmüş görünce

·
Yıllar yormuş belli sinmiş yüzüne,
Doruklara karlar düşmüş Arkadaş,
Durulmuş pınarlar dönmüş özüne,
Arif meclisinde pişmiş Arkadaş..

·
Hayat çilesini her gün yineler,
Yorulduk Arkadaş geçti seneler,
Çevremizde dönüm dönüm döneler,
Ecel boyumuzu aşmış Arkadaş..

·
Çok çektik hayattan var ile yoktan,
Fayda beklemedik aç ile toktan,
Gün akşama dönmüş Arkadaş çoktan,
Gölge ikindiye eşmiş Arkadaş..

·
Suat Zobu

·
İHVANİ ŞEN (Selam olsun)

Ey, İhVanım; kervan kalktı göçüyor,
Gönül kuşu şhadete uçuyor,
Ömür bitti mevsim geldi geçiyor,
Sonbaharın sonu kışmış Arkadaş ŞEN-Dost

·
Yerliköy Bizimköy

F55 Azze Bibi Vehbi Dayı

Rahmetli Vehbi Dayı-Azze Bibi (ŞEN)

AZZE BİBİ - VEHBİ DAYI

-

Köyün Çifte Kumruları
Gurbet Elde Yavruları
Güldürüyor Komşuları
Azze Bibi Vehbi Dayı...
Körük yakar demler çayı.

-

Bir gayret var çabasında,
Lapalılar obasında,
Tezek yakar sobasında
Azze Bibi Vehbi Dayı...
Tandır yakar demler çayı.

-

Kocası camiye gider,
Karısı da zikir eder,
Komşu hatırını güder,
Azze Bibi Vehbi Dayı...
Ocak yakar demler çayı.

-

Hasan Hocam ilim obam,
Eşim dostum tüm akrabam,
Bî tanedir anam babam,
Azze Bibi Vehbi Dayı...
Kızarsa demlemez çayı.

-

Şair İhvanı Hasan ŞEN
Yerliköy/İskilip/Çorum
ŞAİR..ŞEN SUNUCU.
(HASAN ŞEN HOCA)
CEP.0538.221.03.03.

Yerliköy Bizimköy

F56 Bi Dıhım Yelliköy

Gıyızım (Bacıım) havalar ısınmıya başladı. Gasnak neyi dökecek daha; bahceyi de diyom bu sene ırmağa ekek. Çayda su mu var ki; gara yere döşenesiceler olanı da yoharılardan kesiyolar. Giran giresiceler aşşadakiler niyder demiyolar. Herüfler de biçere gidiyo ya kimse uraşmıyo.

Allah meretoyum koye su gelecek deyi her tarafı gazıp gazıp bıragdılar. Evlerin oö toz topragdan geçilmiyo. Neyise eyle işde, havalar ısındı işler başladı.

İreluun Noriye abılale geddiydım. Gış ekmam biddi de çevürüver deyi. Gız abariiy Erkan'ın iki oğlu var atlıyı attan indiriyolar. Bi feşel, bi feşel... Hele güccüg var bi Allah etmiye, beg edepsiz. Sadıg dayıya da benziyo yaşı benzemesin. İki laf eddirmediler gariyınan. Lale Abıla da ordaymış. Nahalda gocamış gıı, elleham beg hasda garı.

Geleken de Minisiye uradım, duvar dibinde aydın yiyomuş. O da başga. "Etme" dedim, "iki helke suyunan bi ekmek edecam, dokümü dokuver". O da "işim olmazsa gelirim; Allasen iki dagga soluglan şurda" deyince ecig oturduydum yanına. Ondan duydum, "Sündüs'ün Ahmed'de Angarıya daşındı" deyince, "Abuu gız ne zaman, biz niye duymadıg" dedim. Görüyon mu kokü bişiy duymuyog iş soyhanın yüzünden. Koy hep gedse haberimiz olmuyçak. Tavug soyhalardan gapı dışarı çıhamıyom ki; herüf de hasda zati bişiy bahamıyo. İsgilip bazarı uün de diyom bi şe'ere gidiyim, ecig pendir var satabilisem öteberi alıyım diyom. Bekir de beg erken gidiyo anam, tavuudu kopaadi yetişemiyom da.

Şe'er daler beg irahat anam. Herife vahtıynan biz de daşınag dedim burıya çahıldı galdi işde. Şe'erden geliyolar havalarını atıp gidiyolar. Gaylı topraa neyi de oturmuyolar, bırag bahciye getmeyi; Allah sizi ala imi!...

Aboo ağşam olmuş, dana sığır gelecek hadi bana müsaade.

Semra YILDIRIM

yerliköy

.

Yerliköy Bizimköy

F57 Bir ay Yaptır

SUAT ZOBU Őiri:

Őirin hikayesi

Sevgili dostum, kıymetli arkadaşım, kardeşim Nurettin Sen'den Şu mesaj geldi:

"Suat Bey, seni ve Şiirlerini çok seviyorum.

Selamlar."

Nurettin Şen

***** eyvallah *****

.
Selam gndermiŐsin aldım selamı
Selamın kelamın baŐımda benim
İnan ki unuttum kederi gamı
Dostluğun bal olur aŐımda benim..

.
Bir haber ver köyden, dostlardan bana
Sözün ilaç olsun sıkılan cana
İrmaktan beriye aydan bu yana
Yoğrulsun toprağım taŐımda benim..

.
Mevlam kimselere vermesin acı
Hastaya skere sunsun ilacı
Öyle bir anlat ki Köyün Yamacı
Yansısın gözümde kaŐımda benim..

.
Dostane bakarım dostça görürüm
Dostların varlığı olur gururum
Çağrıya koŐarım yayan yürürüm
lsa da kar boyu düŐümde benim..

.
Moral önemlidir dostluk önemli
Bir ay yap ki kardeş demli mi demli
Doldur cam bardağa Őöyle kıdemli
Kolaylık sağlansın iÇimde benim..

.
Sen de selam söyle benden de gene
Bir Nurettin Şen'e, bir Hasan Şen'e
Minnettar kalırız kadir bilene
İster küçük ister yaşımda benim..

.
Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

F58 Bizim Köye Kar Yağardı

1 Ağustos 2011, 16:12

Bizim köye eskiden çok kar yağardı ve çabuk kalkmazdı. Ya da küçük olduğumuz için boyumuzun kısa olmasından orantı kurarak çok yağdığını zannederdik.

Ama yağardı. Lapa lapa yağardı, günlerce yağardı. Odalarımızda harıl harıl yanan sobalarımız hakkını verir, sıcacık yapardı evlerimizi. Analarımız yufka ekmeği muska şeklinde katlar, içine tulum peyniri koyar, sobanın üstünde kızartırdı. Mis gibiydi mübarek. Yanında bir şerbet, bazen çay veya ayranla ne güzel olurdu.

Kar yağardı; tabii bu da bize oyun demekti, büyüklere ise geçim derdi korkusu, odun-kömür telaşı...

Kar yağardı; o kadar güzeldi ki o günler. Sabah kalkar kalmaz hemen Huriye teneke çalardı bana, uyandığımı anlatmak için ben de ona kendimi gösterirdim perdeyi aralayarak.

Hemen oyuna kurulurduk, gübre torbalarıyla kaymaya başlardık. Saatlerce sonra acıkır biraz öğlen arası verir, ekmeğe yemek yemeye giderdik "Kar yağıyo, karga bağıriyo, anan aş pişirmiş, seni çağırıyo" diye şarkı söyleyerek. Sonra oyuna devam. Akşam üzeri dağılırdık evlere, dinlenirdik.

Bizim bir Derya amcamız vardı, özürlüydü kendisi, yürüyemezdi. Herkes ona odun, kömür, yiyecek bir şeyler götürürdü. Derya Amca'mızın evinde toplanır, tek varlığı olan O'nun küçük radyosundan bir şeyler dinlerdik. O özürlü olmasına rağmen kendiyse barışıktı ve küçük şeylerden mutlu olurdu.

Yatsı ezanı okununca da... Esas tantana o zaman başlardı. Ağabeyim Ahmet Bıyık, Necati Abi, Rüştü Abi, Salim Abi, Halit Abi, Rahmetli Mıstık Abi ve biz küçükler... Abdıramanların evinin oradan 4 metre uzunluğunda bir merdivene biner taaa hamamın oraya kadar kayardık. Koca merdiveni yüklenirler hadi bi daha. Necati Abi Fehmiyle beni kollardı çünkü en küçükleri bizdik. Müthiş bir duyguydu.

Bir gün yine kayma sevdası tuttu. Ağabeyimlerle, Mıstık Emmilerin oradan merdivene binip hamama kadar kayacağız, ne akla hizmetse o durumda dört tekerlekli römorkun altından da geçeceğiz. Römorka yaklaşınca herkes başını eğiyor; ben dalmışım, kafayı römorka öyle bir çarpmışım ki... En arkada olduğumdan diğerleri beni fark etmemişler bile; oyuna devam. Ben orada bayılıp kalmışım. Artık ne kadar kaldımsa bilmiyorum, Rahmetli Eyüp Babam camiden gelirken fark etmiş. Orada öylece kalmış buz kesmişim. İlginç olan kendime gelir gelmez hemen gene kaymaya çıkmak istemem.

Ah o günler ne güzeldi...

Çağla Bıyık Üstündağ

yerliköy

Yerliköy Bizimköy

G60 Eskiden Yerliköyde

Gençler pek bilmeyebilir ama biz eskiden komşuluğa değer verirdik. Akrabalığı gözetirdik. Akşam oturmalarına, misafirliklere gidilirdi.

Teyzeyin evinde, amcayın evinde kışın sobanın üstünde kızartılan, içinde tulum peyniri bulunan, yufka ekmekten yapılmış muskayı, yanında şeker ve sudan oluşan mütevazi şerbeti katık yapıp afiyetle yerdin. Hiç çekinmeden "yenge, abıla acıktık, bir muska yap da yiyelim" veya "bir ekmek dür de yiyelim" diyebilirdin.

İnsanlar birbirlerine kin gütmemezlerdi. Küskünler daha çabuk barışırdı. Gençler arasında bir sevgi, bir hoşgörü vardı. Kimse kimsenin namusuna kötü gözle bakmazdı. Bağnazlık yoktu. Kadın erkek aynı odada oturabilirdi. Bir odaya sığmayacak şekilde kalabalıklaşırsa o zaman kadınlar bir odaya, erkekler bir odaya geçer otururlardı. Kimse kimsenin hakkında kötü şeyler düşünmezdi.

Eskiden çoğu kez kapılarımızı bile kilitlemezdik. Köylerde harman yerlerinde ekinlerimiz gece gündüz günlerce dururdu kırdı, yazıda. Herkes aynı anda harmanda yatmaz, 3-4 kişi, 3-4 kişi nöbetleşerek sırayla yatarlardı. İşinde geri kalana toplanılıp yardıma gidilirdi. Bir iki aile birleşir önce birinin, sonra diğerinin harmanını kaldıracak şekilde imece yapılırdı.

Özel günlerde, düğünlerde-bayramlarda eş-dost bir araya gelirdi. Anca beraber kanca beraber olunurdu.

Eskiden düğünde, bayramda yapılacak işler teklifsiz birbirine yardım edecek şekilde yapılırdı. Düğünlerde yemek hizmeti, çay hizmeti gençler arasında hiçbir organizasyona gerek kalmadan halledilirdi.

Eskiden bayramlarda arefe akşamı, bayram sabahı her evden yemekler gelir, cami mektebinde yada mahallelerde bulunan odalarda toplu yemekler yenirdi. Eski bir gelenektir. İnsanların birbiriyle kaynaşması sağlanırdı. Sanırım en büyük amacı yiyemeyecek durumda olanların değişik yemekleri tatmalarıydı maksat.

Eskiden tarla sulamada, ekin biçmede aklınıza gelen her işte insanlar birbirine yardım ederdi. Şe're (Şehire) giderken bindiğiniz komşunuzun traktörüne para vermezsiniz. Değirmene giderken attığınız iki çuval unluk için herhangi bir ücret ödemene gerek yoktu. Güle oynaya gider gelirdiniz. İnsanlar birbirleriyle şakalaşır, yüzleri gülerdi.

Eskiden dostluk vardı, eskiden insanlık vardı.

Eskiden köyler "köy" idi.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

G61 Garip Hasan

Her insanı sevmeyebilirsiniz; zorla değil ya!... Bazıları size itici gelebilir, bazılarının yaşam tarzı size uymayabilir. Ama bizim köyden hiç kimsenin "Ben Garip Hasan'ı sevmiyordum" diyebileceğini sanmıyorum. Kendine göre bir sempatikliği vardı, gülyüzlüydü. Her kapı ona açıktı. Benden 10-15 yaş büyüktü galiba. "S"leri "Ş" gibi söylerdi. Babam rahmetliye "Mıstık Dayı" diye seslenerek gelişini dün gibi hatırlarım.

Biçer şoförlüğü yapardı önceleri. Sonra İstanbul'a taşındı. Ondan sonra da bir daha görmedim. Geçen yıl vefat edince duydum. Anılarıyla bir yaprak daha düştü gitti işte.

Sene 1977 veya 78. Ben Lisede okuyorum o zaman. Amcamın oğlu Emrullah'ın düğünü. Kaldırım Arkı'ndan köye kadar koşu düzenlendi. Ödül de bir horoz. 15-20 kişiyle birlikte ben de katıldım. Nori'nin Bağı'nın oraya geldik, ben birinci durumdayım. Bu arkamdan yetişti "Hem düğün sahibi olacaksın, hem de horozu alacaksın öylemi" diyerek kolumdan geriye doğru itekledi ve yarışı O kazandı. Sonra komik komik anlattı, hepimiz gülüştük. O horoz gençlerle birlikte yenildi elbette.

Çok macerası vardı.

Bir gün Garip Hasan İskilip'te güreşlere katılıyor. Çıkıyor meydana. Garibim garip mi garip, cılız mı cılız, zayıf mı zayıf. Adı üstünde Garip Hasan. Çelimsiz biri. Öbürü besiyeye çekilmiş kömüş gibi alimallah...

Cazgır pehlivanları takdim ediyor:

- Pehlivaann pehlivan.... Altta kaldım diye yerinme, üste çıktım diye sevinme..

.....
İskilip üstünde bir kara bulut,
Bu da Yerliköy'den Hasan Erbulut.
Haydi bakalım koçyiğitler..!

Öyle bir gaza getiriyor ki cazgır. Deli danalar gibi saldırıyor Garip Hasan.

Bizimki güreş bilmez, oyun bilmez, bir Garip Hasan işte. Hayatında belki ilk kez güreşiyor. Diğeri usta pehlivan. Bir elense, bir kafa kol falan derken "lan arkadaş şart olsun" 2 saniye sürmüyor.

Bizimki tuş tabii.

Bir anda attan düşmüşe dönüyor... Neye uğradığını şaşırıyor..

(Kendisi bunu kahkahalarla gülererek anlatırdı...)

Allah rahmet eylesin, mekanı Cennet olsun.

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

G62 Gobeller

Tor ceylannar gine cacık derdinde,
Ortacıya gidelim mi, gobeller?..
Birikmişler taa Suylanın ardında,
Gaynarcıya gidelim mi, gobeller?..

x

Çorağın kıysına doğru gidelim,
Ördan Yerliköyü seyir edelim,
Dana, sığır, koyun, kuzu güdelim,
Yılgınnaya gidelim mi, gobeller?..

x

Musluğun yanından firik ederik,
Kepirin gırında gavurub yirik,
Anamgil asbab yur; bizde çimerik,
Garşı guyya gidelim mi, gobeller?..

x

Hasan Hocam Yerliköyün Ihvanı,
Cami boş olursa sıkılır canı,
ŞENlenecek bizim köyün her yanı,
Çalhamıya gidelim mi, gobeller?..

IHVAN-İ ŞEN – 2012
ŞAİR..ŞEN SUNUCU.
(HASAN ŞEN HOCA)
CEP.0538.221.03.03.

Yerliköy Bizimköy

G63 Göçecek Gibi

Gobeller Şubat da geldi gidiyor
Nisan'a Mayıs'a geçecek gibi
Günler birbirini takip ediyor
Güller menevşeler açacak gibi..

-

Bayat Çayı bendi yıkmış ellağam
Tekke Çayı coşkun akmış ellağam
Çiğdemler çiçekler çıkmış ellağam
Yakında leylekler uçacak gibi..

-

Ekinlerin boyu birden uzamış
Ortalığı çayır çimen bezemiş
Böyük Rabbim özemiş de özemiş
Gözeli çirkinini seçecek gibi

-

İnsan içeride duramaz darda
Tekecen karavuk çıkar baharda
Adana'da erken hasatlar var da
Biçerciler köyden kaçacak gibi..

-

Akar Tekke Çayı tarla sulanır
Yağmurlar yağar da Irmak bulanır
Yerler hazırlanır tapan dolanır
Pirinççi tohumu saçacak gibi..

-

Mevsimler dolanıp dönermiş kışa
Yapılan iyilik gitmezmiş boşa
Az yaşa çok yaşa gelirmiş başa
Herkes sıra ile göçecek gibi..

-

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

G64 Görelim Ihvani

SUAT ZOBU ŞİİRİ:

(HASAN ŞEN'E BİLMEM KAÇINCI ÇAĞRI)

Tüm çabam sevgili arkadaşım Hasan Şen'e şiir yazdırabilmek içindir. LÜTFEN SÖZLERİMDEN GÜCENME OLMASIN.

·
Ey Ihvani şair misin sen nesen..!
Dizeleri bir bir diz de görelim..
Ahraz mısın neden çıkmıyor sesin,
Döktür birkaç şiir yaz da görelim..

·
Çağrı yaptım anlamadın çağrıdan
Sözümü söyledim sana doğrudan
Şiir ismarladım Van'dan Ağrı'dan
Yaz beni utandır, boz da görelim..

·
Saçların ağarmış gıdık yağlanmış
Ellerin yazmıyor dilin bağlanmış
Allah'ım yaratmış imkan sağlanmış
Kıriver kilidi çöz de görelim..

·
Evlerin üstünde duman tüterken
Çiçekler açılsın çiğdem biterken
Bir seher vaktinde bülbül öterken
Baharda görelim güz de görelim..

·
Ay yükselsin Aydoğan'ı dolansın
Asma dumanlansın hava bulansın
Yağmur yağsın Otluk Kırı sulansın,
Irmak'ta Kepir'de Öz'de görelim..

·
Ahlat'ın dibinden gözle köyümü
Anlat diken diken eyle tüyümü
Biterken otları süyem süyümü
Yeşeren dallarda göz'de görelim..

·
Coşsun Kızılırmak aksın derinden
Sen yaz ki oynasın yerler yerinden
Haber ver köylünün sen her birinden
Cümle ahvalini sez de görelim..

·
Dostluğa uzanır benim ellerim
Hakk'a hakikate gider yollarım
İnsanlığa açık durur kollarım
Çoklukta görelim az da görelim..

·
Ben yaz derim sen de bana kızarsın
Sözüme uymazsın beni üzersin
"Sanmam da" arada belki yazarsın
Daha sık yazıver biz de görelim.

·
Genç iken kıvılcım çakar kanında

Sağlığın kıymeti yoktur yanında
Yiğit belli olur er meydanında
Yokuşta görelim düz'de görelim..

İşine gelmiyor tembellik serde
Yazdıkların çıkmaz, bir iken dörde
Yazmadığın derman olmuyor derde
Kalemde kağıtta yüz'de görelim..

Ötur, kalk, ağır ol, yerine yakış
Duyguna yansısın baktığın bakış
Doku satır satır yaz nakış nakış
Halıda kilimde bez'de görelim..

Görelim Ihvani baharda yazda
Görelim Konak'ın ordaki tuzda
Burnunu çizdiğin çaydaki buzda
Yerliköy içinde gez de görelim..

Neyse arkadaşım yazmazsan yazma
Yazsan yazmasan hoş, yeter ki kızma
Boşa ısrarcıyım morali bozma
Alışık biz seni naz'da görelim.

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

G65 Hasan Unutma Haber Et

(Çocukluğumun geçtiği Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne ithafımdır)

Üşütmüşüm Hasan, hastayım emme,
Dağılgana gidekene haber et.
Hastaymış arkadaş, gelemes demme,
Külfüyüğe gidekene haber et.

Yufkayla yımırta azık gatalım,
Alıp yanımıza, olta atalım,
Köprünün orada balık dutalım,
Gızılırmaya gidekene haber et.

Garibin Aliyle gidek çalığa,
Çiğdem toplayıp da goyak ya'lığa,
Güllevük suyundan içek sa'lığa,
Aculüye gidekene haber et

Domatesle biber, ekmek alırık,
Belki ağşamaca orda galırık,
Bayat Çayı'n orda mantar buluruk,
Yılğınmaya gidekene haber et.

Bahar gelsin goyununan, guzuynan,
Yemek yapak, Yelli Köyün duzuynan,
Çıhip da gel ayağının tozuynan,
Gaynarcıya gidekene haber et.

Köy önünden Aydoğan'a gidelim,
Yamaçtan da köyü, seyir edelim,
Bahar gelsin köyde culuk güdelim,
Yelli Köye gidekene haber et.
Çocukluğa gidekene haber et.

Suat Zobu

SEVGİLİ ARKADAŞIM HASAN ŞEN (IHVANİ)

Yerli Köy'ün yetiştirdiği şairlerden Ihvani Şen'e ait bir şiir:

GOBELLER

Toy ceylannar gine cacık derdinde,
Ortacıya gidelim mi, gobeller?..
Birikmişler taa Suylanın ardında,
Gaynarcıya gidelim mi, gobeller?..

Çorağın kıysına doğru gidelim,
Ördan Yerliköyü seyir edelim,
Dana, sığır, koyun, kuzu güdelim,
Yılğınmaya gidelim mi, gobeller?..

-
Musluğun yanından firik ederik,
Kepirin gırında gavurub yirik,
Anamgil asbab yur; bizde çimerik,
Garşı guyya gidelim mi, gobeller?..

-
Hasan Hocam Yerliköyün Ihvanı,
Cami boş olursa sıkılır canı,
ŞENlenecek bizim köyün her yanı,
Çalhamıya gidelim mi, gobeller?..

-
İHVAN-İ ŞEN - 2012

.

Yerliköy Bizimköy

G66 Hasretim

İnsanların, yeri-göğü yaradan,
Bir ALLAH'ı bilmesine, hasretim.
Karlı dağlar, kalkıversin aradan,
Gurbetliği silmesine hasretim.

-
Eremedim, Yerliköyün sırımına,
Süremedim, somunları Fırına,
Eski'nin İrbamin, Otluk Kırına,
Koyunları, salmasına hasretim.

-
Kulun kusurunu vurma tokmağa,
İnsan O ki bir gönülü yıkmağa,
Koca Bekir Yağ sanarak Ekmağa,
Mintakları çalmasına hasretim.

-
Bu Aşıklık vardır benim derdimde,
Kul borcunu bırakmam ardımda,
Aşık İHVANİyim kendi yurdumda,
İMAN ile ölmesine Hasretim...

-
İhVani ŞEN-Sarayönü.1979.

..
Hassan Hocam İhvan olsam, N'olurdu,
İhvani Şen

Yerliköy Bizimköy

G67 Hayırsever Dedem

Dedem rahmetli çok hayırseverdi. Karaoğlankırı'nın oradaki Musluk'u O yaptırmış. İçindeki ağız kapaklı oluklarına, gelen geçen için diye her gün içme suyu doldurtuyordu. Her yıl oraya su dolduracak bir kişiyi ücreti mukabilinde tutar devamlı suyun doldurulmasını sağlardı. Bu kişi eşeklerin üzerindeki fiçılarla su taşır, olukları doldururdu.

Dedem vefat ettikten sonra bu geleneği uzun zaman Rahmetli Abdurrahman Amcam devam ettirdi. Daha sonraları oraya su dolduracak, kişi bulamayınca su doldurma işi aksamaya başladı. Abdurrahman Amcam kendisi ara sıra su götürür, doldururdu. Sürdüremedi bıraktı, Musluk da sağından solundan yıkıla yıkıla harap oldu gitti...

Dedemin enteresan hayırseverlikleri vardı.

Eski caminin minaresini ahşaptan O yaptırmış mesela. Yeni cami yapılırken eski cami ve minaresi de yıkılmıştı doğal olarak. Ahşap iskeletli, dışı sac kaplı bir minareydi.

Mezarlığa kerpiç evi yaptırmıştı. Her yıl gene ücretle kerpiç döktürür, vefat edenlerin sapıtmasını kapatmak için gerekli kerpiçler oradan alınırdı. Şimdilerde o kulübeye kerpiç yerine tuğla konulmakta, sapıtma için tuğla kullanılmaktadır. Aynı kerpiç evini Üçdam Köyü'nün mezarlığına da yaptırmış, oraya da ücret karşılığında kerpiç döktürerek oradaki kulübeye doldurtuyordu.

Ekinler biçilip buğday evin önüne geldiğinde çocuklara, yoksullara verirdi gönlünce.

Daha neler, neler...

Mekânın cennet olsun dedem, nur içinde yat.

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

G68 İhvani Şen Yaşamı

YAŞAMI:

1958 Yılında Çorum / İskilip / Yerliköy' de doğdu (Doğum yılının doğrusu 1960 olabilir). Yerliköy İlkokulunu bitirdi. Daha sonra Kuran Kursunda okudu. Tam Hafız.

Uzun yıllar Çorum İl Halk Kütüphanesi'nde memur olarak çalıştı. Tayininin Ankara'ya çıkması ile bu şehirde de çalışıp emekli oldu. Halen Ankara'da ikamet etmektedir.

Hasan Şen'in en büyük özelliği bir okuduğunu hafızasına yazarak asla unutmamasıdır. İrticalen şiir yazmaktadır / (Tabiri caizse) söylemektedir.

Konya Aşıklar Bayramı'nda kazandığı pek çok ödülü vardır. Düğünler, Televizyon Programları, Konserler gibi etkinliklerde sunuculuk da yapmaktadır.

Pek çok şiiri vardır, ancak bunları yazılı hale getirmemekte, ezberinde tutmaktadır. Çalınacağı endişesiyle "EMEK HIRSIZLARI"ından korkmaktadır. Zaman zaman bu şiirlerini ağzından cımbızla almak mümkün olmaktadır (Suat Zobu olarak habire baskı yapıp, imbikten damlatır gibi almaya çalışıyorum :)).

Şiirlerinde mizahi unsurları ustalıkla kullanmakta; doğaçlama olarak gayet doğal, akıcı bir üslupla diyeceğini deyivermektedir.

ŞAİR..ŞEN SUNUCU.
(HASAN ŞEN HOCA)
CEP.0538.221.03.03.

-

.Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

G69 İnsan ve Toplum

Mehmet İpek YAZISI:

(Aşağıdaki yazı Mehmet İpek kardeşimizden geldi. Güzel bir yazı yazmış sağolsun. Kendisine çok teşekkür ederim. S. Zobu)

Hayatta toplum düzeninin sağlanması ve yürütülmesi İNSAN'a bağlı bir görevdir. İnsanın toplumda hak ettiği yerini alabilmesi, o topluma büyük çabalar sonucu katkı sağlaması ile olabilmektedir. Kimi insan vardır ki; memleketinin kültürünü, yaşamını, varlığını tanıtmak ve bazı değerlerini yaşatmak için büyük çabalar sarf etmektedir. Bu kişiler hiçbir menfaati olmaksızın kendilerini bu yola adanmışlardır. Bu çaba pek çok şekilde olabileceği gibi şiirle, yazıyla, sözle de olabilmektedir.

İşte bunun örneklerinden köyümüzde de Suat Zobu ve Şair Hasan Şen vardır. Bu insanların büyük fedakârlıklarla önderlik yaparak köyümüzü (YERLİKÖY) tanıtmaya çabalarından ben şahsım adına gurur duyuyorum.

Bu konuda kendilerini ayrıca tebrik ediyorum.

Keşke bizler de maddi ve manevi olarak katkıda bulunup köyümüz adına fedakarlık yapsaydık, yapabilseydik. Yapamadığımız gibi bazılarımızda maalesef bu kişileri yazdıkları sözlerinden dolayı eleştiriyorlar. Ben bunları esefle kınıyorum. Örnek olması açısından söylüyorum, Peygamberimizin ve İslam âlimlerinin nasıl insanlar olduğunu Suat Zobu daha iyi bilir. Çünkü biliyorum ki kendisi okuyan, araştıran, yazan ve üreten bir kişidir. Yazdıklarını da bizlerle olduğu gibi başkalarıyla da paylaşan birisidir. Kimin kim olduğunu bilmeden eleştirmenin, hele hele inanç boyutunu sınamanın cehaletten bir adım olduğunu bilmemiz gerekir.

Ne mutlu bize ki köyümüzde az da olsa araştıran, yazan insanlar var. Bizim köyümüzde ölenler ile adetlerimiz, törelerimiz, gelenek-göreneklerimiz yeniden canlanıyor, gelecek kuşaklara bazı değerlerimizi aktarma imkanı doğuyor. Bu yazılanlarla zaman zaman Karaoğlan Kırığı'na, Irmağın serin sularına, Yılğınlığın yılğınlarına ulaşıyoruz. Nefes Dede'nin, Türbe'nin, İpek Efendi'nin manevi huzuruna çıkıp, Dağılğan'ın düzündeymiş, Güllevik'in gözünde dolaşıyoruz. Musluk'ta firik yediğimiz oluyor.

Gene bu insanların fedakârlığı ile oluşturulmuş bu sitemiz var "Yerliköy Bizimköy". Zengin içeriği, güzel paylaşımları ile başka köylerin sitelerinden çok farklı. Merak edenler lütfen başka köylerin sitelerini incelesinler. Yazılar, şiirler, bilgiler var bizimkinde. Hemen elimizin altında ulaşabileceğimiz binlerce resim..

İnsanlarımız hakkında kısa kısa da olsa anılar yazılıyor. Bilmem bu anılardan okuduklarınız var mıdır? Bu anılarda insanlarımızla ilgili hiçbirisinin hakkında övgüden başka karalama diye bir şey yazılmıyor. Ölenlerin taziyesi, hasta olup da şifa bekleyenlerin bilgisi bu sitede yayınlanıyor. Pek çok şeyden bu site sayesinde haberimiz oluyor.

Ben gene de yanlış yazanların hatalarından vazgeçip ileriye yönelik katkılar sağlamasını temenni ediyorum. Ayrıca insanların aslını, neslini, gelmişini-geçmişini iyice tanımlarını tavsiye ediyorum.

Allah'a emanet olunuz.

22 Ocak 2019
Mehmet İpek

Yerliköy Bizimköy

H70 İş Bitiyo mu

Ihvani'ye aşağıdaki şiiri yazdım:

-
TAŞLAMA

-
Ihvani'yi duydum bir büyük şair,
Şiir yazsa n'olur köyüne dair,
Resim göndermesin yazsın bol şiir,
Yazarsa elalem alır kokusun,
Yazsın da buradan herkes okusun.

-
İrticalen söyler bilirim onu,
Arkadaş yazsana "köyümüz" konu,
Kafayın içinde kalacak sonu,
Dilin tatlı tatlı sözler dokusun.
Şiir yaz buradan herkes okusun...

-
Hasan Şen Ihvani kardeşime selam ve sevgilerimle...

-
(Hadi yazma bakalım :)))
Suat ZOBU

-
Vay sen misin yazan, öyle bir zehir zemberek cevap geldi ki:

-
İHVANİ ŞEN'DEN CEVAP GELDİ:

İŞ BİTİYO MU?

-
Cenaze oluyo erişemiyok,
Bi şiir yazmakla iş bitiyo mu?
Duğünde Bayramda, görüşemiyok;
Moralim bozmakla iş bitiyo mu?

-
Tabanca atarak, huzur bozuyon,
Hoplayıp-zıplayıp birden azıyon,
HasaNoca DuA etse gızıyon;
Hocaya gızmakla iş bitiyo mu?

-
Ey ihvAnım eski Dostlar neden yok,
Hastaları ziyarete giden yok
Akrabalık hatırını guden yok
İnsanı üzmele iş bitiyo mu?.

-
İHVAN-İ ŞEN

Yerliköy Bizimköy

H71 Karaoğlan Kırı

Karaoğlan Kırı baba toprağım
Oralarda geçti en güzel ağım
İzim durur orda kopmuyor bağım
Boz toprak gözüme ttyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Buraya babamın teri döküldü
Burada Dedemin beli büküldü
Ekinden daha çok ömür ekildi
Gnm orda doğup batıyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Uzun Tarladaki Dedemin bağı
Kokar ılgın ılgın dalı yaprağı
Karaoğlan Kırı Bağ'ın toprağı
Seherde bülbülü ötüyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Abdurrahman Amcam durur orada
Mehmet Amcam keser vurur orada
Ahmet Amcam gençtir yrr orada
Babamsa işlere yetiyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Ekin biçilirdi tırpanla hem de
Orda huzurluyduk iş bu âlemde
şap kağnısı saptan geldiği demde
zlemi içimde yatıyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Amcalar çalışır biz de giderdik
Kendi tarlamızdı kuzu gderdik
rn kaldırırdık şükür ederdik
Geçmiş canıma can katıyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Evden ekmek götürdüğümüz günü
Boğazımda düğüm anınca dn
Çocukluk insanın bitmez düğünü
İçimden içimden tutuyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Babamgil duruyor ekin biçerken
Anamgil ordalar kavun seçerken
Römork gölgesinde ayran içerken
Özlem başucumda bitiyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-
Gözlerim doluşur dn anınca
Anam babam orda durur sanınca
Havadan koklayıp sudan kanınca
Kırpık bulut bulut atıyor her gün

Görünce yüreğim atıyor her gün..

-

Kin nefret düşmanlık gelmez kastıma
Gerek duymuyorum başka kostüme
O topraktan atın benim üstüme
Hayat sona doğru itiyor her gün
Görünce yüreğim atıyor her gün..

-

Suat Zobu

-

(Bağdan falan eser kalmasa da sorun değil. Zaten özlemimiz de geçmiş günlere. Vefat edenlerimizi rahmetle anmış olduk. Mekanları cennet olsun.)

Yerliköy Bizimköy

H72 Kiraz Ağacı

Evinin önündeki bahçesinde uygun bir yer buldu. Bir çukur kazdı.

- Kolay gelsin yeğeeen!

Başını kaldırdı, dönüp baktı; Bilal Dayı.

- Hoş geldin, sefalar getirdin. Sağolasın Bilal Dayı, dedi.

- Ne yapıyorsun?

- Kiraz ağacı dikiyorum.

Mayıs Ayının ortaları falan.

- Ama bu mevsimde dikilen ağaç tutmaz ki..!

İçi "cızz" etti, ya tutmazsa. Bozuntuya vermedi, anında bir muzurluk düşündü.

- Tutacak Dayı, bu cins bir ağaç; göreceksin sana kiraz bile yedireceğim.

Aradan günler, aylar geçti. Kiraz mevsiminde gitti çarşıdan birkaç kilo kiraz aldı. Diktiği ağacın dallarına kirazları tek tek bağıladı. Sağına soluna geçip iyice kontrol etti. "Bu iş tamam" dedi.

Gitti çağırmaya. Hah işte orada.

- Bilal Dayı, Bilal Dayı, döndü Bilal Dayı:

- Buyur yeğen.

- Gel sana kiraz yedireceğim.

- Ne kirazı?

- O diktiğim ağacın kirazı,

- Verdi mi?

- Verdi, verdi; hem de nasıl, gel sen.

Aldı, götürdü. Bahçede kiraz ağacına biraz uzakça bir sandalye çekip Bilal Dayı'yı oturttu. Kirazın dalları yıkılıyor meyveden. Gidip elindeki sahana ağaçtan kiraz toplayıp getirdi, Bilal Dayı'ya verdi.

- Buyur Dayı ye bakalım.

"Allah Allah bu nasıl olur?" diye düşündü, "Benim bildiğim o mevsimde dikilen ağaç tutmaz, hele hele aynı yıl dikilen ağaç meyve vermez. Buradan gözüm de fazla seçemiyor ya, ağaçta kiraz dolu; ulan bu işte bir iş var sanki, ama herif dalından topladı getirdi. Gidip yakından baksam ayıp olacak. Amaaan Bilal kirazını yemeye bak".

- Nasıl Dayı, beğendin mi tadını?

- Hmmhh, lokum gibi maşallah yeğen.

Kirazı yedi, kafası allak bullak çıktı bahçeden. Kafasında bir sürü soru ile tuttu evinin yolunu. Kel Mehmet arkasından kıs kıs gülüyordu.

O ağaç tuttu mu? Eskiler "Bir ağacın tutup tutmadığının anlaşılması için üzerinden Ağustos geçmesi lazım" derlerdi. Tutmasa bile Ağustos'a kadar yeşil kalır, sonra kurumaya başlar ağaç. Kiraz mevsimi de Ağustos'dan önce tabii. O ağaç tutmamıştı aslında... Yerliköy

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

H73 Koca Osman

Osman İpek, nam-ı diğer Koca Osman. Hakikaten Koca Osman'dı. Cüssesiyle Koca Osman, adamlığıyla Koca Osman'dı. Adam gibi adamdı. İnsanlığıyla insandı. Dostuna dosttu, kafasına koyduğu işi de yapardı. Pek çok kişiyi işe yerleştirmiş, pek çok kişiye mutlaka iyiliği dokunmuştur.

Çok siyasetçiydi; AP döneminde yaptıramadığı iş yoktu. Demirel'le direkt olarak görüşebilen ender insanlardan biri. Bizim İskilip dolmasını Demirel'e yediren kişi. Köyün yolunu, yeni camisini o yaptırdı. Telefonu, elektriği o getirtti. O olmasa gelmez miydi bunlar? Elbette gelirdi ama 5-10 sene sonra gelirdi. Allah razı olsun.

Okulda "Allah şeker verebiliyor mu? Bakın ben veriyorum" diyerek çocuklara dinsizlik aşılama çabasına girişen öğretmene soluğu Erzurum'da aldırdı. Küçük-büyük demez herkesle samimice konuşurdu. Küskünleri barıştırır, arası bozulanların arasını bulmaya çalışırdı. Zengin-fakir demez herkesin evine girer, birer suyunu içerdi hiç değilse. En azından yoldan geçerken seslenir hal-hatır sorardı. Kibirilenmezdi. "Senin servetin kadar benim borcum var" diyecek kadar da alçak gönüllüydü.

Hüseyin İpek (Gökçe) küçük kardeşiydi, çok yakışıklı biriydi. Yeşilçam'dan davet gelmiş gitmemiş. Sonraları kalp kapakçığından ameliyat olmuştu. Doktorlar 10 yıl gider demişler; O, kardeşiyle ilgili bu 10 yılı sayardı. Gerçekten 10 yıl falan sonra vefat etti kardeşi. Aradan fazla uzun zaman geçmedi. Kendisi çok da yaşlanmamıştı aslında. Takdiri ilahi bir gün duyduk ki Koca Osman vefat etmiş. Cenazesine yetişebildik. Tarla ilaçlarken zehirlenmiş mi, yoksa kalbi "Artık yeter" mi demiş bilinmez, vade yetince... Allah rahmet eylesin, mekanları cennet olsun.

Oğlu Mustafa; İncek taraflarında akrabalarıyla bir koyun kesmişler, et yapmışlardı. Biz de çocuklarla o taraftan geçiyorduk. Biz de o koyundan nasibimizi aldık. Bunu şunun için anlattım: O rahmetli oğlunun sofrasına oturmadığımızı duysa müthiş derecede kızar ve kesinlikle küserdi. Bunu düşünerek hiç tereddüt etmeden, hiç yabancılık çekmeden oturduk sofraya.

Oğlu Tahsin İpek'ten:

["" Babamla ilgili bir anımı anlatmak istiyorum:
10 yıl önce köydeki evimizde bir kart buldum, eski yıllardan babama yazılmış. Adreste Malatya yazıyordu. Ben de Malatya'da görev yapıyordum, 5 yıl sonra kartın sahibini telefonla buldum. Bir yurttta müdürlük yapıyormuş. Yanına gittim, babamı söyledim. Bana sarıldı, vefat ettiğini söyleyince çok üzüldü. Hemen telefona sarıldı ve "Bugün ki hatime Osman İpek'i de ekleyin" dedi.
Ben İskilip'te görev yaptığımı düşünmüştüm meğerse "79 yılında Konya Beyşehir'de Mehmet Ağabeyim vasıtasıyla tanıştığımı, kaymakam tarafından uzun süre açığa alındığımı" söyledi. "Osman Amca kurslar için beni Ankara'ya getirdi, bakanlıkta bir sürü tanıdığı vardı. Tekrar görevime iade edildiğim gibi memleketim Malatya'ya da tayinim yapıldı" dedi. "Nasıl unutturum Osman Amcanın iyiliğini" diyerek gözleri doldu. Bizlere buna benzer çok mutluluk yaşattığı için ona hep duacıyız ve onlara layık olmaya çalışıyoruz. Mekanı, mekanları cennet olsun. (AMİN).""]

Damadı Mehmet İpek'ten:

[Osman İpek benim hem amcam hem de kayın babamdır. Tahsin'in Malatya'da Osman babamın eski tanıdığını bulduğu şahıs işe asıl benim tanışımdır. Bu şahsın ismi Kadir'di. 1980 ihtilalinde Ben Konya'nın Beyşehir İlçesi'nde astsubay olarak görevde iken Kadir bey de o zaman Beyşehir ilçe Tarımda memur idi. Darbede ilçe Kaymakamı olan, sol

görüflü zat bu Kadir Beyi dindarlığından dolayı açığa aldirtmişti. Tam o zamanda da Osman babam Beyşehir'e bize gelmişti. Osman babamla ben Kadir beyi tanıştırdım, "baba bu arkadaşı Komünist Kaymakam dindar diye açığa aldı. Kaç aydır maaş alamıyor" dedim. Osman babam Kadir beye "ben haftaya Ankara'ya gidiyorum, sende benimle gelir misin" dedi. O da hemen kabul etti ve beraber Ankara'ya gittiler. O zaman Çorum Milletvekilinin anne veya babası ölmüş. Tam o esnada Kadir Bey de Mevlit okumuş. Osman babam vekile kadir beyin durumunu anlatmış. Vekil de "sen tayinini söyle nereye istersin" demiş. Kadir bey de "efendim ben Malatyalıyım orayı isterim" demiş. Kadir beyin açık hali de kaldırılarak Malatya'ya tayini yapılmış. Kadir bey Malatya'da emekli oluncaya kadar çalışmış. Yıllar sonra Tahsin Malatya'ya tayin olunca ben Tahsin'e "orada iyi bir tanıdığımız (Osman babayın adamı)Kadir bey var, mutlaka onu bul" dedim. Kadir beyi tarif ettim. Tahsin de adamı bulmuş. Adam da vaktiyle Osman Babamızın yaptığı iyiliğin karşılığını manevi olarak ödemiş.

Allah onlardan razı olsun. Osman babamın ve onun gibi kişilerin Mekânı Cennet olsun.]

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

H74 Konak ve Tuz Gölleri

3 grup halinde tuz gölleri vardı köyümüzde. Birisi köyün hemen girişinde, KocaBekir'in evinin alt yanında, birisi killik burundan gelirken Konağa gelmeden sağda, Sapdere'nin yanında, diğeri de Karşı'da, Yamaç tarafındaydı. Oraya Karşı Göl derlerdi. Tuz üretme yöntemi çok basitti. Göllerde biriktirilen tuzlu su buharlaşmaya bırakılır, tuz tortularının çökelti halinde dipte kalması sağlanırdı. Böylece katman katman tuz oluşur, oluşan bu tuzlar da tabandan sıyrılarak kenarlara yığılırdı. Köyümüzün ve çevre köylerin tuz ihtiyacı buradan sağlanırdı.

Köyümüzdeki "TUZ" ile ilgili olarak; İskilip tarihine bakıldığında taa Romalılar dönemine kadar giden bir geçmiş sözkonusudur. Tuz için savaşlar yapıldığı tarihi kayıtlardadır. Tuz ise Çukurköy ve Yerliköy'de vardır.

Bizim köydeki tuz göllerini devlet işletir, 8-10 tane işçi çalıştırırdı. Köyün girişinde ve karşı gölde küçük iki adet lojman vardı. Gene karşı gölde epeyce büyük bir tuz deposu mevcuttu.

"Konak" denilen bir binayı da bu işletmenin müdürü konut olarak kullanırdı. Bu Konak köyümüz yaşamına o derece sinmiştir ki burası "Konak" ismiyle anılan bir mevki haline gelmiştir. Konak, Konağın Yanı, Konağın Önü tabirleri oluşmuştur.

Köyümüzde bulunan tuz göllerini zaman zaman sel basardı. Bu yüzden bazı göller köreldi. Zaman içerisinde buradan çıkarılan tuzun (sanırım) ekonomik olmaması nedeniyle bu işletme kapatıldı. Çalışan işçiler Çankırı ve Kırşehir'deki işletmelere gönderildi. Konak müdürsüz kaldı. İçinde insan yaşamayan yapılar çabuk çökmüş, Konak'ta kısa sürede harap oldu. Şimdi Konak önüne harmanlar kuruluyor, bu harmanlara gelen çocuklar içine girip oyun oynuyorlar. Harap olmuş Konak'ın her an göçme tehlikesi nedeniyle çocuklar için büyük risk vardır.

Keşke köyümüzde bulunan bu Konak korunabilseydi, binanın sağlam kalması açısından muhtarlık binası, misafirhane gibi amaçlarla kullanılabilirdi.

Konak'la ilgili, Konak sağlamken, içinde insanlar yaşarken, balkonunda insan varken çekilmiş bir resim görünce eskiler gözümün önüne geldi de; tüm değerlerimiz yavaş yavaş yok oluyor. Yerliköy

Sevgiyle...

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

H75 Köyde Kış Var mı Gobeller

Yine duman duman olmuş Yelliköy
Yamaç'ta ağaran kar mı gobeller
İs ile pus ile dolmuş Yelliköy
Guzine sobalar var mı gobeller..
**

Guzine sobayı kursunlar hele
Borana aşını vursunlar hele
Evlerde barklarda dursunlar hele
Odanın içleri dar mı gobeller..
**

Odalar dar gelir soba yanınca
Karakıştan zemheriye dönünce
Çayın suyu savağında donunca
Zaman geçirmesi zor mu gobeller..
**

Zaman geçmez köyde yalnız başına
Arkadaş olmalı uygun yaşına
Bir duman çökünce Türbe kaşına
Çaresiz zarıman zar mı gobeller..
**

Çaresiz kalmayın eve kapanıp
Yufka ekmek dürün pendire banıp
Ayaza çalınca ısındı sanıp
İçeri dışarı bir mi gobeller..
**

İçeri dışarı girip çıkarken
Çamurdan çaylaktan isten bıkkarken
Buz gibi su ile yüzün yıkarken
Gülerler hayır mı şer mi gobeller..
**

Güler ahbabların çaylar masada
Sohbet koyulaşır dertte tasada
Sohbetin konusu geniş olsa da
Dünyayı konuşmak ar mı gobeller..
Köyde sohbet gibi var mı gobeller..
**

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

H76 Kurban Derisi

Yıl 1975, Ortaokul 2 ya da 3. sınıftayım, Kıbrıs Harekatı yapılabili 1-1,5 yıl olmuş. Milli duygularımız her zamankinden daha kabarıktır. Milletimiz, ülkemizin her dara düştüğünde olduğu gibi askeri kuruluşlara falan habire yardım yapıyor. O zamanlar Mehmetçik Vakfı yoktu sanırım.

Ben de bir şeyler yapmak istiyordum..

Kurban derileri..!

Bayram yaklaşıyordu. Her yıl birileri geliyor kurban derilerini, şuraya topluyoruz, buraya topluyoruz diyerek toplayıp götürüyorlar. Nereye, kimlere gittiği belli değil. Bizim köyde kurbanlar bayramın 1. Günü kesiliyor, o gün etler de, deriler de yerini buluyordu. Yanlış hatırlamıyorsam Hava Kurumu da deri topluyordu ama bayramın 4. Günü falan geliyorlar, o zamana kadar da deri meri kalmıyordu. Ya da hiç gelmiyorlardı.

Ben de derileri toplayıp Türk Hava Kurumu'na vereceğim. Kesin kafaya koydum.. Bayramdan önce deri alabileceğimi düşündüğüm evleri tek tek dolaşım, niyetimi anlattım. O tarihlerde Erzurum Ziraat Fakültesi'nde okuyan Celal Abi'yi görünce fikrimi ona da söyledim. "Çok iyi düşünmüşsün, ben bizimkilere de söylerim. Bizim deriler de senin" dedi.

Bayram günü önceden sözünü aldığım evleri traktörle dolaşarak derileri topladım. Birkaç kişi sonradan kıvırttı. Birkaç kişi de hesapta olmadığı halde verdi. Sonuçta 30 kadar büyükbaş, 10-15 tanede küçükbaş derisi topladım. Herkes derisini zaten tuzlamıştı ama rahmetli anam ve kardeşlerimle derileri tek tek elden geçirip ilave tuz serptik. Çok meşakkatli bir iş ama hiç birimiz erinmedik, yerinmedik.

Bayram sonu kendi traktörümüzle İskilip'e götürdüm derileri. Buğday Pazarının karşısındaki, mavi zemin üzerinde uçak resmi bulunan tabelasını hep gördüğüm Türk Hava Kurumu'nun üst kattaki bürosuna çıktım. Görevli memura durumu anlatıp deri getirdiğimi söyledim. Ben umuyordum ki adam yerinden kalkacak, beni gözleri yaşararak karşılayacak, takdir dolu sözlerle "helal olsun kardeşim ne iyi etmişsin" diyecek sanıyorum. "Ulan bizim başımıza ne işler açıyorsun" tavrıyla "Biz direkt olarak deri almıyoruz, sen derileri sat parasını bize getir" dedi, gayet soğuk..

Haydaa..

"Ben deriyi kime satayım ki?" diye sordum hayal kırıklığıyla, hayretle.. "Mal Pazarının orada deri alanlar var, onlara sat, parasını getir" dedi.

Mecburen çıktım kös kös..

Mal Pazarında buldum dericileri. Anan aşağı baban yukarı derken 119 Liraya sattım. "Hava Kurumuna bağışlayacağım hiç değilse 120 yap" dedim adama. Götürüp 120 Lirayı yatırdım, makbuzunu aldım. İndir bindir anamdan emdiğim burnumdan geldi ama kimseye de bir şey diyemedim, çektim sineye..

Ne kadar ağırmış meğer o deriler..

Birkaç kişi, yaşlı başlı birkaç kişi hem de, laf söz etmişler. Duymuştum. Öğlen namazında tam cemaat camiye girecekken o laf söz edenlerin gözlerinin içine makbuzu soka soka "Ben kurban derilerini topladım, götürüp 120 Liraya sattım, onu da Türk

Hava Kurumu'na yatırdım. İşte makbuzu. Bu makbuzu buraya yapıştırıyorum. Kötü laf edenlerin de, bu makbuzu buradan çıkaracak olanın da ..."
Makbuzu kapiya yapıştırdım. Bir kaç kişinin "ne iyi ettin ama" gülümsemesini hissettim..

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

H77 Mahmut Dayı Halil Eniştem Ağabeyim

Mahmut Dayı vardı.

Bizim köyde biz kendimizden büyüklere "Dayı" derdik. Ona da "Mahmut Dayı" diyorduk haliyle. Asıl adı Mahmut Koçak.

Varlıklı biriydi.

Güler yüzlüydü. Şakacıydı. Ceketini omuzunda, başında şapkası herkesle barışık gezerdi.. Halil Eniştem vardı. Satı Teyzemin kocası. Halil Bıyık. Halil Ağa denilmesinden çok zevk alırdı. Ağabeyim Burhan Zobu. Kulakları çınlasın Burhan Ağabeyim çok takılırdı ona. Birbirlerini çok severlerdi. Mahmut Dayıyla da iyi anlaşırdaydı Ağabeyim. Ağabeyim Halil Eniştemin damarını iyi bilirdi. Eniştem nelerden hoşlanır, nasıl pohpohlanır bilirdi. Eniştem övünmeyi, övülmeyi çok severdi. "Enişte göğsün çok kabarıyor, gene cüzdan dolu herhalde" derdi Ağabeyim.

Yeleğinin yada ceketinin iç göğüs cebine koyduğu cüzdanını dışarıdan yoklayıp okşayarak:

- Eh işte, epeyce var eniştenin, derdi. Ağabeyimin ısrarla "Enişte ver de bi bakayım" demelerine nazlanır, vermezdi cüzdanı. Bazen zorla alırdı Ağabeyim. Gerçekten doluyorsa fazla nazlanmaz, boşsa çok nazlanır, vermek istemezdi..

Genellikle de cüzdanda fazla bir şey olmazdı aslında. Öyle durumda Eniştem altta kalır mı "Eniştenin tam da boşalmış zamanına denk geldin. Dün görecektin ki a. k.! ! " derdi gülerek.

Kel Nori'nin tandırının üst çaprazında rahmetli Halil Eniştem, Mahmut Dayı falan Suylan manzarasına doğru otururlar şakalaşırlardı. Sırma Abılam rahmetli de olurdu bazen, bazen de rahmetli Ali Ağa. Bazı bazı Ağabeyim de katılırdı onlara, başkaları da olurdu çoğu kez. Bazen de ev oturumalarında buluşurlardı akşamları falan.

Hele kışın.

Gürül gürül yanan sobanın başında Güllevik suyundan demlenmiş çaylar içilirken Halil Eniştem lafı döndürür dolaştırır o sene olabilecek gelirine getirirdi. "Eniştenin bu sene ekinler falan ne kadar çıkar, ne kadar para eder acaba..? " derdi.

Ağabeyim başlardı hesap yapmaya "Ekinden şu kadar, piringten şu kadar, ayçiçeğinden bu kadar gelirin olur Enişte, mercimekten de şu gelirse.."

Halil Eniştemin yıllık gelirinin en az 4 katı bir hesap. Eniştemin ağız kulaklarında. Bu hesapla köşeyi döndürüyor Ağabeyim resmen. Mahmut Dayı da kıs kıs gülüyor bıyık altından. "Vay yavrum vay, Halil bu kadar parayı nereye koyacaksın Alla'sen" diyor..

Halil Eniştem çok mutlu:

- Yok canım o kadar olmaz, der istemeye istemeye.

Sonra Ağabeyim başlar geri hesap yapmaya.

"Hadi yağmur yağmadı diyelim; ekinlerden şu kadar eksik çıktı, aydınlardan şu kadar eksik.." İçi "cız" der, hemen müdahale ederdi Halil Eniştem "Valla çok kestini eniştenin a. k." derdi. Sanki kazanılmış, harmana getirilip yığılmış da oradan kesiyor.

Mahmut Dayı duramaz "Lan Dünür, valla bu Burhan'ın hiç insafı yok yav. Bak nasıl fazla fazla kesiyor" derdi gülerek.. O da tasdik ederdi.. Gülüşürlerdi.. "Eniştenin hele bi daha hesapla hele..! "

Halil Eniştem 1993 Yılı Kasım Ayı falan, küt gitti kalpten. Mahmut Dayı da ona yakın.

Hey gidi günler hey.

Ölenlerimize Allah'tan rahmet dilerim. Mekanları cennet olsun..

Hayatta olanlara da sağlıklı mutlu ömürler dilerim..

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

H78 Mehmet Yağlı Hocamız Kel Tıngır

Hasan Şen Kardeşim Mehmet Yağlı Hocamızla kısa bir video çekimi yapmış. Videoyu çeken Fehmi Yağlı Kardeşimiz. Hasan her zamanki esprili haliyle o günleri yad etmiş sağolsun. AŞağıdaki videoyu mutlaka izlemenizi öneririm. Hocamız köyümüzde uzun yıllar Hocalık yapmıŐtı. Namaz surelerini, Kuran okumayı o öğretti bize Allah razı olsun. Taa o zamanlar saçları dökük olduğundan olsa gerek hepimiz Kel Tıngır derdik kendisine. İnsanları lakapları ile anmamızın sebebi o Şekilde daha kolay anımsandığı için. Bizim köyde özellikle eskilere Kel Tıngır deyince kimi kastettiğiniz hemen anlaşılır. Mehmet Yağlı Hoca deseniz o kadar etkili olmaz bence..

Onun hocalık yaptığı o zamanlarda İlkokula "OKUL", Caminin yanındaki genişçe tek odalı mekanda Hocamızın bizleri okutmasına da "HOCA MEKTEBİ" yada kısaca "mektep" derdik. Kışın gitmek neyse de yazın gitmek zorumuza giderdi. Çocuğuz ne de olsa. Bir yanda günlük güneŐlik hava, harmanlar, oyun oynamalar, bir yanda da mektebe kısılıp saatlerce hoca bekleyerek okuma.

Dedem rahmetli sürekli peŐimizdeydi. Yakaladığı her yerde "Hadi bakalım okumaya" der, bizi sevk ederdi Hoca Mektebine. Bizden başka kimse gelmezdi ki yazın..

Dedemin adını torunları olarak Yetiş koymuŐtuk. "Yetiş geliyor" uyarısının anlamı hepimizce bilinirdi.

Yazın; yazın yalnızca bizim gitmemiz Hocanın da pek işine gelmezdi sanki.

Bir gün Bağın Yanı'ndaki harmandan dedem bizi kışkışladı. Gelip Abdurrahman Amcangilin ambarının çatı arasına saklandık. Toplam 50-60 cm yüksekliğinde, tozlu mu tozlu o çatı arasına tikiŐ tikiŐ yattık. Dedem rahmetli de geldi Ambargol'a yattı. Horul horul uyuyor. Biz orada sıkıŐıp kaldık. İnilecek tek yer var, Dedemin yattığı yer. Sırayla kafayı hafif uzatıp bakıyoruz Dedem duruyor mu diye. Bir ara Dedemle göz göze geldik, boncuk gibi çatı arasına dizilmiş gözlerle.. "Vay köpoğlu köpekler siz burada mıydınız" dedi öfkeyle. Baston menzilinın dışına, çatı arasının içlerine doğru biraz daha süründük. Üst baş periŐan. Dedem asla küfür etmezdi. En kötü lafı "Köpoğlu köpek"ti. Orada biraz kızdı, bağırdı, çağırdı, sonra gitti.

Bazen yaptığımız yöntemlerden biri de mektebin içinde bulunan sağlı sollu genişçe dolaplara saklanmaktı. Oraya saklanırdık Hocamızın gelişini pencereden gözetleyerek. Tek sıkıntısı Hocamızın orada uzun süre kalmasıydı. Riski o süre de aksırıp tıksırmak, ya da kıkırdamak. Allah'tan hiç yakalanmadık. Sessiz de olsa kıkırdardık. Hoca gelirdi, bakardı kimse yok, biraz bekler giderdi. Dolabın ırığından Hocanın hareketlerini de takip ederdik. Belki bir yarım saatlik zaman dilimiydi ama bize asırlar gibi uzun gelirdi..

Güzel günlerdi o günler..

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

H79 Muhtarlık Seçimi

Gobeller bazılarınız belki bilmezsiniz, bizim köy eskiden 4 parçadan oluşuyordu. Suylan muhtarlık değildi, bizim köye bağlıydı. 30-40 hane falan. O zamanlar Haşim Durağı'ndaki Çiftlik dediğimiz yer iki parçaydı. Hala da öyle ya. Kaldırım Arkı'nın bizim köy tarafında kalan kısmı bizim köye, Bayat Çayı tarafında kalan kısmı da Saray'a bağlıydı. Akkaya'nın oradaki Lapalılar denilen mahalle de 3 parça olup, Saray, Yerliköy ve Pancarlık nüfusuna kayıtlıydılar. Demek ki İskilip Bayat sınırı da tam buralardan geçiyormuş.

Şu anda Akkaya'nın orada bulunan Yeniköy isimli köy de yoktu eskiden. 70'li yıllarda Bayat'a bağlı Ahacık Köyü'nün bir parçası yanmış. Şimdiki Yeniköy'ün olduğu yere evler yapıldı ve o köy oluştu. Rahmetli Mehmet Amcam usta olduğu için oraya her gün yaya olarak çalışmaya giderdi.. Hatta laf lafı açıyor; Bayat'ta bir deli kaymakam vardı Ceyhan Demir isimli -Akıl küpü ve çalışkan olduğundan deli derlerdi adama. Onun da epey macerası vardı - Bayat'ı komple oraya indirmek için çok uğraştı ama başaramadan tayini çıktı, gitti. İstemeyen de çoktu tabii. Yenilikçi ve çalışkan adamı kim ister. Bizim köyün 4 parça oluşundan bahsediyorduk. Bu dört parçadaki seçmenler oy kullanmak için seçim günü bizim köye gelirler oylarını kullanıp giderlerdi. Seçimler de öyle çekişmeli olurdu ki.. Hele muhtarlık seçimleri.. İki grup vardı. Ali Ağa ve Koca Osman taraftarları ya da onların destekledikleri. Ben muhtarlık için silahların patlayıp, köyde rahmetli Topal'ın evinin orada silahlı çatışma çıktığını bile hatırlarım. Seçim günü Rahmetli Koca Osman ve Ali Ağa eş zamanlı olarak birbirlerinden habersiz "La gobeller, bi motur koşun da şu düzülere alın, gelin" derler, traktörlerle diğer parçalardaki seçmenler kırk türlü nazla getirilirlerdi. Onlara, ona göre de izzet ikram olurdu tabii..

Daha sonra uzun mücadelelerle Suylan'ın muhtarlığı ayrıldı. Muhtarlık bir olunca ne oluyor, ayrı olunca ne oluyorsa..?

Suylan'lı Kaya Çavuşu vardı. Mugallit (şakacı) adamdı. Kuzu güderdi Suylan Kırında. Ve derdi ki; Kürt'ün kocası (yaşlısı) kuzu güder, Türk'ün kocası çocuk bakar.

Ve derdi ki; Biz o muhtarlık seçimlerinde kimin traktörüne binip seçime gidersek kesin öbür tarafın adayına oy verirdik..

Mekanları cennet olsun..

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

180 Müslüman Dürüştür

Şair İhvani Hasan ŞEN
Yerliköy/İskilip/Çorum
0538 221 03 03,

MÜSLÜMAN DÜRÜSTTÜR SÖZÜ SENETTİR.
İMANI SAĞLAMDIR EHL.İ SÜNNETTİR.
ALLAH.A KUL MUHAMMED.E ÜMMETİR.
MÜSLÜMAN İYİ BİR İNSAN DEMEKTİR.

ŞAİR..ŞEN SUNUCU.
(HASAN ŞEN HOCA)
CEP.0538.221.03.03.

Yerliköy Bizimköy

181 Özlem Türküsü

Yamacın kaşına varıp otursam
Oradan köyüme baksam bir zaman
Aculü'de ya da Türbe'de dursam
Geçmiş zamanlara aksam bir zaman..

-
Özenmiş yaratmış Yüce Yaradan
Güller menevşeler bitmiş aradan
Kimler gelmiş kimler geçmiş buradan
Bir özlem türküsü yaksam bir zaman..

-
Ekmeği havası başkadır başka
Hasreti oturur gönülde köşke
Göz açıp kapayıp varaydım keşke
Baharın kırlara çıksam bir zaman..

-
Göreydim göz ile gündüz görümü
Varaydım bir güzde tarla sürümü
Alnım terleyerek dürüp dürümü
Arpa buğday pirinç eksem bir zaman..

-
Ahh çocukken yaşadığım çağ olsa
Genç olsam da anam babam sağ olsa
Uzun tarladaki eski bağ olsa
Ekin biçip tırmık çeksem bir zaman..

-
Zaman mefhumuna yetmedi fendim
Yokuşları çıktım inişten indim
Camimizde abdest alsa Efendim
İbrikle suyunu döksem bir zaman..

-
Suat Zobu

-
Yerliköy Bizimköy

182 Özlemim

.....

Köyüme şiir yazmadan olur mu?
Doğduğumuz, büyüdüğümüz, çocukluğumuzun geçtiği yer unutulur mu?
Hani bülbül dermiş ya "İlle vatanım, ille vatanım" diye.
Sonra serbest bırakınca gitmiş bir çalı dibine konmuş.
Aşağıdaki şiir "BENİM ÇALI DİBİM"e ithafımdır:
Çorum / İskilip / Yerli Köyü'ne

.....

Yine buram buram gözümde tüter,
Yürüyüp Irmak'tan varsam diyorum.
Bahar gelir çiğdem çiçekler biter,
Toprağına yüzüm sürsem diyorum.

-
Yüzüm sürsem toprağına, taşına,
Özlemim var baharına kışına,
Oturupta bir sobanın başına,
Dostlarla sohbete ersem diyorum.

-
Yaz-baharda Tekke Çayı coşunca,
Hasretliği gönlümüzden taşınca,
Aydoğan'dan Aculü'yü aşınca,
Yerli Köyü ordan görsem diyorum.

-
Kar yağarken Dağılgan'ın düzüne,
Harıl harıl yanmalı ki guzine,
Patlıcan gömüpte saman közüne,
Yufka ekmeğinen dürsem diyorum.

-
Kuzular baharın erken doğardı,
Kadınlar Irmak'ta davar sağardı,
Asma dumanlıysa yağmur yağardı,
Islanıp çamura girsem diyorum.

-
Kağnılar, öküzler, sabanlar vardı,
Harmanlar olurdu üç ay kopardı,
Kimi buğday biçer saman yapardı,
Ekin ekip tarla sürsem diyorum.

-
Ekin eker yorgun eve gelirdik,
Bire beş-on, belki on beş alırdık,
"Nimettir" der değerini bilirdik,
Şükür edip Hak'ka, dursam diyorum.

-
Suat ZOBU

.

Yerliköy Bizimköy

183 Peki Anam Peki Bacım

Gobeller siz bilmezsiniz de..

Bu anlatacaklarımı ben de bilmiyorum işin açığı.. Rahmetli Abdurrahman Amcamın, Rahmetli Mehmet Amcamın anlatımından alıyorum buraya.

Eskiden dağa oduna, ağaç kesmeye giderlermiş. Bizim çocukluğumuzda yoktu bu. Dorukseki'nin daha yukarılarına, Çerkeş'in, Akpınar'ın hizalarına kadar giderlermiş. Kağniyla ne getirebilirlerse işte.

Dedem rahmetli iki çift kağniyla gitmiş. Yanında daha tıfıl çocuk olan Abdurrahman Amcamla. Yol arkadaşı olarak da Coruk'la gubaşmışlar.

Sabah tanyeri ağarırken çıkıyorlar, öğleden sonra ancak varıyorlar. Kağni bile olsa belli bir yerden öteye gitmiyor. Yol yok, iz yok ormanda. Kağninin ulaşabildiği yere kadar kestiklerini taşıyacaklar, gece de orada kalarak bir iki günde yükü hazırlayacaklar, gene erkenden yola çıkacaklar ki akşama köye kavuşabilsinler. Çünkü dolu yükü köye dönmek daha da zor.

Dere-tepe, taş-kaya başlıyorlar kesmeye. Dedem kesiyor, Abdurrahman Amcam elinden geldiğince yardım ediyor. Coruk biraz aralıklı çalışıyor. Orman dediğin dere tepe. Düz bür yer değil ki verip mi verip. Derken Dedem Rahmetli dengesini kaybedip düşüyor. Kafasını bir taşla çarpıyor. Elini atıyor al kan. "Abd'aman, yetiş Abd'aman" diyor feryat figan (Dedem Abd'aman derdi) . Amcam koşuyor çaresiz..

- Oğlum bak bakalım kafama 'Kırık mı, yarık mı, delik mi..?'

Ne desin Amcam, akli başından gidiyor, ufacık çocuk.

- Delik, diyor.

Dedem başlıyor ağıda, "Eyvah ocağım söndü, eyvah çocuklarım yetim kaldı, eyvahlar olsun bittim beeeennn..."

- Çabuk Coruğu çağır gelsin, beni evime yetiştirin evimde öleyim bari, çabuukkk..

Amcam koşuyor çağırıyor Coruğu. Bakıyor Coruk biraz kanamış. Kanı siliyor, "Lan Osman bunda bi şey yok, sadece yüzülmüş" diyor. Kafayı sarıyorlar mendille.

Başlıyor Dedem duaya "Şükürler olsun Yarabbim beni çocuklarıma bağışladın, şükürler olsun Allah'ım ölümden döndürdün, Yarabbi şükürler olsunnn.."

Dedemin keyfi kaçıyor bir kere.

Yarım yamalak yükü tamamlıyorlar, düşüyorlar yola.

Dorukseki'nin oralarda daha önceden kağnıların geçerek kestirme yol haline getirdiği bir tarlaya giriyorlar ki nereden çıktığını anlamadıkları bir kadın peyda oluyor. Cadı mı cadı, cazgır mı cazgır..

Dikiliyor kağnıların önüne. "Ağzına sıçtığımın köpekleri burası yol muuu? Buradan geçe geçe tarlamı yol yaptınız. Ekinimi saçgımı mahvettiniz..!". "Dönün geri, diyor, dönün ya değilse ağzınıza.ıçarım, dönün yoldan gidin"

- Peki anam, peki bacım, diyor Dedem. Dönüp yoldan geçiyorlar.

"Peki anam, peki bacım, peki anam, peki bacım." Dilinde tekerleme köye geliyorlar.

Yeter Ebem rahmetli karşılıyor başı sarılı, perperişan Dedemi. "N'oldu herif, ne bu halin, hele bi sakın ol" diyor.

"Peki anam, peki bacım."

"Peki anam, peki bacım."

Diyor habire Dedem..

Mekanları cennet olsun..

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

184 Pine Torrik Hediye Bibi

21 Nisan 2010, 10:13

Pine vardı. Komik adamdı. Erkeklerin toplandığı "Köyün İçi" denilen yerde anlattıklarını ağızımız açık dinlerdik. Kendine has bir konuşması ve ses tonu vardı. "Yani bana bak....." diye başlar, bizleri kırıp geçirirdi gülmekten. Şimdi-şimdi düşünüyorum da epey de partal atıyormuş hani. Gerçi anlattıklarına biraz partal karıştırmasa, biraz abartmasa hoşumuza gitmezdi belki...

Torrik vardı. Hep bir yerlerden gelecek yüklüce bir paranın hayaliyle yaşar "Geliyo TIRINAN geliyo" derdi. Gelmedi. O lanet olası TIR da gelmedi, o para da. Hoş bu saatten sonra da gelmez ya!.. Gelse de neye yarar ki? Torrik'te vefat etmiş. Allah rahmet eylesin.

Bir de Hediye Bibi vardı tabii. Köyde yapılan düğünlerin vazgeçilmeziydi. Kadınlar bölümünde def çalar, türkü söyler, erkek kılığına girer, türlü "TİYATORA"lar yapardı. [Küçükken biz de girerdik kadınlar bölümüne. Sonra sonra almadılar tabii :))]. Özünde iyi bir insandı elbette. Ama hepimiz biraz tırsardık ondan.. Bizim bahçemize göre aşağı yukarı 2 metrelik kot farkıyla daha aşağıda olan bahçesini, sınır oluşturan akçalıların arasından bazen izlerdik. Yüksek duvarlarla çevrili bir avlunun ortasındaki evi bize gizemli gelirdi. İçini merak ederdik. Köyün değişmez bekçisi Arifin Ali kocasıydı. Başka köyden, Dorukseki'den gelmiş bizim köye yerleşmiş, Hediye Bibiyle evlenmişler. Sonraları köyün alt taraflarına, Tekke Çayı'nın kenarına, muhacirlerin evine taşındılar. Önce Arifin Ali kayboldu ortaldan. Yılların yorgunluğundan kamburlaşmış beliyile Hediye Bibi'yi görürdüm bazen. Sonra O da kayboldu, daha niceleri gibi... Allah hepsine rahmet eylesin. (İnsanları köydeki lakapları ile anıyoruz ama başka türlü de nasıl anlatılır ki? Akrabaları kusura bakmasınlar.)

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

I85 Sonumuz Ne Olur

Ad: İHVANİ ŞEN

Mesaj:

SarayÖnümünden - YERLİKÖYÜM,e
Konya; 1978

Eziyorsun mazlum, ezim ezim,
Sonumuz ne olur söyle Yerliköy;
Bilmem bu gidişle acaba, bizim,
Sonumuz ne olur söyle Yerliköy?
*

Sigara vücuda Gıda sayılır,
Kahve koşeleri oda sayılır,
Süverek konuşmak moda sayılır;
Sonumuz ne olur söyle Yerliköy?
*

Kimi ayık gezer, kimi Sarhoştur,
Kimi Derviş olmuş, kimi Berdoştur,
Kahve tıklım-tıglım, Cami bomboştur;
Sonumuz ne olur söyle Yerlikoy?
*

Zikirin yerini alınca; Halay:
Hocayla-DuAyla edldi alay;
İpek Efendiyle, öğrenmek, kolay
Sonumuz ne olur söyle Yerlikoy?
*

Kimi yola, kullük-kemre dokuyo,
Kimi Mer'A, kimi sınır soküyo;
HasaNoca bile şiir okuyo:
Sonumuz ne olur söyle Yerlikoy.
*

Benim bu şiirim bilmem iyi mi?
Yalan yazmam, koylüm bilir Huyumu.
ihvAni'yim: çOk seviyom, Koyümü;
Sonumuz ne olur, söyle Yerlikoy
İnşALLAH çoOk iyi olur YERLİKÖY? .
*

ihvAnım ŞEN Kelamlar
Tüm-Koylüme Selamlar.

Behbinin Hasan-Havlayı basan.

0 538 221 03 03. Yerlikoyun; ŞENozanı.

Yerliköy Bizimköy

186 Şiirsiz Şair

Benim arkadaşımdır çocuklukta bu yana
Hoşsohbet birisidir fazla yakındır cana
Beş adım birden gider ona uzak durana
Ne bir büyüklük taslar ne de vardır bir kibir
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
Köyümde ilkokulu beraberce okuduk,
Merakla bilgileri satır satır dokuduk,
Bir yarış vardı ama kıskançlıkta yokuduk
Hiç kırgınlık olmadı küskün dargın vesair
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
İlkokulda öğretmen adı Mustafa Tıǧlı,
Hoca mektebinde de beraber sollu sağlı,
Hocamızdı Kel Tıngır esası Mehmet Yaǧlı,
İpek Efendim sağdı gelirdi Mübarek Pir,
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
Bizim köylü bu şair adı da zaten belli,
Eften püften değil hem Bakanlıktan tescilli
Kendisi lafazandır müthişte kıvrak dilli
Meclislerde yer bulur pasif masif değildir
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
Şiir onun dilinde sular sellerce akar,
Akar lakin adamda yazma tembelliği var
Bu tembellik sürecek hemde ölene kadar,
Yaz diyorum arkadaş hayata köye dair,
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
Üstüne gidiyorum bana fazla kızıyor
Mikrofona çıkınca ezberleri bozuyor
Haksız değilim elbet ne çizip ne yazıyor
İrticalen döktürüp söylemekte çok mahir
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..

·
Hasan Hoca derler de aynen hafızdır tümünden
Mahlası İhvanî'dir ismi ise Hasan Şen
Ne kadar uğraşsam da yazdıramıyorum ben,
Başına kakıyorum bu tembelliği bir bir
Şiir yazmaz erinir bizim köyden bir şair..
Hem de ne şair..

·
Suat Zobu

·
HASAN ŞEN'DEN GELEN:

Ey İhVanım, neden sen? Böyle gizli-saklısın,
Kimseye borcun yoktur, dostum; alacaklısın,
Arkadaşım-Gardaşım ne söyleyen Haklısın,
Cazgır-şowmen-sunucu ve saire, vesair,

Süküt edib, pes diyo; bizim köyden bir şair...

Bu şair; yaz deyince yazmayı AZ, ediyor,
DostLarın ilgisinden, birazcık HAZ ediyor,
Gıymata gısılıyor, fazla da NAZ ediyor,
İLetişim umuyor, agrabayla birebir,
Köylüsünü görünce; ŞENLeniyor bu şair.

Ihvani Şen Ufuk

SUAT ZOBU'DAN:

Bizler eski toprağız kolayca pes etmeyiz,
Eşi dostu biliriz bırakıp da gitmeyiz,
Kırılıp darılmayız asla kin de gütmeyiz,
Güzellik hasletimiz, olamaz bizde cebir,
ŞENlendirsin bizleri bizim köyden bir şair..

Bilirim "yaz deyince" yazılmaz arkadaşım,
"İllaki yaz" dememe kızılmaz arkadaşım,
İnanki dostluğumuz bozulmaz arkadaşım,
Kağıda yazmak için bulunmaz buna tabir,
Suskunluğu bozuyor bizim köyden bir şair..

Suat Zobu

Evet Hasan Şen. Benim İlkokul arkadaşım; çocukluk arkadaşım. Kendisini severim. İyi şairdir takdir ederim. Kültür Bakanlığı'ndan tescilli şairdir kendisi. Ben kendimi şair olarak kabul etmiyorum da benim bile 220 tane şiirim olmuş. Heriften tık yok.

Bu arkadaşımız eline mikrofonu aldığıında irticalen sular seller gibi şiiri döktürüyor ama kağıda aktarmıyor. Yazmıyor. Yüce Allah sana böyle bir yetenek vermiş, neden yazmıyorsun..? Sonra, sen bu yeteneğini kullanıp neden yazmadın diye hesabını sormaz mı..

Öyle bir yetenek ki; bir okuduğunu, bir duyduğunu, bir söylediğini asla unutmuyor. Noktası virgülüne kadar ezberinde..

Kaç defa "yaz arkadaş" diye ısrar ettimse yazdıramadım.

Birincisi korkuyor. Neden korkuyor "Şiirim çalınır" diye korkuyor. El cevap çalınmaz arkadaş korkma. Çalınırsa da çalan utansın.

İkincisi erteliyor. Yazacağım diye erteliyor. "Tüm şiirlerim kafamın içinde" diyor. Ya kafayın içinden aktarma imkanın olmazsa.

Yazdığın zaman kalıcı olur, yaz arkadaş yaz.

Gene bana kızacak ama bir kez daha şansımı deniyorum. Belki yazar. Selamlar..

Yerliköy Bizimköy

I87 Teyzoğlu

04.08.2015 tarihinde kaybettiğimiz Teyzemin Oğlu, Can Kardeşim, Hüseyn Karaoğlu'na. Mekanı cennet olsun. (Resim yaklaşık 1 yıl önce çekildi)

-
Hasta olduğunu duyardım lakin,
Vakit saat bilinmiyor Teyzoğlu,
Birkaç kez konuştuk dururdun sakın,
Zaman geri alınmıyor Teyzoğlu.

-
Teyzemin oğluydun iyi insandın,
Küçükle küçüktün inan ki candın,
Tevekkül ederdin hep Hakk'ı andın,
Kolayca Kul olunmuyor Teyzoğlu.

-
Gizlensen dünyada göçsen Mısır'a,
Otursan ipeğe ya da hasıra,
Yolculuk sürüyor hep sıra sıra,
Gidip geri gelinmiyor Teyzoğlu.

-
Görürsün kurumuş tuttuğun dalın,
Gelip gider insan ayağı yalın,
Son kez omuzlarda giderken salın,
Daha rızık bölünmüyor Teyzoğlu.

-
Çalışıp bulursun ekmeği aşı,
Yaşam bu gün ile yarın telaşı,
Eş dostla yaşarsın belli bir yaşı,
Hatıralar silinmiyor Teyzoğlu.

-
Gençlik geçti akan sular duruldu,
Bu gün yarın derken defter dürüldü,
Bir varmış bir yokmuş sonuç görüldü,
Sonsuza dek kalınmıyor Teyzoğlu.

-
İnsan bir misafir Dünya günlük han,
Çileler çekiyor burada insan,
Kupkuru bedenden çıkar da bir can,
Ölen ile ölmüyor Teyzoğlu.

-
Suat Zobu
08.08.2015 Ankara
Mekanın cennet olsun Teyzoğlu.

•
Yerliköy Bizimköy

188 Topal Hüsamettin

İki koltuk değneğiyle gerçekten topaldı. Biz Topal Hüsamettin derdik. Ayakları dizlerinin olduğu yerden de pek bükülmüyordu galiba. Oturduğu zaman ayaklarını uzatırdı. Hatta kendisi uzanır vaziyette dururdu.

O zamanlar bir radyosu vardı. Ondan ajansları dinlermiş. Gülererek anlatırlardı, bir gece yarısı "Baba, kalk kalk Ali Butto'yu astılar" diye bağırarak babasının kapısına dayanmış. Zavallı adam uyku sersemliği ile "Neee, arılığı mı bastılar?" diye fırlamış yataktan.

Askerlik yapıp yapmadığını bilemem, ama nereden öğrenmişse iğne yapardı. Özel kutusunda bir şırınga takımı vardı. Çocuğu hasta olanlar onu çağırır, o hiç erinmez topal haliyle her yere giderdi. Bazen de hasta çocuğu onun ayağına getirirlerdi. Şırınga kutusundaki iğneyi büyük bir özenle gaz ocağında kaynatırdı. Hazırlığını tamamladıktan sonra iğneyi popomuza öyle zalim batırırdı ki !! Dayardı penisilini.

Yaramazlık yaptığımızda büyüklerimiz bitişikteki Mehmet Amcama haber etmek için elleriyle ahşap yüklük kapağına vururlar, karşıdan da ses gelince tık keserdik yaramazlığı. Ama yaramazlığımızın dozu fazla kaçarsa "Hüsamettin'i çağıralım da bir iğne yapıversin" dediler mi ortalık sütliman olurdu.

Benim penisiline karşı alerjim yok. Bizim orada Topal Hüsamettin sayesinde benden 10 yaş büyük olanlarla 10 yaş küçük olanların da penisiline karşı alerjisi olduğunu sanmıyorum. Olanlar çoktan öbür tarafa gittiler.

Biz 5 kardeştik. En küçüğümüz Bekir'di. 2-3 yaşlarında zayıf, çelimsiz, solgun yüzlüydü. Bir gün hastalandı Bekir. 3-4 gün sedirin üstünde halsiz yattı. Rahmetli babamın sevindirmek için yanına bıraktığı bozuk paralar da hiç ilgisini çekmedi. Anam rahmetlinin başucunda ağladığını hatırlarım. Sonra küçücük bedenini bir tahtanın üstünde götürdüler. Galiba Bekir'in penisiline alerjisi vardı.

Biz şimdi gene 5 kardeşiz, sonradan bir kardeşimiz daha oldu...

Mekanları cennet olsun.
Yerliköy

Suat ZOBU

Yerliköy Bizimköy

189 Türk Ali Cüggüt Abıla

Bizim çocukluğumuzda köyümüz çok yoksuldu. Aklımın kıt kanaat erdiği dönemleri hayal meyal hatırlıyorum da evlerin bir kısmı toprak damlıydı. Kağnılar vardı. Sonra tek tük traktörler gelmeye başladı.

Büyüklerimiz arasında okur-yazar olanlar yok denecek kadar azdı. Babam rahmetli askerde Ali Okulu'na gitmiş ama pek okuyamazdı, birazcık hecelerdi. Bizden bir tek Mehmet Amcam (Mehmet Zobu) okuma yazma bilirdi.

Eee, okuma yazma bilmeyince bizlerin doğum tarihini de kimse yazmamış bir tarafa, ne zaman doğduğumuzu bilmiyoruz yani.

Bizim köyde benim hatırlayabildiğim en eski olay rahmetli Türk Ali denilen kişinin ölümü. Teneşirde yatarken gördüğümü hatırlıyorum kıt kanaat.

Ali Çakal, nam-ı diğer Türk Ali.

Oğlu Halim'e mesajla sordum "Baban kaç yılında vefat etmiş arkadaş" diye. 1963 Yılında vefat etmiş. Ben 3-3,5 yaşındaymışım demek ki.

Türk Ali; yok-yoksulluk içerisinde biten bir yaşam. Arkasında bir resim bile bırakmadan bitip giden bir öykü. Kimi kimsesi, hiç akrabası olmayan, gariban mı gariban biriymiş Türk Ali. Komşuluğu iyiymiş, kimseyi gücendirmezmiş.

Sabah tarlaya gidiyor, öğleye cenazesi geliyor köye. Rahmetli Şaban Yakut'la oğlu Ali Yakut'ta varmış yanında.

Yoksulluğun ortasında 3 erkek, 2 kız çocuğuyla kalakalıyor hanımı. Gerçek ismini çok kişi bilmez. Sanırım Hatice idi. Cüggüt Abıla derdik hanımına, aslen Çayköy'lüydü.

Kızları Hadime benim Satı Ablamla sütkardeşlermiş. Biz onu da Abla bildik hep, o da bizi kardeş. Nerede karşılaştım "Abla" der Satı Ablamın saygınlığında öperim ellerini. Evleri İskilip tarafından gelince köyün hemen girişindeydi.

Cüggüt Abıla'nın yoksullukla mücadelesini hatırlarım mekanı cennet olsun. Çok iyi bir insandı. Sonra küçükler büyüdü, herkes bir tarafa dağıldı.

Çok insanlar geldi geçti köyümüzden. Ve herkesin ayrı hikâyesi var..

Vefat etmiş olanlara Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlıklı ve mutlu ömürler dilerim.

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

I93 Yerliköye Hasret

24 Ocak 2011, 11:11

Sana olan hasretim,
Kutupların güneşe olan hasreti gibidir,
Oyyy...
Yerli Köyüm oy.

-

Yine sana olan hasretim,
Solmak üzere olan gülün suya hasreti gibidir,
Duyyy...
Yerli Köyüm duy.

-

Sana olan hasretim,
Bir ananın askerlik yapan oğluna hasreti gibidir
Vayyy...
Yerli Köyüm vay.

-

Ben senin o ıssız karanlığına,
Senin ekin kokuna,
Taşına toprağına hasretim
Eyyy...
Yerli Köyüm ey.

-

Tek nefretim var,
Üzülme;
O da sana değil
Seni terk etmek zorunda olan kendime
Sayyy...
Yerli Köyüm say.

Sefa ÇALIŞKAN

Yerliköy Bizimköy

I94 Bizim Yelliköy

Akıla düşünce Babayla Ana,
Kalbimiz çarpıyor sıldan yana,
Yolumuz üstünde Saray, Toyhana,
Uzaktan görünür bizim Yerliköy..

·
Cemreler düşerken başlar birinden,
Toprağı uyanır oynar yerinden,
Çiğdemi çiçeği biter derinden,
Mis koku sürünür bizim Yerliköy..

·
Karakış geçince inceden ince,
Güneş ısıtarak yüze gülünce,
Nisandan Mayıs bahar gelince,
Yeşile bürünür bizim Yerliköy..

·
Türbe tepesinden bir Güneş doğar,
Doğar da ovayı ışığa boğar,
Havalar bulanır bulutlar ağar,
Yağmurda arınır bizim Yerliköy..

·
Yerliköy dediğin incidir inci,
Buğdayı arpaşı hele pirinci,
Köylerin içinde inan birinci,
Yurdumda barınır bizim Yerliköy,

·
İpek Efendime bin selam olsun,
Olsun da içimiz sevgiyle dolsun,
Çoluk çocuğumuz mutluluk bulsun,
Huzura sarınır bizim Yerliköy..

·
Suat Zobu

·
Yerliköy Bizimköy

J90 Ümmühan Teyzem

Anamgil dört bacıladı. Erkek kardeşleri yoktu. Pancarlık'ta Ana bir baba ayrı bir dayımız vardı ama. Üveydi sonuçta. Belki de uzak olduğu için gerçek bir dayı tadı yaşamadık biz. Eh işte.

En büyükleri Rahmetli Satı Teyzem, sonra Rahmetli Anam Emine (Anama Gökkuş da derlerdi), sonra Mafile Teyzem, en küçükleri de Ümmühan Teyzem. Ümmühan Teyzemin kulakları sağır. Duymuyor yani. Yedi yaşında menenjit geçirmiş. Hani şu Aşık Veysel'i kör eden menenjit var ya ondan. O menenjit illeti ya öldürür yada vücutta kalıcı bir hasar bırakmış. Ümmühan Teyzem ölmemiş ama sağır olmuş. Ben beni bildim bileli teyzemin kulakları duymaz. Ahraz değil. Biz onunla çok rahat konuşur, anlarız. Yedi yaşına kadar öğrendiği Türkçesiyle.. Söylemek istediğimiz kelimeyi yavaş yavaş söyler o da dudak hareketlerimizi okuyarak söyleneni tekrar eder, doğru kelimeyi yakalayınca da başımızı sallayarak onaylarız. Böylelikle çok rahatça konuşur anlarız.

Diğer kardeşlerinin çocukları olan bizler kendisini çok severiz. Hepimizde onun yeri özel ve ayrıdır.. Evi bizim eve yakın olduğundan mıdır bilmem diğer teyzelerime göre daha bir candan davranır bize.

Sonradan icat olan şeylere kendince bir isim koymuştur ve o şekilde de devam eder. Mesela arabaya "YASTI" (YASSI anlamında) diyor. Hiç de fena isim değil yastı. Enteresan olan yedi yaşına kadar olan zamanda öğrendiği ve konuşurken kendi sesini bile duymadığı halde telaffuz bozukluğunun olmaması. Yaklaşık yetmiş yıl yurt dışında kalsanız, (kendi konuştuğunuzu bile duymadan) sadece kendiniz konuşsanız ve hiç Türkçe konuşma duymasanız telaffuzunuz ister istemez bozulmaz mı? Bence müthiş bir zekâya sahip Teyzem. Pişirdiği yenir, tertemizdir evi barkı.

Allah'ım sağlıklı ömürler versin inşallah.

Suat Zobu

.

Yerliköy Bizimköy

J91 Yakındır

Gobeller soğğun beli kırıldı
Çiğdemler çiçekler biter yakında
Neredeyse cemrelere varıldı
Bacalar bir başka tüter yakında..

Canlanır topraklar geçince kışlar
Biter çayır çimen çalışma başlar
Uyanır tabiat uçuşur kuşlar
Seherde bülbüller öter yakında..

Bazen pırıl pırıl güneşler doğar
Bazen de Asma'ya dumanlar ağar,
Hava bulutlanır yağmurlar yağar,
Tekecen semirtlek yeter yakında..

Mevsimler dolanır bahara gelir
Yazının yabanın kıymeti olur
Koyunlar kuzular meleşir kalır
Danayı sığıra katar yakında..

İnsanlar tarlaya kıra giderler
İmece yaparlar yardım ederler
Çobanlar dağbayır davar güderler
İrbaam kırlarda yatar yakında..

Yemekler yapılır bulgurdan undan
Birazcık şunlardan biraz da bundan
Köye dolanırken Sarayburun'dan
Sabahın şafağı atar yakında..

Suat Zobu

Yerliköy Bizimköy

J92 Yaz Arkadaş

Şiirin Hikayesi:

Benim bir arkadaşım var.

İlkokul arkadaşım, çocukluk arkadaşım. Severim kendisini. Akrabam da olur.. Öyle bir beyin var ki bir duyduğunu asla unutmuyor. Bu gün söyle 30 yıl sonra noktasına virgülüne kadar şakır şakır sayсын.

Kendisi ŞAİR, gerçekten şair.

Hasan Şen, mahlası Ihvani. Kültür Bakanlığı Şairlerinden. Televizyonlara çıkıyor, yurtdışında falan programlara katılıyor. Rahmetli Çobanoğlu, Nuri Sesigüzel, Mustafa Yıldızdoğan vs pek çok sanatçıyla program yapmış biri. Konya Aşıklar Bayramında falan kaç defa ödül aldı.

İrticalen söylüyor, şiirlerini yazmıyor. "Arkadaş şunları yaz" dedikçe "Hepsi benim kafamda, zamanı gelince yazarım" diyor.

Yazmadan gidecek korkarım Allah gecinden versin. Ölüm hepimiz için.

Hep yazmaya teşvik ediyorum, tahrik ediyorum açıkçası.

Bu şiir de onlardan biri. Yaz arkadaş, yaz..

.

Şiir yaz şiir yaz dedikçe sana,
Eleği kayaya astın arkadaş,
Kötü şey söylemiş gibi sen bana,
Kızarak yaygara bastın arkadaş..

-

Karışmayım derim varsın yazmasın,
Şiir yazıp rahatını bozmasın,
Susayım yeter ki bana kızmasın,
Yazmadan gitmek mi kastın arkadaş..

-

Şairmiş hele bak yaz da görelim,
Şiir bahçesinden güller derelim,
Yayınlayıp sana ödül verelim,
Boşa mı gürleyip estin arkadaş..

-

Kendini hapsetmiş etraf daire,
Şair imiş bakın hele şaire,
Yazmamış çizmemiş küsmüş şiire,
Sabrettim tutmadı rest'in arkadaş..

-

Hala da yazmazsan sana ne deyim,
Yaz yaz diye rica minnet edeyim,
"Git" dersin buradan çekip gideyim,
Kırılmadan dolsun testin arkadaş..

-

Şair imiş yalan ya varsın olsun,
Yazıp göstermeden küplerin dolsun,

Sen yaz ki okuyan Őiri bulsun,
Suat'ın sesini kestin arkadaş..

-
□□ Hadi bakalım.. Şimdi de yazma..!

Suat Zobu

www.youtube.com/watch?v=LTxIrQl3EaQ (Teşekkürler Kadir Yeter Hocam)

Edebiyat Defteri

Yerliköy Bizimköy